

SCA

Årsredovisning

'88

Ekonomisk information

SCA distribuerar information till aktieägare, som till VPC anmält att de önskar erhålla information, fyra gånger per år.

Mars: SCA-tidningen med bokslutskommuniké.

Maj: Årsberättelse.
SCA-tidningen med delårsrapport för tiden 1 januari — 30 april.

Oktober: SCA-tidningen med delårsrapport för tiden 1 januari — 31 augusti.

Aktieägare kan även erhålla samtliga nummer per år av SCA-tidningen. Anmälan sker till SCA-tidningen, SCA, 851 88 Sundsvall.

Den som önskar erhålla verkställande direktörens anförande vid bolagsstämman, som i år hålls den 29 maj i Sundsvall, kan rekvirera detta från SCA, Informationsavdelningen, 851 88 Sundsvall, telefon 060/19 30 00.

OECDs riktlinjer

Vid utarbetandet av denna verksamhetsberättelse har OECDs riktlinjer för internationellt verksamma företag beaktats. Vissa uppgifter kan dock av konkurrensskäl ej publiceras.

Denna årsredovisning finns även i engelsk version.

Bolagsstämma

SCA har ordinarie bolagsstämma måndagen den 29 maj 1989 kl. 16.30.
Plats: Tonhallen, Fabriksgatan 14, Sundsvall.

Deltagande i bolagsstämman

För att få delta i bolagsstämman krävs att aktieägaren dels är registrerad i SCAs aktiebok senast fredagen den 19 maj 1989, dels har anmält sitt deltagande i stämman senast onsdagen den 24 maj 1989, kl. 16.00.

Registrering i aktieboken

SCAs aktiebok förs av Värdepapperscentralen VPC AB. Aktier kan vara antingen registrerade i aktieägarens eget namn eller s k förvaltarregistrerade. Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få delta i stämman låta inregistrera aktierna i eget namn hos VPC senast fredagen den 19 maj 1989. Den som förvaltar aktierna hjälper till med omregistrering, vanligtvis mot en mindre avgift.

Anmälan

Anmälan om deltagande i stämman skall ske till SCA. Det går bra att ringa 060/19 30 00, alternativt 19 31 16, eller skriva till SCA, KSI, 851 88 Sundsvall. Med denna årsredovisning följer ett tvådelat kort, som kan användas dels för anmälan till stämman, dels för lämnande av fullmakt.

Utbetalning av utdelning

Som avstämningsdag för den av VPC förda aktieboken och förteckningen över panthavare m fl har styrelsen föreslagit torsdagen den 1 juni 1989. Om stämman beslutar enligt förslaget, beräknas utdelningen komma att av VPC sändas ut torsdagen den 8 juni 1989 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken eller förteckningen.

Innehåll

1. SCA-koncernen 1988
2. Ökad förädling och internationalisering av Bo Rydin, koncernchef
4. Större företagsförvärv
6. Koncernöversikt
8. Sammandrag resultat- och balansräkning
10. SCA-aktien
12. Skogsindustrigruppen
20. Mölnlycke-gruppen
26. SCA Packaging-gruppen
30. BÅKAB-gruppen
32. Lönsamhet och kunskap grunden för en god miljövard
34. Personal och löner
36. Organisation
Styrelse och revisor
38. Bokslutskommentarer
40. Koncernens resultaträkning
41. Koncernens balansräkning
42. Finansieringsanalys
43. 10-årsöversikt
44. Innehav av aktier och andelar
46. Moderbolagets resultaträkning
47. Moderbolagets balansräkning
48. Noter
56. Förslag till vinstdisposition
57. Revisionsberättelse
58. Koncernens anläggningar och intressen
60. Adresser i Sverige och utomlands

SCA '88

Omsättningen

uppgick till 20.850 Mkr, en ökning med 5.171 Mkr eller 33%.

Resultatet

ökade med 27% och uppgick efter finansnetto till 2.603 Mkr.

Räntabiliteten

på sysselsatt kapital blev 17 (16)%.

Vinst per aktie

efter full skatt blev 22:90 (18:00) kr.

Utdelningen

föreslås till 7:25 kr / aktie, en höjning med 1:25 kr eller 21%.

Investeringarna

uppgick till 1.743 (1.479) Mkr varav 1.571 (1.149) Mkr i anläggningar och maskiner. Härtill kommer företagsförvärv för ca 3.400 Mkr.

Medeltalet anställda

ökade med 4.295 personer till 21.315.

För 1989

förutses ett resultat efter finansnetto väl i nivå med 1988 om konjunkturförhållandena blir bestående.

Delårsrapporter

publiceras den 29 maj och 11 oktober.

Ökad förädling och internationalisering

Bo Rydin, koncernchef

SCA har alltid varit ett internationellt företag i den meningen att huvuddelen (2/3) av vår försäljning skett till kunder utanför Sverige. Mölnlycke och SCA Packaging har därtill av naturliga skäl bedrivit stora delar av sin verksamhet utomlands. Ca 2/3 av koncernens anställda har dock funnits i Sverige.

Högt förädlingsvärde stärker konkurrenskraften

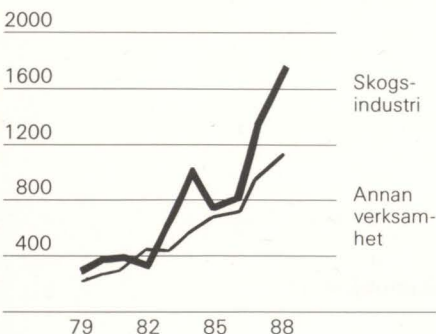
Vår strategi har sedan länge syftat till att höja våra produkters förädlingsvärde. Därmed närmar vi oss successivt allt fler slutanvändargrupper och blir mindre konjunkturkänsliga. Ett högt förädlingsvärde stärker även vår konkurrenskraft i förhållande till länder, där bl a råvarukostnaden är mycket lägre än i Sverige. Denna marknadsinriktade strategi leder också till en väsentligt ökad närvaro på våra huvudmarknader, som är länderna i Västeuropa. Efter det senaste decenniets omfattande investeringar, framför allt för att modernisera och bygga ut de skogsindustriella anläggningarna i Sverige, har vi nu kommit in i ett skede, där offensiva marknadssatsningar får en mer framträdande roll.

Ett händelserikt år

Det är mot den bakgrunden man skall se utvecklingen det senaste året, som blev ett av de mest händelserika i SCAs historia. Utländska företag med 6.600 anställda och en sammanlagd omsättning om nära 7 miljarder kr förvärvades för totalt ca 3.400 Mkr. Därigenom kommer ca 75% av vår försäljning att ske till kunder utanför Sverige och mer än hälften av våra anställda återfinns nu också utomlands. Dessutom fattades beslut

Vinstutveckling 1979–1988, Mkr

SCA har en betydande vinst från annan verksamhet än skogsindustri, vilket har en stabiliserande effekt på vinstutvecklingen.

Bo Rydin

om investeringar i vår svenska skogsindustri för ca 2,5 miljarder kr med huvudsakligt syfte att ytterligare höja förädlingsgraden.

Sammantaget planerar SCA att satsa ca 13 miljarder kr under fyraårsperioden 1988-1991 i företagsförvärv och anläggningar. Den dominerande delen härav är projekt, som gör det möjligt för oss att flytta fram positionerna på marknaden. Åtgärderna innebär också en anpassning till de successivt förändrade marknads- och konkurrensmönster i Europa, som följer på bl a EGs integrationssträvanden.

26 miljarder i omsättning 1989

Utvecklingen för SCA-koncernen under senare år belyses kanske bäst av några siffror. Vi går in i 1989 med en verksamhet, som väntas omsätta ca 26 miljarder kr. 1980 var omsättningen 6 miljarder kr. Antalet anställda 1989 är ca 24.000 mot 14.400 1980. Även lönsamhetsutvecklingen, som ju är det viktigaste, har varit god under perioden. Vinsten per aktie vid full utspädning har således ökat från 7:90 kr 1980 till 22:90 kr 1988.

Mölnlycke och SCA Packaging störst i Europa

Inom hygienområdet har Mölnlycke genom det mycket viktiga strategiska förvärvet av Peaudouce uppnått den kritiska storlek vi bedömt vara nödvändig för att även i framtiden framgångsrikt kunna konkurrera på Europa-marknaden. Där är Mölnlycke nu störst vad gäller sk fluffbaserade hygienprodukter (barnblöjor, vuxeninkontinens och dambindor). Storleken är en viktig förutsättning för att i absoluta tal kunna generera de resurser som krävs för den utveckling av produkter och processer som blivit ett allt viktigare konkurrensmedel.

På området wellpappförpackningar var SCA Packaging redan tidigare via hel- och delägda företag störst i Europa. Genom förvärven av Italcarta och Bowaters förpackningsrörelser i Belgien och Frankrike (förvärvade per 1 januari 1989) är SCA Packaging nu engagerat i åtta europeiska länder. I fyra av dessa bedrivs verksamheten i helägda företag med en sammanlagd omsättning om ca 3 miljarder kr. Även om konkurrensen för wellpappföretagen primärt är lokal, finns för en så stor företagsgrupp som SCA Packaging ändå betydande samordningsvinster att göra vad gäller specialisering, forskning samt teknik- och produktutveckling. Kravet på en viss kritisk storlek växer för övrigt även inom förpackningsbranschen i takt med att förpackningar och produktionsutrustning blir alltmer sofistikerade.

Inom såväl hygien- som förpackningsområdet är ökad tillväxt genom företagsförvärv även framdeles ett väsentligt inslag i vår strategi.

Förädlingsgraden ökar

Inom SCAs Skogsindustrigrupp har under året betydande satsningar gjorts för att vidareutveckla tryckpapperssektorn. Det gäller såväl publikationspapper som kontorspapper.

På området publikationspapper sker nu en produktbreddning såtillvida, att den nuvarande specialiseringen mot tidsningspapper kompletteras med mer förädlade kvaliteter såsom s k SC-papper och LWC-papper. SC-papperet tillförs genom förvärv av Laakirchen och LWC-papperet kommer att tillverkas på en ny pappersmaskin i Ortvik. Genom denna produktbreddning kan kunderna erbjudas ett mer komplett sortiment av publikationspapper.

Vad gäller kontorspappersområdet ökar förädlingsvärdet genom att Wifstavarf kompletteras med en produktionslinje för formatskuret papper. Därvid kan Wifstavarfs papper även konkurrera på det snabbväxande kopieringspappersområdet. Wifstavarfs konkurrenskraft stärks dessutom ytterligare genom att bruket nu integreras på massa- och energiområdet med Östrands sulfatfabrik.

En annan utvecklingslinje inom skogsindustrisektorn har varit satsningen på testliner genom förvärvet av Italcarta, varigenom SCA nu förfogar över ett utomordentligt effektivt testlinerbruk, som för övrigt för närvarande är Europas största. Utvecklingen är betydelsefull då den ger SCA möjlighet att erbjuda wellpappindustrin ett mer komplett råvarusortiment. Inom kraftlinersektorn satsas för närvarande främst på kvalitetsutveckling.

Inom trävarusektorn har branschen generellt haft flera år av lönsamhetsproblem. En betydande kapacitetsminskning har skett såväl i Sverige som i Finland. SCA har för sin del minskat kapaciteten vid sågverket i Holmsund för att nå ett bättre försörjningsläge vad gäller kvalitetstimmer på den överhettade råvarumarknaden i Västerbotten.

BÅKABs vattenkraft värdefull

Så några ord om BÅKAB och elkraft, vårt fjärde affärsområde. SCAs stora innehav av vattenkraft är ytterligt värdefullt både på grund av de vinster den genererar och de mycket höga tillgångsvärden den representerar. BÅKABs vattenkraft är dessutom särskilt värdefull, eftersom den har en bättre reglerbarhet än genomsnittligt i landet. Produktionen kan därför i stor utsträckning styras till tider då pris och efterfrågan ligger på en relativt sett hög nivå.

BÅKABs vattenkraft produceras i ett 30-tal kraftstationer och uppgår till drygt 4.000 GWh per år. Driftskostnaderna är låga, stationerna relativt väl belägna och stora. Kraften är som nämnts utomordentligt välreglerad. Värdet av kraften per kilowattimme torde därför ligga högre än riksgenomsnittet. Detta förhållande har vi dock försiktigtvis inte beaktat i de bedömningar av marknadsvärdet vi de bedömisar i avsnittet om BÅKAB längre fram.

BÅKAB disponerar mycket stora utbyggda fallhöjder. En stor del av dessa är undantagna från exploatering genom den s k naturresurslagen. Andra kan komma att undantas på grund av myndighetsbeslut. Trots detta kvarstår ett betydande expansionsutrymme för BÅKAB. För närvarande pågår fyra utbyggnadsprojekt, varav två är helt nya kraftstationer. Ytterligare projekt är under tillståndsprövning och andra planeras. Jag är för egen del övertygad om att vi förr eller senare kommer att få utnyttja större delen av våra utbyggda fallhöjder.

Goda utvecklingsmöjligheter

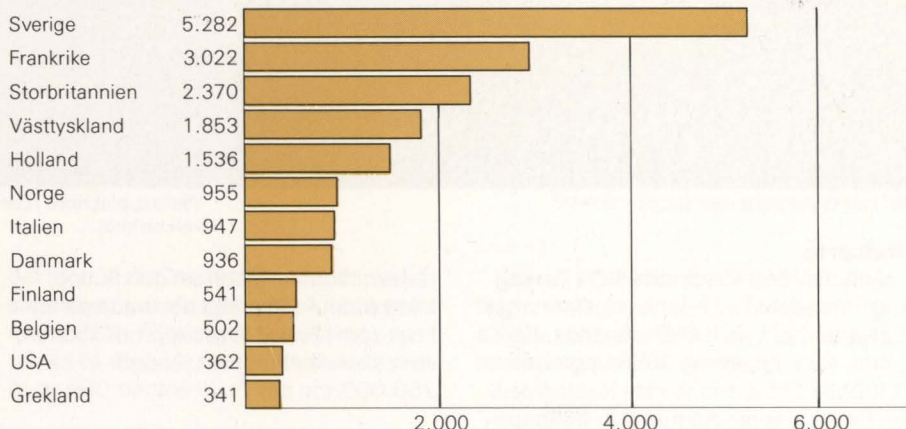
Baserad på den struktur och inriktning koncernen nu har är jag förvissad om att våra utvecklingsmöjligheter inför 1990-talet är mycket goda. Vi behöver därför inte söka expansionsprojekt utanför vårt kompetensområde. På kort sikt är det dock viktigt att inse, att det gångna årets företagsförvärv och investeringsbeslut krävt och kommer att kräva betydande insatser såväl av våra anställda som i form av kapital. Det var emellertid nödvändigt att genomföra förvärven när tillfälle gavs, även om det skulle ha varit en

fördel om de kunnat ske under en något längre tidsperiod. Till detta bör läggas att SCA har höga kvalitetskrav på företag som skall förvärvas. Priset blir härigenom ofta relativt högt, vilket på kort sikt kan leda till en något lägre räntabilitet än vi annars skulle ha uppnått.

En annan effekt av förvärven är, att vår synliga soliditet sjunkit ganska kraftigt. Detta beror framför allt på att SCA direkt avskrivit förvärvad goodwill vid företagsköpen mot fritt eget kapital. Principiellt anser jag att det är företagsekonomiskt riktigt att avskriva goodwill som vilken annan tillgång som helst. Förvärven är emellertid av stort strategiskt värde för SCA-koncernen, varför de förvärvade immateriella tillgångarna beräknas ha en mycket lång livslängd. Avskrivning borde därför ske under 30 à 40 år, vilket också tillåts enligt amerikansk redovisningspraxis. Eftersom svensk praxis inte innehåller en motsvarande rekommendation, valde SCA den ovan redovisade tekniken med direkt avskrivning. En tillämpning av amerikanska redovisningsprinciper för såväl goodwill som förvärvade varumärken påverkar SCAs soliditet positivt men får endast marginella effekter på rörelseresultatet (se Företagsförvärv på sid 48 och not 31 på sid 55).

Soliditeten har emellertid påverkats i mindre grad om vi tar hänsyn till de dolda värdena i våra naturresurser skog och kraft. Sker detta stiger soliditeten från 28% vid traditionell redovisning till ca 52%.

Koncernens tolv största marknader, Mkr

Större företagsförvärv

Peaudouce' anläggningar i Linselles strax utanför Lille i norra Frankrike. Här finns, förutom en betydande tillverkning, även huvudkontor och organisationer för produkt- och maskinutveckling.

Peaudouce

I början av 1988 förvärvade Mölnlycke det franska hygienföretaget Peaudouce S.A. Försäljningen 1988 uppgick till 2.663 Mkr. Peaudouce är marknadsledande för blöjor och bindor i Frankrike där tillverkning sker vid nio enheter. Antalet anställda i Frankrike uppgår till ca 2.500 personer. Peaudouce har även en stark ställning i Storbritannien och i Grekland. Peaudouce har också en betydande export till ett antal andra europeiska länder, bl a Belgien, Holland och Västtyskland.

Italcartas pappersbruk i Lucca.

Wellpappfabriken i Lucca, den största enheten inom företagets wellpappverksamhet.

Italcarta

I mitten av året förvärvade SCA Packaging det italienska förpackningsföretaget Italcarta S.p.A med 680 anställda. Italcarta, vars försäljning 1988 uppgick till 1.100 Mkr är Italiens största företag vad gäller wellpappproduktion och wellpapp-

råvaror i form av testliner och fluting, båda produkterna helt baserade på returfiber som råvara. Wellpappproduktionen, som sker i fem fabriker, uppgår till ca 250.000 ton per år.

Papperstillverkningen, som operativt inordnats i SCA Nordliner AB, uppgår till ca 290.000 ton per år. Italcartas största anläggningar ligger i Porcari (Lucca) i närheten av Florens. Italcarta är med en andel på 15% marknadsledande i Italien.

Laakirchens anläggningar utanför staden Linz. Här finns SC-pappersbruket samt delar av företagets tillverkning av tissue och tissueprodukter.

Laakirchen

Årets tredje större förvärv avsåg aktiemajoriteten i det österrikiska tryckpappers- och hygienföretaget Laakirchen A.G. Försäljningen uppgick 1988 till 2.210 Mkr. Antalet anställda är 2.100 personer. Företagets dominerande pro-

dukt är SC-papper, superkalandrerat högkvalitativt tryckpapper. Företagets andra stora produktområde är tissue, som konverteras till hushålls- och toalettpapper, pappershanddukar och näsdukar. För dessa produkter är Laakirchen

marknadsledande i Österrike. Vid förvärvet omfattade Laakirchens verksamhet även sjukhusprodukter, en verksamhet som numera förvärvats av Mölnlyckes division Health Care.

Bowater Containers' anläggningar i Gent

Bowater Containers och Givray

I början av år 1989 förvärvade SCA Packaging ytterligare två wellpappföretag, Bowater Containers N.V. i Belgien och Givray S.A. i Frankrike.

Bowater Containers med två fabriker — i Gent respektive Buggenhout — är

det största och marknadsledande wellpappföretaget i Belgien. Marknadsandelen är 22%. Företagets försäljning uppgår till ca 480 Mkr och antalet anställda är ca 600 personer.

Givray är en konverteringsenhet belägen nordväst om Paris. Företagets försäljning uppgår till ca 100 Mkr. Antalet anställda är ca 110 personer.

Fortsatt resultatförbättring för koncernen

Koncernen totalt	1988	1987	Gruppernas andel av omsättningen, procent	
Omsättning Mkr	20.850	15.679	Skogsindustrigruppen	39
Rörelseresultat Mkr	2.817	2.212	Mölnlycke-gruppen	50
Sysselsatt kapital Mkr	18.829	15.335	SCA Packaging-gruppen	8
Räntabilitet procent	17	16	BÅKAB-gruppen	3

Koncernens omsättning steg med 33% och uppgick till 20.850 (15.679) Mkr. För jämförbara enheter ökade omsättningen med 10%. Värdet av leveranser till kunder utanför Sverige utgjorde 75 (67)% av omsättningen. Resultatet efter finansnetto uppgick till 2.603 (2.050) Mkr, vilket innebar en ökning med 27%. Resultatet påverkades endast marginellt av de under året förvärvade företagen.

Vinsten per aktie före extraordinära poster efter full utspädning och full skatt blev 22:90 (18:00) kr varav 6:30 (6:00) kr utgjorde vinst från skogs- och kraftrörelserna. Med hänsyn tagen även till extraordinära poster blev vinsten per aktie 23:00 (22:20) kr. Se även sidan 10.

Efterfrågan på koncernens produkter var god. Försäljningsmarginalerna förbättrades för alla skogsindustriprodukter utom finpapper. Inom övriga verksamhetsområden var förändringarna begränsade. Leveransvolymerna ökade för alla verksamhetsområden utom BÅKAB. Kapacitetsutnyttjandet var liksom föregående år högt.

Som en följd av de under året genomförda förvärven (se nedan), som skedde i enlighet med SCAs strategi att öka förädlingsgraden samt minska konjunkturskänsligheten, översteg SCAs förbrukning av massa dess produktionskapacitet. För 1989 uppgår köpbehovet till ca 150.000 ton.

Koncernens räntabilitet före skatt på sysselsatt kapital blev 17 (16)% och på eget kapital efter full skatt 18 (14)%.

Räntabiliteten blir 21 (21)% om Näringslivets Börskommittés rekommendation tillämpas vid räntabilitetsberäkningen, varvid det sysselsatta kapitalet minskas med latent skatteskuld på de obeskattade reserverna.

SCA övergår fr o m denna årsredovisning till att för de olika verksamhetsområdena redovisa lönsamheten som s k operativ räntabilitet. För koncernen redovisas dessutom avkastningen på det finansiella kapitalet (likvida medel och kapitalplaceringar), naturresurserna (kraft- och skogstillgångarna) samt verksamheten i övrigt (industrirörelsen). Se vidare sid 9.

Soliditeten blev 28 (39)% och andelen riskbärande kapital (eget kapital och obeskattade reserver) var 44 (56)%. Den lägre soliditeten uppstod främst som en följd av att SCA i 1988 års bokslut avskrev goodwill mot fritt eget kapital, vilket därigenom minskade med 1.563 Mkr.

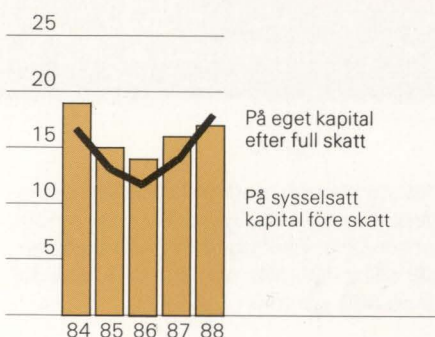
Om hänsyn tas till marknadsvärdet på SCAs skogs- och krafttillgångar, uppgick soliditeten till 52 (63)%.

Investeringar

Koncernens investeringar i fastigheter och maskiner uppgick till 1.571 (1.149) Mkr. Investeringarna ökade inom samtliga grupper.

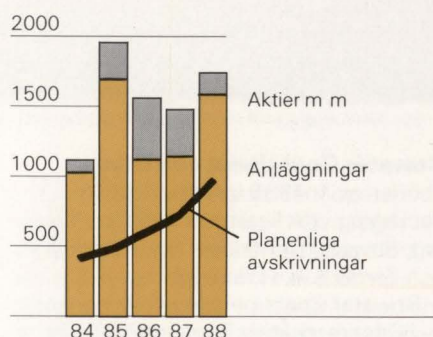
Räntabilitet, procent

Koncernens räntabilitet på sysselsatt kapital före skatt blev 17% och på eget kapital efter full skatt 18%.

Investeringar, Mkr

Investeringarna i anläggningar och maskiner uppgick till 1.571 Mkr och i aktier m m till 172 Mkr.

Under året fattades beslut om betydande investeringar framför allt inom Skogsindustri gruppens Sundsvalls-kombinat. Sålunda kommer en ny pappersmaskin att uppföras vid Ortvikens pappersbruk för tillverkning av 165.000 ton s k Light Weight Coated (LWC) papper, varvid produktionen av tidningspapper på brukets äldsta maskin upphör. Vidare kommer kapaciteten att höjas vid Östrands CTMP-fabrik, Wifstavarfs finpappersbruk att integreras med Östrands sulfatfabrik och utrustning för tillverkning av formatskuret papper att installeras vid Wifstavarf.

Sammanlagt beräknas därmed nära 2.500 Mkr investeras i Sundsvalls-regionen. För investeringarna erhöi SCA tillstånd att utnyttja investeringsfondsmedel om totalt 2.100 Mkr.

Företagsförvärv samt investeringar i värdepapper och rättigheter genomfördes för drygt 3.400 (330) Mkr. I början av året förvärvades från den franska koncernen Financière Agache dess fiberbaserade hygienprodukter, som bedrivs under namnet Peaudouce, för 2.052 Mkr. Fr o m 1 juli 1988 övertog också SCA för ca 320 Mkr samtliga aktier i det familjeägda italienska företaget Italcarta med betydande tillverkning av såväl testliner som wellpapp. Per 1 november förvärvade SCA vidare 74,9% av aktieinnehavet i det österrikiska Mill Holding AG, som är ägare till drygt 76% av aktierna i det börsnoterade österrikiska skogsföretaget Papierfabrik Laakirchen AG, som tillverkar s k superkalanderat papper (SC-papper), tissueprodukter samt sjukvårdsprodukter. Köpeskillingen uppgick till drygt 900 Mkr.

Av köpeskillingen för Peaudouce erlades 1.026 Mkr i april 1988. Resterande del, som ej är räntebärande, skall erläggas i två rater varav den sista i januari 1991. Även för Italcarta skedde uppdelning av betalningen, varvid ca 250 Mkr erlades vid förvärvet. Resten, som ej är räntebärande, skall betalas 1990.

I början av år 1989 träffades därtill avtal om förvärv av det engelska företaget Bowaters förpackningsrörelser i Belgien och Frankrike för ca 260 Mkr.

Under året sålde SCA aktier och värdepapper för totalt 325 Mkr. Bland annat avyttrades det ca 2%-iga innehavet av aktier i AB Custos.

Finansiering och likviditet

SCAs nettouplåning under året ökade, korrigerad för vid företagsförvärv övertagna lån, med 1.490 (153) Mkr.

Räntetäckningsgraden, d v s resultat före extraordinära poster plus räntekostnader dividerat med räntekostnader, blev 5,4 (5,7).

Vid extra bolagsstämma 24 november 1988 bemyndigades styrelsen att emittera ett konverteringslån på den europeiska kapitalmarknaden. Styrelsen utnyttjade bemyndigandet genom att i januari 1989 via SCAs helägda dotterbolag SCA Capital Corporation i Holland emittera ett konverteringslån om 101 milj ECU, vilket vid full konvertering ökar antalet aktier av serie B fria med nära 1.800.000. Lånets löptid är 15 år, räntesatsen 4,25% och konverteringskursen 406 kr. Intresset för lånet var mycket stort och det fulltecknades snabbt. Emissionslikviden, ca 730 Mkr, inbetalades i januari 1989.

Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga medelsplaceringar var vid årsskiftet 4.057 (3.717) Mkr.

Vinstdelningsskatt beräknas utgå med 61 (32) Mkr.

Utdelning

Utdelning till aktieägarna föreslås med 7:25 (6:00) kr per aktie, vartill åtgår 410 (320) Mkr. Förslaget innebär att utdelningen de senaste fem åren i genomsnitt stigit med 20% per år.

Fondemission och split

Styrelsen föreslår den ordinarie bolagsstämman, att aktiekapitalet skall ökas medelst en fondemission genom inanspråktagande av bundna fonder. Fondemissionen föreslås ske genom ökning av aktiernas nominella belopp från 25 kr per aktie till 30 kr per aktie.

Styrelsen föreslår vidare en split innebärande att varje aktie om nominellt 30 kr uppdelas i tre aktier om nominellt 10 kr. Förslaget om split förutsätter ändring av bolagsordningen.

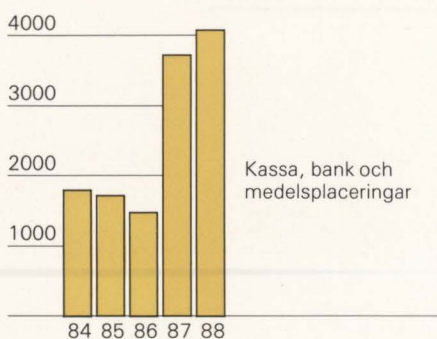
Utsikter för 1989

Efterfrågan på SCAs produkter är fortfarande god. Koncernens strategi att minska beroendet av lågt förädlade och konjunktorkänsliga produkter har bl a lett till att SCA numera är nettoköpare av massa. Den rådande starka råvarukonjunkturen är därför inte till fördel för SCA-koncernen i dess helhet.

Om nuvarande konjunkturförhållanden blir bestående, väntas koncernens resultat efter finansnetto dock bli väl i nivå med föregående års.

Likvida medel, Mkr

Koncernens likvida medel inkl kortfristiga medelsplaceringar uppgick till 4.057 Mkr motsvarande närmare 20% av omsättningen.

Soliditet, procent

Andelen eget kapital sjönk till följd av avskrivning av goodwill.

Koncernens resultaträkning

Sammandrag

Mkr	1988	1987
Rörelsens intäkter	20.911	15.739
Rörelsens kostnader	-17.237	-12.886
Avskrivningar enligt plan	- 948	- 707
Resultatandelar i intresseföretag	91	66
Rörelseresultat	2.817	2.212
Finansiella intäkter	355	283
Finansiella kostnader	- 569	- 445
Resultat efter finansiella poster	2.603	2.050
Extraordinära poster	18	250
Anställdas vinstandel	- 5	- 5
Resultat före bokslutsdispositioner	2.616	2.295
Bokslutsdispositioner	- 1.358	- 777
Återförda resultatandelar	-	- 103
Resultat före skatt	1.258	1.415
Skatt	- 541	- 578
Minoritetens andel	- 23	- 8
Årets vinst	694	829

Koncernens balansräkning

Sammandrag

Mkr	1988-12-31	1987-12-31
Tillgångar		
Likvida medel	4.057	3.717
Fordringar och varulager	7.779	5.345
Anläggningstillgångar	15.731	11.441
Summa tillgångar	27.567	20.503
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	7.331	5.201
Långfristiga skulder	8.199	4.015
Obeskattade reserver	8.472	6.601
Eget kapital	3.565	4.686
Summa skulder och eget kapital	27.567	20.503

SCAs avkastningskrav

SCA använder avkastning på sysselsatt kapital som ett väsentligt styrinstrument för koncernens verksamhet.

I SCA-koncernen, med stora innehav av realtillgångar bokförda till låga historiska värden, är det emellertid väsentligt att skilja mellan *real* räntabilitet (baserad på marknadsvärden) och *nominell* räntabilitet (baserad på bokförda historiska värden).

SCAs sysselsatta kapital kan med utgångspunkt från tillgångarnas karaktär indelas i tre kategorier:

- Realtillgångar: skogsmark och vattenkraft,
- Operativa tillgångar: övriga anläggningstillgångar och rörelsekapital,
- Finansiella tillgångar: likvida medel och placeringar i börsaktier.

Avkastningskraven för de skilda kapitalkategorierna måste i sin tur fastställas från olika utgångspunkter:

1. Realtillgångar

SCAs skogs- och krafttillgångar har anskaffats under lång tid och är huvudsakligen bokförda till historiska anskaffningsvärden. Dessa utgör därför inte ett relevant kapitalbegrepp vid en avkastningsberäkning. I stället bör det redovisade synliga resultatet ställas i relation till tillgångarnas marknadsvärden. Eftersom studier visar att naturresursernas årliga värdetillväxt minst har hållit jämna steg med inflationen under de två senaste decennierna kan man säga att det synliga resultatet i förhållande till marknadsvärdet motsvarar en real avkastning.

SCA har satt realavkastningskravet till 4 à 5% per år. Realavkastningen på SCAs naturresurser har varit drygt 4% under de senaste åren.

Som framgår på sid 12 och 30 är marknadsvärdet på skog- och krafttillgångarna sammanlagt 17.000 Mkr (bokfört värde 2.920 Mkr).

2. Operativa tillgångar

Avkastningskravet på de operativa tillgångarna, d v s koncernens industrier, måste sättas med hänsyn till ett långsiktigt krav på tillväxt. Avkastningen mäts som förhållandet mellan industrierens rörelseresultat och tillgångarnas bokförda värden. Med nuvarande finansiella struktur kräver SCA en uthållig årlig avkastning på operativa tillgångar om 15%. Vid denna avkastningsnivå kan verksamheten växa med 9% per år, utan att soliditeten urholkas.

Vid exempelvis en 5%-ig prisökning ger detta utrymme för en 4%-ig volymtillväxt för koncernen som helhet. Mölnlycke- och Packaging-grupperna bedöms dock i praktiken komma att växa snabbare än genomsnittet och skogsindustrin långsammare.

Under den senaste femårsperioden (1984-88) har SCAs industriers avkastning på operativt kapital i genomsnitt varit 17%.

3. Finansiella tillgångar

Avkastningskravet på likvida medel beror på fördelningen mellan olika valutor, bindningstider etc. SCAs målsättning är för närvarande 10% avkastning.

Liksom för naturresurserna består avkastningen på börsaktierna av såväl en redovisad del (utdelning) och en icke redovisad värdeförändring.

Det reala avkastningskravet (dvs utdelning + /— värdeförändring — inflation i förhållande till marknadsvärdet) är för närvarande 7-8%. Realavkastningen på SCAs börsaktier har under de senaste fem åren varit mer än 10%.

Sammanfattning

Med nuvarande fördelning mellan de tre nämnda kapitalkategorierna är det nominella avkastningskravet 15% på totalt sysselsatt kapital.

Kategorier	SCAs räntabilitetskrav		Genomsnittlig räntabilitet 1984-88		Rörelse- resultat 1988
	Real %	Nominell %	Real %	Nominell %	Mkr
Realtillgångar	4—5		4		725
Övriga operativa tillgångar		15		17	2.092
Finansiella tillgångar likvida medel börsaktier	7—8	10	>10	12	328 ¹ 27 ²
Sysselsatt kapital		15		16	

1) ränteintäkter

2) utdelning

SCAs aktiekapital 31 december 1988

	Bundna aktier	Fria aktier	Summa aktier	Nominellt belopp Mkr
A-aktier (10 röster)	19.460.758	—	19.460.758	486
B-aktier (1 röst)	16.070.287	20.995.295	37.065.582	927
Totalt antal	35.531.045	20.995.295	56.526.340	1.413

Vid ett fullt utnyttjande av per 1988-12-31 utelöpande konvertibla förlagsbevis och optionsbevis av serie 1 kommer antalet aktier av serie B, bundna, att öka till högst ca 19.006.000 st och av serie B, fria, till högst ca 22.083.000 st.

Data per aktie 1984–1988

Belopp i kronor per aktie
där annat ej anges

	1984	1985	1986	1987	1988
Vinst per aktie (full konvertering och nyteckning)					
efter full skatt	14:60	12:00	12:30	18:00	22:90
varav skog och kraft	4:60	5:00	4:80	6:00	6:30
efter betald skatt	22:20	18:00	18:70	24:50	33:90
Utdelning	3:46	4:35	4:94	6:00	7:25 ¹
Utdelningstillväxt, % ²	17	19	17	19	20
Börskurs för B-aktien, 31 dec	117	175	290	247	367
Direktavkastning, %	3,0	2,5	1,7	2,4	2,0
P/E-tal ³	8	15	24	14	16
Utdelningsandel, % ⁴	24	36	40	33	32
Justerat eget kapital	97	108	122	150	138

1) Enligt styrelsens förslag

2) Rullande femårsvärden

3) Aktiekursen vid årets slut dividerad med vinst per aktie efter full skatt.

4) Av vinst per aktie efter full skatt.

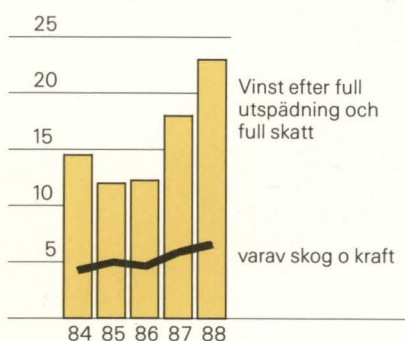
Effektiv avkastning

Den effektiva avkastningen anger den verkliga lönsamheten på en aktieplacering och består av utdelningar, värdet på erhållna inköpsrätter samt kursförändringen.

Om utdelningarna återinvesteras i SCA-aktier har den genomsnittliga effektiva avkastningen på en placering i SCA uppgått till 33% per år under den senaste tio-årsperioden (1979-1988).

Resultat, kr/aktie

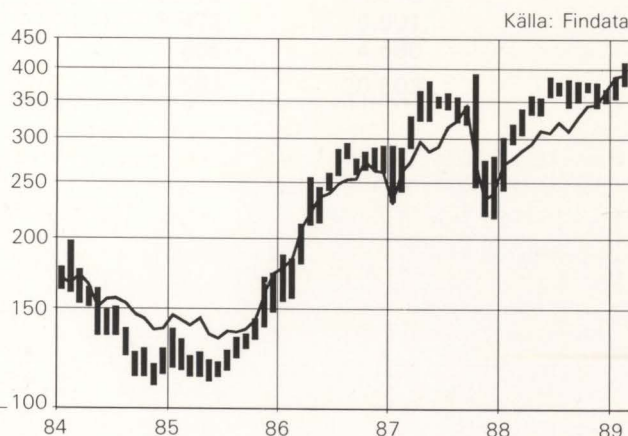
Vinsten per aktie efter full utspädning och full skatt blev 22:90 (18:00) kr. Av detta svarade skog och kraft för 6:30 (6:00) kr.

Kursutveckling B-aktien

Högsta och lägsta betalkurs per månad justerad för fondemission och aktieuppdeltning (split).

Den heldragna linjen visar Affärsvärldens generalindex.

De tio största aktieägarna

Enligt VPC ABs offentliga aktiebok per den 24 februari 1989 utgjorde följande företag och stiftelser de tio största registrerade aktieägarna efter röstetal.

	Antal aktier	Röstetal i %	I % av totala aktiekapitalet
AB Industrivärden	5.675.000	24,50	10,04
AB Custos	5.349.731	18,78	9,46
SHBs Pensionsstiftelse	1.112.441	4,80	1,97
Allm. Pensionsfonden			
Fjärde Fondstyrelsen	2.561.652	4,53	4,53
Skandia-koncernen	2.121.415	2,92	3,75
Trygg-Hansa-koncernen	3.307.537	2,50	5,85
Försäkringsbolaget SPP	2.472.774	1,48	4,37
Stiftelsen Oktogonen	320.000	1,30	0,57
SCAs Personalstiftelse	500.000	1,20	0,88
Investment AB Öresund	579.712	0,97	1,03

Emissioner m m 1979—1988

Aktiekapitalet och antalet aktier har fr o m 1979 genom fond- och nyemissioner, konverteringar respektive split (aktieuppdelningar) ökat enligt nedanstående.

	Antal aktier	Ökning av aktiekapital Mkr	Inbetalt belopp Mkr
1979 Split 2 à 50 kr mot 1 à 100 kr	6.024.447	—	—
1980—1982 Konverteringar av skuldebrev	281.245	14,1	—
1983 Split 2 à 25 kr mot 1 à 50 kr	12.330.139	—	—
Fondemission 1:1	24.660.278	616,5	—
1983—1988 Konverteringar av skuldebrev och förlagsbevis samt nyteckningar genom optionsbevis 1 och 2.	3.297.171	82,4	95,30
Nyemission (förvärv av 75% av aktierna m m i Svanö AB).	1.250.000	31,3	—
Nyemission 1:20	2.658.613	66,5	531,72

Börshandel med SCA-aktier

Handel med SCA-aktier sker i London, New York, Oslo och Stockholm samt i viss utsträckning även på den västtyska marknaden.

I Sverige

Under 1988 omsattes på Stockholms Fondbörs 6.213.412 (9.023.827) SCA-aktier.

Detta motsvarar 24.559 (36.095) aktier per börsdag under året. Omsatta aktier motsvarar 11 (17)% av det totala antalet. Högsta respektive lägsta kurs på SCA-aktien var 390 respektive 245 kr.

Utomlands

Av totalt ca 57 milj SCA-aktier ägs omkring 2,5 milj av aktieägare bosatta utanför Sverige.

Den sedan flera år stigande omsättningen av SCA-aktier i form av sk depåbevis på den amerikanska OTC-marknaden (NASDAQ) sjönk kraftigt efter kursfallet i oktober 1987. Under 1988 omsattes sålunda endast ca 130.000 (600.000) SCA-aktier.

Utanför Sverige omsattes totalt ca 1 milj SCA-aktier under 1988. Under andra halvåret 1988 skedde ca 70% av handeln i fria B-aktier i Stockholm och 30% på andra börser med London som den klart dominerande. Av omsättningen för samtliga SCAs aktieslag under andra halvåret skedde 19% utanför Sverige.

Aktieägarstruktur

Diagrammet baseras på uppgifter från Värdepapperscentralen VPC AB.

Aktieposter	Antal aktieägare	Procent av totala antalet aktier
100.001—	59	63
50.001—100.000	29	3
10.001—50.000	239	9
1.001—10.000	2.629	11
501—1.000	3.542	4
1—500	43.455	10

Ett starkt år för Skogsindustrigruppen

Sverker Martin-Löf

SCA Skog AB; skogsrörelsen. Innehavet av produktiv skogsmark uppgår till 1,8 milj hektar med ett bokfört värde av 774 (764) Mkr, ett taxerat skogsbruksvärde av 2.248 (2.222) Mkr och ett beräknat marknadsvärde om ca 8.600 Mkr.

SCA Timber AB; tillverkning av sågade trävaror vid sågverken i Tunadal, Lugnvik, Holmsund och Munksund. Omsättning: 1.013 (958) Mkr.

SCA Pulp AB; tillverkning av blekt sulfatmassa och CTMP-massa i Östrand. Omsättning: 1.582 (1.339) Mkr.

Wifstavarfs AB (91%); tillverkning av finpapper vid pappersbruket i Wifstavarv. Omsättning: 612 (600) Mkr.

SCA Nordliner AB; tillverkning av kraftlinier vid pappersbruket i Munksund och Obbola (75%) samt fr o m 1 juli 1988 testlinier vid Italcartas anläggningar. Omsättning: 2.465 (1.872) Mkr.

SCA Paper AB; tillverkning av tryckpapper vid pappersbruket i Ortviken och Matfors. Omsättning: 2.318 (2.109) Mkr.

Papierfabrik Laakirchen AG, Österrike (57%); tillverkning fr o m 1 november 1988 av SC tryckpapper vid pappersbruket i Laakirchen och tissueprodukter vid anläggningar i Laakirchen och Ortmann. Omsättning: 384 Mkr.

SCA Shipping AB; distribution av SCAs skogsindustriprodukter. Opererar tre egna specialfartyg och sex egna terminaler varav två i Sverige och fyra utomlands.

SCA Teknik AB; strategisk planering samt forskning och utveckling.

SCA Pulp Sales International Ltd (SCAPSI); internationell försäljning av massa från SCA Pulp och andra företag.

	1988	1987	Gruppens andel av koncernen, procent
Omsättning Mkr	8.836	7.009	39
Rörelseresultat Mkr	1.754	1.365	61
Operativt kapital Mkr	7.523	6.501	52
Räntabilitet procent	23	21	

Skogsindustrigruppens omsättning steg under 1988 med 26% till 8.836 (7.009) Mkr. Av omsättningsökningen hänförde sig 670 Mkr till under året förvärvade företag.

Rörelseresultatet förbättrades kraftigt och ökade med 29% till 1.754 (1.365) Mkr. Av ökningen hänförde sig endast en mindre del till under året förvärvade företag.

Räntabiliteten på operativt sysselsatt kapital blev 23 (21)% och var för gruppen som helhet fortsatt mycket tillfredsställande.

Den internationella efterfrågan på skogsprodukter var god även under 1988. SCAs kapacitetsutnyttjande blev därmed fortsatt högt för samtliga produkter utom finpapper. Lagren minskade till en låg nivå.

Priserna steg under året för alla produktslag. De högre priserna var emellertid inte tillräckliga för att helt kompensera ökade råvaru- och arbetskraftskostnader för finpappers- och kraftlinierörelserna.

Någon ny kapacitet tillkom inte under året i SCAs svenska rörelse. Däremot kunde produktionsnivån höjas med i genomsnitt ca 5% genom trimningar av befintliga anläggningar. Detta bidrog till att rörelseresultatet förbättrades för samtliga produktslag utom finpapper.

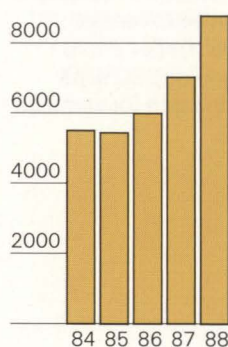
Genom förvärven av Italcarta S.p.A. (1 juli 1988) samt aktiemajoriteten i Papierfabrik Laakirchen AG (1 november 1988) tillfördes SCAs skogsindustriella grupp betydande produktionskapacitet och kunskaper inom områdena testlinier (290.000 årston) och superkalandrerat tryckpapper, s k SC-papper (275.000 årston). Förvärven innebar att SCA stärkte sin ställning som Europas största leverantör av pappersråvaror till wellpappförpackningsindustrin samt utökade sitt sortiment av högkvalitativa tråhaltiga tryckpapper.

Under året fattades vidare beslut om stora investeringar inom Skogsindustrigruppen. Sålunda igångsattes arbetet med att integrera Wifstavarfs finpappersbruk med Östrands sulfatfabrik samt installation av utrustning för tillverkning av formatskuret finpapper vid Wifstavarfs pappersbruk. Också den befintliga CTMP-linjen vid Östrand kommer att ges ökad kapacitet, framför allt för att tillgodose Mölnlyckes växande behov av CTMP-massa.

Vid Ortvikens tidningspappersbruk påbörjades arbetet med installation av en ny pappersmaskin för tillverkning av 165.000 årston Light Weight Coated, s k LWC-papper, som används främst i tidskrifter, kataloger och som reklamtryck. Den nya maskinen tas i drift vid

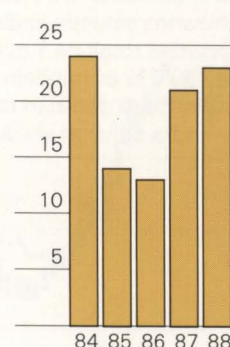
Omsättning, Mkr

Omsättningen ökade med 1.827 Mkr till 8.836 Mkr.

Räntabilitet, procent

Räntabiliteten på operativt kapital steg från 21 till 23%.

Kalanderanläggningen vid Laakirchens SC-pappersbruk. Buset, som har en kapacitet om 275.000 ton per år, är modernt och effektivt, bl a som en följd av stora investeringar under 1987 då en ny pappersmaskin installerades.

årsskiftet 1990/91 och ersätter en äldre tidningspappersmaskin, som läggs ned. Efterfrågan på LWC växer snabbt och papperskvaliteten kompletterar SCA Papers produktion av tidningspapper samt Laakirchens produktion av SC-papper. I SCAs långsiktiga planer ingår dessutom ytterligare en LWC-maskin. LWC-beslutet är också ett led i SCAs ambition att höja förädlingsgraden inom ramen för tillgänglig råvaruvolym utan att öka energiförbrukningen. Eftersom elkostnadens andel av produktionskostnaden är betydligt lägre för LWC än för tidningspapper, innebär utbyggnaden också att SCA minskar sin exponering för höjda elpriser.

När LWC-projektet i Ortviken genomförs kommer SCA att vara en av Europas största och mest kompletta leverantörer av trähaltigt tryckpapper.

Utsikter för 1989

Efterfrågan på skogsprodukter är fortfarande god och kapacitetsutnyttjandet högt utom för finpappersområdet, där problem med överkapacitet i branschen består. Med undantag för tidningspappersbranschen väntas inte heller någon nämnvärd ny konkurrerande kapacitet tillkomma under 1989.

SCAs svenska produktionskapacitet ökar endast marginellt under 1989. Genom utländska företagsförvärv har dock de volymer SCA förfogar över ökat avsevärt. Blir det rådande efterfrågeläget bestående, bör Skogsindustrigruppens rörelseresultat därför bli väl i nivå med 1988 års även om full kompensation för kostnadsökningar, framförallt i Sverige, knappast kan uppnås genom pris-höjningar.

SCA Skog AB

Virkesförbrukningen vid SCAs skogsindustrier ökade under 1988 till 5,76 (5,61) milj m³fub (fast mått under bark). Behovet av virke täcktes på följande sätt:

milj m ³ fub	1988	1987
Avverkning på egen skogsmark	3,43	3,42
Avverkning av inköpta rotposter samt inköp av leveransvirke	2,33	2,19
Summa	5,76	5,61

Virke från egen skog svarade därmed för 60 (61)% av årets totala virkesförbrukning. Till sågverk i Norrlands inland levererade SCA Skog 451.000 (490.000) m³fub sågtimmer.

Som en följd av avtal mellan virkesmarknadens parter för delar av SCAs verksamhetsområde steg priserna på såväl massaved som sågtimmer. Prishöjningarna, som trädde i kraft den 1 augusti 1988, blev 8% för barrmassaved och 11% för lövmassaved. Gran-timmerpriserna höjdes samtidigt med 6% och talltimmerpriserna med 12%. Motsvarande priser tillämpades av SCA även i de områden där avtal ej förelåg. På grund av mycket höga rotpostpriser i Norr- och Västerbotten valde SCA att av kostnadsskäl importera marginella volymer massaved.

Avverkningsförhållandena under årets inledning var besvärliga beroende på stora snömängder. Under andra halvåret var väderleksbetingelserna emellertid mycket gynnsamma.

En uppföljning av de svampskador på Pinus Contorta, som konstaterades i en del bestånd under 1987, bekräftade att skadorna endast i liten omfattning berörde SCAs skogar och endast i fjäll-nära områden. Den helt dominerande delen av SCAs contortaplanteringar utvecklades fortsatt mycket gynnsamt.

Skogsvård inklusive skogsgödsling utfördes under året för 143 (130) Mkr. Den sedan början av 1950-talet intensiva skogsvården har medfört, att SCA har mycket stora arealer med växtliga ungsogor. Den kraftiga tillväxten i dessa ungsogor kommer på sikt att medge väsentligt ökade uttag på egen skogsmark.

Rörelseresultatet förbättrades och var fortsatt tillfredsställande.

SCA Timber AB

Den västeuropeiska byggkonjunkturen var fortsatt stark under 1988 och konsumtionen av sågade trävaror steg med ca 3% jämfört med föregående år. Aktiviteten var särskilt hög i Sverige, Storbritannien och Spanien.

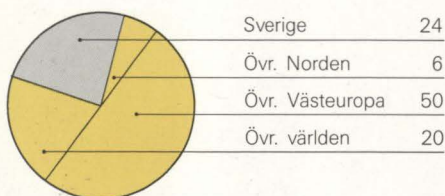
Utbudet av trävaror på den västeuropeiska marknaden steg genom ökad export från Sovjet och Kanada samt ökad produktion främst i Tyskland och Frankrike.

Produktionen av sågade trävaror i Sverige minskade med ca 3% till knappt 11 milj m³. Nedgången berodde främst på att kapaciteten minskade på grund av strukturella förändringar och var särskilt markerad under årets senare del.

De svenska exportleveranserna av trävaror minskade med ca 8% till knappt 7 milj m³. Nedgången förklaras dels av den lägre produktionen men främst av en mycket hög efterfrågan på den svenska marknaden. Lagren minskade med 16% och blev de lägsta på flera decennier.

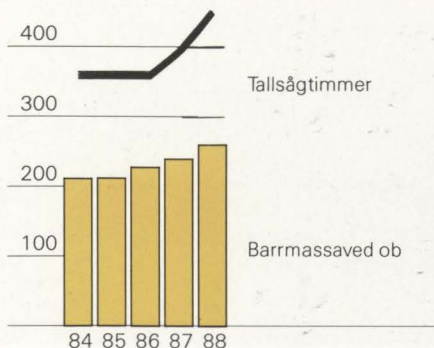
Fördelning marknader, procent

Av skogsindustriprodukterna exporterades 76%, varav merparten till länder utanför Norden.

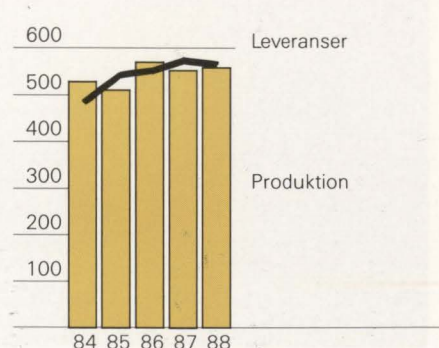
Virkespriser, kr/m³

Leveransvirkespriset fritt väg för barrmassaved ökade med 8% och för tallsågtimmer med 12%.

Trävaror, tusen m³

Produktion och leveranser uppgick till 560.000 resp 565.000 ton.

SCA Pulp, Östrands sulfatfabrik och — i bakgrunden — Wifstavarfs finpappersbruk, integreras genom ledningar för massa och ånga från Östrand till pappersbruket. I motsatt riktning

överförs processvatten och ångkondensat för återanvändning. Projektet innebär kvalitetsfördelar för Wifstavarf och betydande energibesparingar.

För att kunna möta marknadens ökade krav på förbättrad torkkvalitet på trävaror har en kamartork installerats vid Tundadals sågverk.

Priserna steg successivt under året för såväl furu- som granvaror. Den sedan några år svaga lönsamheten i branschen förbättrades därför successivt. Nivån är dock ej tillfredsställande.

Vid SCAs fyra sågverk uppgick produktionen till 560.000 (555.000) m³ och leveranserna till 565.000 (573.000) m³. Exportandelen var oförändrat ca 85%. Av de totala leveranserna gick ca 70% till EG-länder.

Som ett resultat av den strukturerad utredning, som omnämndes i föregående årsredovisning, reducerades driften vid Holmsunds sågverk från två till ett skift. Tillverkningen koncentreras fr o m 1989 till enbart furuvaror. Produktionen beräknas därmed på årsbas minska från 115.000 till ca 70.000 m³. SCA Timbers sammanlagda produktionskapacitet väntas dock genom trimningar vid övriga enheter bli i stort sett oförändrad, ca 550.000 m³ per år. Tyngdpunkten förskjuts emellertid till områden, där SCA har större skogsinnehav och därmed ett bättre självförsörjningsläge.

Vid Tunadals sågverk togs en ny kamartork i bruk, vilket beräknas få kvalitetshöjande effekter. Vidare påbörjades en investering i ett nytt justerverk vid Munksunds sågverk.

För att stärka sin ställning på den franska marknaden för grantravaror förvärvade SCA Timber under året 25% av aktierna i AB Iggesunds franska trävaruförsäljningsbolag samt en option att senare förvärva ytterligare 25%.

Rörelseresultatet förbättrades men vinstnivån var fortsatt otillfredsställande.

SCA Pulp AB

Marknaden för blekt sulfatmassa, SCA Pulpas huvudprodukt, var fortsatt mycket stark under 1988.

Den stigande produktionen av papper och papp i världen ledde till en hög efter-

frågan på pappersmassa för avsalu. De totala leveranserna av avsalumassa från Skandinavien och Nordamerika ökade med ca 1% från föregående års höga nivå. Efterfrågan steg mest i Japan och Västeuropa, som tillsammans svarar för ca 50% av världens samlade efterfrågan. Produktionskapaciteten för avsalumassa blev endast marginellt större under 1988. Kapacitetsutnyttjandet var därmed mycket högt och producentlagen av massa i Nordamerika och Skandinavien (Norscan) förblev genomgående mycket låga och var vid utgången av året de lägsta sedan 1979 och motsvarade knappt två veckors produktion.

I det gynnsamma marknadsläget kunde prishöjningar genomföras vid varje kvartalsskifte. Nordamerikanska massabruk höjde således priset under året från 635 till 760 USD per ton blekt sulfatmassa. För leveranser fr o m 1989 höjdes priset ytterligare till 810 USD per ton. De skandinaviska tillverkarna, som i huvudsak säljer massa i lokal valuta, erhöill på grund av dollarkursens utveckling under en stor del av året ett högre pris än de nordamerikanska konkurrenterna. Någon prishöjning i lokala valutor aviserades dock inte för första kvartalet 1989.

I svenska kronor steg genomsnittspriset för SCA Pulp med ca 16% jämfört med 1987.

Även om SCA Pulpas tillverkning är mycket kostnadseffektiv, har nordamerikanska massatillverkare med dagens dollarkurs en betydande kostnadsfördel.

SCA Pulpas leveranser av sulfatmassa steg med 5% till 324.200 ton och blev därmed de högsta någonsin. Även produktionen blev rekordhög och var 316.700 ton.

Leveranserna av kemitermomekanisk massa (CTMP), huvudsakligen av fluffmassatyp för Mölnlyckes hygienprodukter, steg till 58.700 (56.600) ton, medan produktionen blev 61.700 (58.600) ton.

Till hel- och delägda företag levererades totalt 198.100 (208.200) ton sulfat och CTMP-massa.

Av de totala leveranserna 1988 gick drygt hälften eller 193.800 ton till kunder inom EG.

Som en följd av bl a högre priser och ökade leveranser förbättrades rörelseresultatet kraftigt och var fortsatt mycket tillfredsställande.

SCA Pulp Sales International Ltd (SCAPSI)

SCAPSI har huvudkontor i London-området och är agent för massa från dels SCA, dels andra tillverkare i Europa, Nordamerika och Afrika. Härigenom är SCA fortfarande en betydande säljare av massa.

SCAPSI har försäljningskontor i fem länder i Europa samt i USA. Via agenter bearbetas mer avlägsna marknader.

SCAPSIs försäljning av massa och returfiber ökade med närmare 10% till över 800.000 ton jämfört med 1987. Handeln med returfiber har på tre år fyrdubblats till nära 200.000 ton.

Introduktion av nya massakvaliteter samt stigande förbrukning av returfiber ökar kraven på kvalificerat tekniskt stöd till såväl tillverkare som kunder vilket SCAPSI i ökande omfattning tillhandahåller.

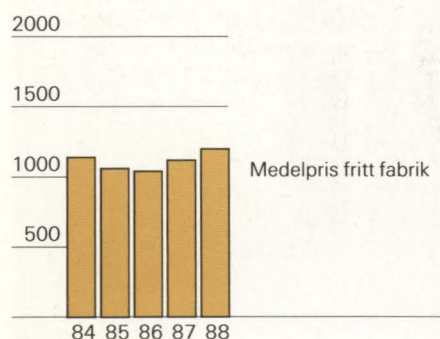
Rörelseresultatet förbättrades och var fortsatt tillfredsställande.

Wifstavarfs AB

En betydande överkapacitet inom finpappersområdet i Europa framtvingade liksom föregående år relativt omfattande

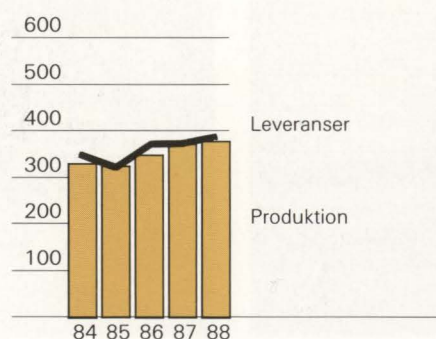
Medelpris trävaror, kr/m³

Medelpriset fritt fabrik på sågade trävaror steg med drygt 7%.

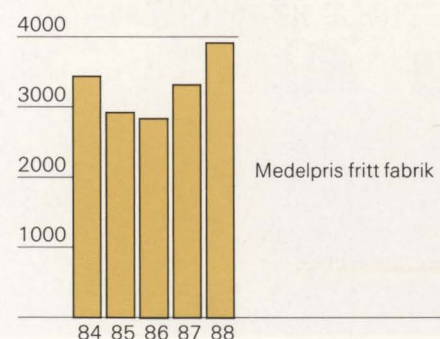
Sulfat- och CTMP-massor, tusen ton

Produktion och leveranser uppgick till 378.000 resp 383.000 ton.

Medelpris sulfatmassa, kr/ton

Medelpriset fritt fabrik för blekt barrsulfatmassa steg med 19%.

Genom förvärvet av Italcarta har SCA kompletterat sitt produktområde wellpappråvaror med returfiberbaserade papper, främst testliner. Pappersbruket är med en kapacitet om 290.000 ton per år störst i sitt slag i Europa.

produktionsbegränsningar. Såväl tillverkning som leveranser av finpapper vid Wifstavarfs AB blev därmed i det närmaste oförändrade.

Kraftigt ökade massapriser i förening med fallande finpapperspriser och de nämnda produktionsbegränsningarna ledde till en avsevärd marginalförsämring under första halvåret. Mot årets slut höjdes prisnivån kraftigt, främst på rullpapper som är Wifstavarfs huvudprodukt. Marginalen förbättrades därmed men resultatet blev fortsatt otillfredsställande.

I syfte att förbättra den långsiktiga lönsamheten beslutades i slutet av året om betydande investeringar vid Wifstavarf. Därigenom kommer Wifstavarfs finpappersbruk att integreras med den när-

belägna Östrands sulfatfabrik. Projektet, som innebär att ledningar för ånga och pumpning av massa byggs mellan fabriker, väntas ge betydligt sänkta tillverkningskostnader. I investeringarna ingår också installation av en konverteringsanläggning för tillverkning av ca 50.000 årston kontorspapper i formaten A4 respektive A3. Därmed stiger också produktionens förädlingsvärde.

Från 1 januari 1989 säljs Wifstavarfs finpapper i Skandinavien av Svenskt Papper AB, där Wifstavarf förvärvade 10% av aktierna. Vidare påbörjades ett samarbete med MoDo Papper UK avseende den engelska marknaden. PWA handhar även fortsättningsvis försäljningen på den tyska och vissa andra europeiska marknader.

SCA Nordliner AB

Produktionen av wellpapp, i vilken kraftliner ingår som en viktig råvara, steg under 1988 med 6% i Västeuropa och 3% i Nordamerika. Efterfrågan på kraftliner förbättrades därmed.

SCAs huvudmarknad för kraftliner är de västeuropeiska tillverkarna av wellpappförpackningar. Konsumtionen av kraftliner uppgick till ca 3,1 milj ton, vilket var en ökning jämfört med föregående år om ca 6%. Leverantörer utanför Europa, främst i Nordamerika, tillgodosåg ungefär 32% motsvarande 1 milj ton av den europeiska förbrukningen.

SCA Nordliners leveranser av kraftliner ökade med 12% eller 72.000 ton till rekordnivån 670.000 ton. De översteg därmed tillverkningen, vilket ledde till en viss lageravveckling. Av leveranserna gick 183.000 (169.000) ton kraftliner till SCAs hel- eller delägda förpackningsföretag. 87% av leveranserna skedde till kunder utanför Sverige. Till länder i EG levererades 72% eller 484.000 ton.

I det goda marknadsläget kunde prishöjningar på mellan 4 och 9% beroende på marknad genomföras under året. Medelpriset för hela året blev knappt 5% högre än föregående år.

Produktionen vid kraftlinerbruken i Munksund och Obbola blev 331.700 (311.900) respektive 321.100 (320.600) ton, vilket i bägge fallen var de högsta någonsin. SCA Nordliner var därmed fortfarande den störste producenten av kraftliner i Europa.

Sedan 1 juli 1988 ingår det under året förvärvade italienska företaget Italcartas testlinerverksamhet organisatoriskt i SCA Nordliner. Testliner är en kompletterande produkt till kraftliner. Den tillverkas uteslutande av returpapper och får därigenom andra kvalitetsegenskaper än kraftliner. Tillverkningen sker i huvudsak i pappersbruket i Porcari (Lucca) i norra Italien, som är Europas största testlinerbruk. Italcartas produktionskapacitet för wellpapperåvaror uppgår till ca 290.000 ton och utnyttjades till fullo under andra halvåret 1988. Huvuddelen av produktionen avsattes på den italienska marknaden. Som en följd av en god efterfrågan kunde priserna på testliner höjas under senare delen av året.

SCA Nordliners rörelseresultat förbättrades betydligt beroende på väsentligt

ökad leveransvolym och var fortsatt tillfredsställande även om prishöjningarna inte helt kompenserade högre kostnader, främst för vedråvara och arbetskraft.

SCA Paper AB

Förbrukningen av tidningspapper i USA ökade endast marginellt under 1988 och blev totalt ca 12,4 milj ton. Under andra halvåret noterades sålunda en något minskande annonsvolym i dagspressen. Efterfrågan på tidningspapper för andra ändamål, såsom tidningsbilagor m m, uppvisade dock en fortsatt ökning.

I Västeuropa steg förbrukningen av tidningspapper för sjätte året i följd. Ökningen blev nära 400.000 ton eller 6%. Den största efterfrågeökningen, ca 10%, skedde i Storbritannien.

Kapacitetstillskotten översteg inte konsumtionsökningen på världsmarknaden och tillgänglig produktionskapacitet för tidningspapper samt andra trähaltiga tryckpapper utnyttjades helt.

Den goda balansen mellan tillgång och efterfrågan ledde till att prishöjningar kunde genomföras på de flesta marknader. 1988 blev därigenom medelpriset ca 9% högre än året innan.

Jämfört med 1987 ökade SCA Papers produktion med 4% till 590.000 ton och leveranserna med drygt 2% till 582.000 ton. Drygt 80% av SCA Papers leveranser gick på export. Härav levererades 75% till kunder i EG.

Produktionskapaciteten utnyttjades praktiskt taget helt. Införandet av året-runt-drift i Örtviken bidrog till den högre produktionen.

Fortsatta trimningsinsatser innebar, att förbrukningen av råvaror såsom ved, olja och elkraft reducerades under året.

Som en följd av högre volym, högre priser och relativt låga kostnadsökningar förbättrades rörelseresultatet för Örtvikens pappersbruk och var fortsatt tillfredsställande.

Tillverkningen av maskinglättade, trähaltiga tryckpapper vid Matfors pappersbruk ökade tack vare en god efterfrågan. Det goda marknadsläget innebar, att Matfors produkter kunde avsättas till väsentligt höjda priser. Rörelseresultatet förbättrades och blev tillfredsställande.

SCA Shipping AB

Efterfrågan på transportutrymme var mycket god under 1988. Totalt hanterades större godsvolymer än någonsin i SCAs distributionssystem.

Från de svenska terminalerna i Sundsvall och Umeå utlastades totalt 1.829.000 (1.737.000) ton och från de utländska terminalerna i Hamburg, Rotterdam, London, Genua och Rouen 1.293.000 (1.281.000) ton. Av den totala godsmängden i de utländska terminalerna utgjordes 31 (39)% av externt gods.

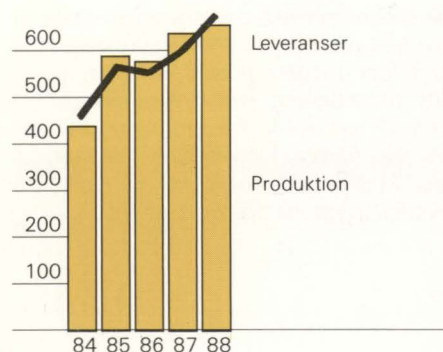
65% av det gods som skeppades från de svenska terminalerna var destinerat till EG-länder.

Gynnsamma väderleksförhållanden under vinterhalvåret innebar, att SCAfartygen gjorde fler resor än normalt. Totalt transporterades på SCAfartygen 884.000 (812.000) ton. Härav utgjorde returtransporter 78.000 (36.000) ton.

Rörelseresultatet för SCA Shippinggruppen förbättrades kraftigt och var fortsatt tillfredsställande.

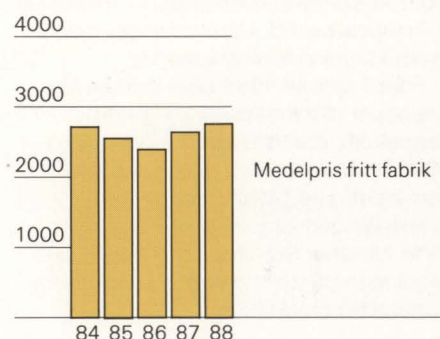
Kraftliner, tusen ton

Produktion och leveranser uppgick till 653.000 resp 670.000 ton.

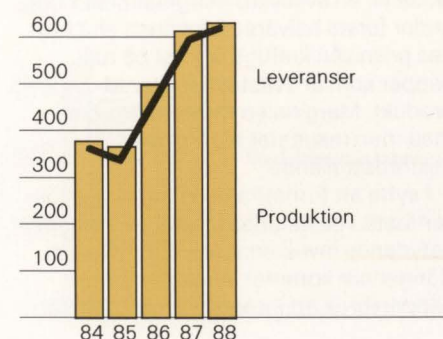
Medelpris kraftliner, kr/ton

Medelpriset fritt fabrik för kraftliner steg med knappt 5%.

Tryckpapper, tusen ton

Produktion och leveranser uppgick till 632.000 resp 625.000 ton omräknat till en ytvikt av 48,8 g/m².

Vid SCA Papers pappersbruk i Ortvikén skall investeras ca 2 miljarder för tillverkning av en för SCA ny papperskvalitet, LWC-papper. En av de befintliga tidningspappersmaskinerna ersätts med en LWC-maskin och vidare

installeras bstryknings- och kalandreringsanläggningar. De senare placeras i den nya byggnad som markerats på bilden. LWC-anläggningen beräknas tas i drift vid årsskiftet 1990/91.

SCA Teknik AB

Huvuddelen av SCAs forskning och utveckling sker inom områdena tryckpapper, förpackningar och hygienprodukter.

Verksamheten under 1988 påverkades i betydande omfattning av de stora företagsförvärv SCA genomförde samt förberedelser för de omfattande investeringsprojekten i Ortvikén, Wifstavarf och Östrand. Bland annat nedlades ett omfattande arbete på utvärdering av teknisk nivå och utvecklingspotential hos förvärvade företag. Det långsiktiga och

grundläggande forsknings- och utvecklingsarbetet inom tryckpappersområdet gav väsentliga bidrag till slutlig processutformning och produktspecifikation för LWC-projektet i Ortvikén samt integrations- och finpappersprojekten i Wifstavarf och Östrand.

Inom förpackningsområdet bedrevs ett antal forskningsprojekt för att höja kraftlinerkvaliteten genom förbättrade barriär- och tryckegenskaper. De senare är särskilt viktiga med hänsyn till att wellpappförpackningar i allt större omfattning blir bärare av reklam och information.

Inom hygienområdet fortgick arbetet med att ytterligare förbättra CTMP-massornas kvalitetsegenskaper.

Stora resurser satsades också för att uppnå en lägre energiförbrukning vid framställning av olika typer av mekanisk massa där vissa framsteg gjordes. Nyutvecklad produktionsteknik är för närvarande under utprovning.

1989 kommer att präglas av fortsatt höga aktiviteter inom de inledningsvis nämnda områdena. Här ingår bl a insatser för att utveckla energisnåla och miljövänliga processer.

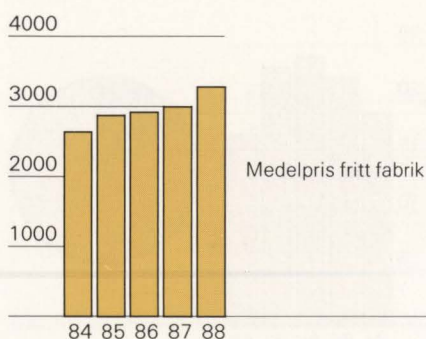
Personal och löner

Antal anställda samt löner och ersättningar i Sverige och utlandet var:

	1988	1987
Medeltal anställda	6.804	6.445
Löner och ersättningar, Mkr	977	840
Lag- och avtalsbundna kostnader, Mkr	449	392
<u>Sverige</u>		
Medeltal anställda	6.301	6.300
Antal kommuner	12	11
<u>Utlandet</u>		
Medeltal anställda	503	145
Antal länder	7	5

Medelpris tidningspapper, kr/ton

Medelpriset fritt fabrik för tidningspapper ökade med 9%.

Mölnlycke-gruppen störst i Europa på hygienprodukter

Tore Daun

Mölnlycke Health Care tillverkar och marknadsför främst vårdprodukter av engångstyp. Divisionen har 10 fabriker i Europa, egen försäljningsorganisation i 15 länder samt delägda bolag i två länder. Omsättning: 2.382 (2.194) Mkr.

Mölnlycke Tissue tillverkar och marknadsför främst torkmaterial och hygienprodukter för industrier, institutioner, serviceföretag och konsumenter. Divisionen har fem mjukpappersbruk i tre länder i Europa samt egen försäljningsorganisation i 14 länder. Omsättning: 2.218 (2.020) Mkr.

Mölnlycke Consumer Products tillverkar och marknadsför produkter av engångstyp för personlig hygien främst inom områdena menstruationshygien och babyvård. Divisionen har fem fabriker i Europa, egen försäljningsorganisation i sex länder och delägda bolag i sju länder. Omsättning: 1.887 (1.799) Mkr.

Peaudouce tillverkar och marknadsför produkter av engångstyp för personlig hygien främst inom områdena babyvård och menstruationshygien samt inkontinensprodukter och sårvårdsartiklar. Divisionen har 12 fabriker i Europa och egen försäljningsorganisation i sex länder. Omsättning: 2.663 (2.800) Mkr.

Mölnlycke Toiletries tillverkar och marknadsför kemisk-tekniska produkter. Divisionen har två fabriker i Norden och fem egna organisationer i de nordiska länderna. Omsättning: 577 (521) Mkr.

Melka-Tenson-Ambizz tillverkar och marknadsför skjortor, jackor och byxor samt plagg för aktiv fritid. Divisionen har sex fabriker i tre länder i Europa samt egen försäljningsorganisation i åtta länder. Omsättning: 654 (723) Mkr.

Mölnlycke Mobility tillverkar och marknadsför hjälpmedel för hemsjukvård. Divisionen har tre tillverkningsenheter i Sverige samt egen försäljningsorganisation i fyra länder. Omsättning: 282 (261) Mkr.

	1988	1987	Gruppens andel av koncernen, procent
Omsättning Mkr	10.419	7.399	50
Rörelseresultat Mkr	701	502	24
Operativt kapital Mkr	4.124	2.218	28
Räntabilitet procent	17	23	

Mölnlyckes försäljning ökade under 1988 med 41% till 10.419 (7.399) Mkr. Av ökningen hänförde sig 2.663 Mkr till under året förvärvade företag. För jämförbara enheter steg omsättningen med ca 6% varav en dominerande del avsåg högre volym. I omsättningen ingår inte försäljningen i Mölnlyckes utländska intressebolag. Omsättningen i dessa steg med 12% till ca 650 (580) Mkr och volymökningen beräknas ha uppgått till ca 5%.

Rörelseresultatet steg med 40% till 701 (502) Mkr. Som en följd av Peaudouce-förvärvet, som konsoliderades 1 januari 1988, ökade det sysselsatta kapitalet kraftigt. Det operativa sysselsatta kapitalet (exklusive finansiella tillgångar) steg sålunda från ca 2.200 Mkr till 4.100 Mkr.

Räntabiliteten på operativt sysselsatt kapital blev 17 (23)% och var fortsatt tillfredsställande.

Investeringarna i maskiner och anläggningar steg till 720 (637) Mkr. Till dominerande del avsåg investeringarna projekt i divisionerna Health Care, Consumer Products och Tissue. Av investeringarna skedde 356 (314) Mkr i Sverige.

Under året förvärvades ytterligare ca 5% av aktierna i Cederroth Nordic AB. Räknat efter full konvertering innehade Mölnlycke den 31 december 1988 ca 38% av kapitalet och 12% av röstetalet i Cederroths.

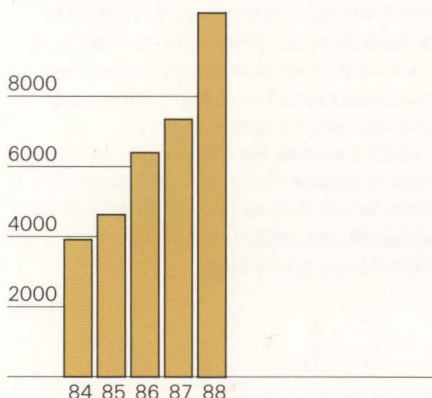
Köpeskillingen för Peaudouce uppgick till 2.052 Mkr och översteg med 1.050 Mkr det justerade egna kapitalet. I samband med förvärvet erhöll Mölnlycke ett kapitaltillskott om 900 Mkr från moderbolaget. Som en följd av förvärvet blev Mölnlycke Europas största tillverkare av hygienprodukter baserade på fluffmassa.

Peaudouce-gruppen redovisas för 1988 i sin helhet som en division inom Mölnlycke. Under året samordnades emellertid Mölnlyckes och Peaudouces organisationer i alla länder utanför Frankrike. Under 1989 kommer därför division Peaudouce att enbart omfatta Mölnlyckes verksamhet inom konsument- och sjukhusproduktområdena i Frankrike. 1990 kommer även den franska verksamheten att införlivas med respektive division inom Mölnlycke.

I samband med förvärvet av Peaudouce blev SCA-koncernen nettoköpare av pappersmassa. De kraftigt stigande massapriserna hade därför en negativ effekt på resultatet. Mölnlycke inklusive Peaudouce förbrukade över 400.000 ton massa och returfiber. För dessa råvaror låg medelpriset för 1988 ca 20% högre än 1987. Kostnadsökningen motsvarade nära 2,5% av Mölnlyckes omsättning. Någon omedelbar kompensation för de snabbt stigande råvarupriserna var inte möjlig att uppnå med hänsyn till de handelsmönster som råder på Mölnlyckes marknader.

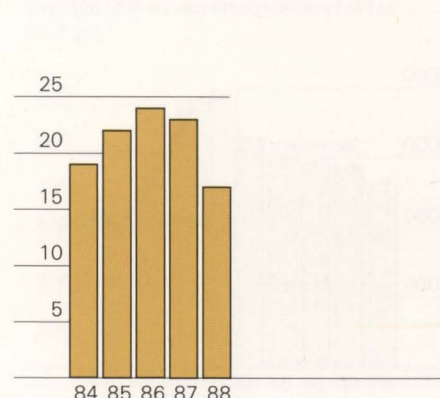
Omsättning, Mkr

Omsättningen ökade med 41% till 10.419 Mkr.

Räntabilitet, procent

Räntabiliteten på operativt kapital var 17%.

Utsikter för 1989

Omsättningen beräknas öka till ca 11,5 miljarder kr. En förbättring förutses även av rörelseresultatet. Omfattningen av denna är dock starkt beroende av massaprisernas utveckling under 1989.

Health Care

Försäljningen steg med 9% till 2.382 (2.194) Mkr. Ökningen var i sin helhet att hänföra till högre volym än föregående år. Tillväxten var särskilt stark på utom-nordiska marknader. Särskilda insatser gjordes på marknader där utvecklingsgraden ännu är relativt låg, exempelvis Italien, Spanien och Portugal. Ca 70% av försäljningen skedde till kunder inom EG.

Genom övergång till mer kostnads-effektiva råvaror samt höjd produktivitet i divisionens anläggningar kunde effekten av de stigande massapriserna i stor utsträckning motverkas.

I maskiner och byggnader investerades 236 (245) Mkr.

Rörelseresultatet förbättrades och var fortsatt tillfredsställande.

I slutet av året uppgick antalet anställda till ca 2.600 varav ca 55% inom EG.

1989 kommer delar av Peaudouce verksamhet att överföras till Mölnlycke Health Care, vilket stärker divisionens ställning på flera marknader, bl a för inkontinensprodukter. På den österrikiska marknaden stärks Mölnlyckes ställning vid samgåendet med Verbandsstoffabrik Ortmann. Företaget som omsätter ca 90 Mkr förvärvas från Papierfabrik Laakirchen AG.

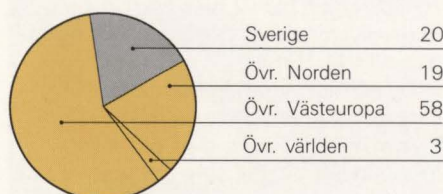
Nedre bilden: Ett urval vårdprodukter tillverkade vid Verbandsstoffabrik Ortmann i Österrike, ingående i Mölnlycke Health Care.

Ett av de produktområden som växer kraftigast inom division Health Care är sterila operations-set för operationsbord, patienter och personal. Produkterna ger en effektiv barriär mellan omgivande miljö och patienter, vilket minskar riskerna för sårinfektioner.

Fördelning marknader, procent

Av försäljningen skedde 80% på marknader utanför Sverige.

Mölnlycke Health Cares huvudmarknad är Västeuropa, som representerar en stor potential. Geografiskt gäller detta inte minst de ännu relativt utvecklade marknaderna i Sydeuropa. Exempel på snabbt växande segment är inkontinensprodukter för hemvård, engångsmaterial vid operationer och sårförband för vård av öppna sår. Den växande marknaden i Västeuropa är en följd av stigande vårdstandard, nya och bättre behandlingsmetoder samt en ökande andel äldre i befolkningen liksom ett starkt samhällsbehov att begränsa kostnader genom en effektivisering av vården.

Konkurrensen var fortsatt stark. Kundernas växande krav på sjukvårdsleverantörer leder emellertid till ett ökat behov av storskalighet såväl i produktion som distribution av varor och tjänster. Denna trend väntas komma att förstärkas i takt med den ökade harmoniseringen inom EG. Mölnlycke Health Care, som har en stark marknadsställning, ett brett sortiment och goda utvecklingsresurser, bör därvid kunna stärka sin konkurrensförmåga.

Vid Mölnlycke Tissues anläggningar i Lilla Edet har genomförts ett omfattande investeringsprogram innebärande bl a modernisering av konverteringsanläggning och nybyggnad av ett automatlager (bilden). Investeringarna medför betydande rationaliseringseffekter.

Tissue

Försäljningen steg med 10% till 2.218 (2.020) Mkr. Försäljningsökningen utgjordes till största delen av en ökad volym. Ca 45% av försäljningen skedde till kunder inom EG och 10% till kunder på marknader utanför Europa.

Investeringarna i maskiner och byggnader uppgick till 198 (142) Mkr. Huvuddelen härav gick till Lilla Edets pappersbruk, som under de senaste åren utvecklats till en stor, modern och konkurrenskraftig enhet.

De snabba och kraftiga prishöjningarna främst på råvaror som massa och returfiber kunde inte helt kompenseras genom prisökningar på färdigprodukterna.

Rörelseresultatet förbättrades dock och var fortsatt tillfredsställande.

Vid divisionens fem pappersbruk i Sverige, Holland och Frankrike tillverkades ca 170.000 ton tissue och non-woven varav en övervägande och växande andel konverterades i egna anläggningar till färdiga produkter, som marknadsfördes genom egna försäljningsorganisationer.

Antalet anställda uppgick i slutet av året till ca 1.800 varav 45% inom EG.

Förbrukningen av tissue i Europa uppgick till ca 3 milj ton. Härav beräknas ca 70% gå till konsumentmarknaden och ca 30% till storförbrukarsektorn. Efterfrågan växer med 2-4% per år. Tillväxttakten varierar dock kraftigt mellan olika länder och produktområden.

Marknadens tillväxt betecknas i ett globalt perspektiv som hög. Detta har attraherat bl a flera stora amerikanska tissuetillverkare, som genomför eller har aviserat betydande investeringar. Till sammans med en viss överkapacitet inom mjukpapperssektorn har detta lett

till en pågående betydande omstrukturering av branschen i riktning mot större och mer konkurrenskraftiga företag. Denna utveckling väntas fortsätta de närmaste åren.

För bibehållen konkurrensförmåga krävs en kostnadseffektiv produktionsapparat och skalfördelarna är betydande. Mölnlycke Tissue möter denna utveckling genom kontinuerliga rationaliseringsinvesteringar samt insatser för att höja produkternas förädlingsgrad.

Under 1989 skall möjligheterna till en samverkan mellan Mölnlycke Tissue och den mjukpappersverksamhet, som bedrivs av Papierfabrik Laakirchen i Österrike, utvärderas.

Consumer Products

Försäljningen steg med 5% till 1.887 (1.799) Mkr. Leveransvolymen ökade med ca 3% främst för mensskyddsprodukter. Av försäljningen skedde ca 40% till kunder inom EG.

Divisionens sju hälftenägda bolag uppnådde en försäljning om ca 555 (500) Mkr.

Investeringarna i maskiner och byggnader uppgick till 164 (241) Mkr och avsåg framför allt nya blöjmaskiner i Sverige och Holland.

Rörelseresultatet försämrades för blöjverksamheten, medan det ökade kraftigt för mensskyddsprodukter. Även de delägda bolagen redovisade resultatförbättringar. Lönsamheten var fortsatt tillfredsställande men något lägre än 1987.

Konkurrensen ökade under 1988, främst för barnblöjor. Härtill samverkade bl a snabbt stigande massapriser, snabb produktutveckling samt betydande inslag av priskonkurrens. Marknadsandelarna för babyblöjor kunde ändå

hållas i stort oförändrade jämfört med föregående år, medan de ökade betydligt för menstruationsskydd. De stigande massapriserna påverkade divisionen negativt men sannolikt i mindre omfattning än konkurrenterna.

I slutet av året uppgick antalet anställda till ca 1.900 varav 35% inom EG.

Marknaden för barnblöjor och menstruationsskydd är väl utvecklade i de industrialiserade länderna. Utveckling och lansering av nya produktgenerationer sker i allt snabbare takt, bl a för att tillverkarna på detta sätt söker kompensera en låg volymtillväxt med högre värde per enhet. I takt härmed har också produktionstekniken blivit alltmer sofistikerad och kapitalkrävande, vilket gynnar större tillverkare som kan mobilisera de stora resurser som är nödvändiga för såväl utveckling, produktion som marknadsföring.

Denna utveckling leder successivt till att mindre företag får allt svårare att hävda sig på marknaden. Detta förhållande blir sannolikt mer accentuerat när EGs inre marknad stegvis förverkligas. Mot denna bakgrund var förvärvet av Peaudouce ytterst betydelsefullt och väntas ge stora positiva synergieffekter när samordningen är fullt genomförd.

Peaudouce

Försäljningen blev 2.663 Mkr. Investeringarna i maskiner och byggnader uppgick till 144 Mkr.

De kraftigt stigande massapriserna samt en hård priskonkurrens i såväl Frankrike som England på produktgruppen barnblöjor, som utgör en dominerande del av sortimentet, påverkade resultatet negativt. Övriga produkt-

Toiletries fortsätter att växa genom flera förvärv. Det senaste avser hudvårds- och rengöringsprodukter i Finland.

grupper, främst inkontinensprodukter och dambindor, utvecklades dock fortsatt mycket positivt.

Resultatet försämrades jämfört med föregående år men blev tillfredsställande.

Verksamheten under året präglades också av arbetet med att samordna Peaudouce respektive Mölnlyckes verksamheter i olika länder. Som ett led i detta arbete kommer verksamheten utanför Frankrike att fr o m 1989 tillföras respektive division inom Mölnlycke. 1990 kommer en motsvarande samordning att ske av verksamheten i Frankrike, som omfattar konsumentprodukter och sjukvårdsprodukter.

Divisionen har ca 3.000 anställda.

En total övergång till CTMP-massa i barnblöjor genomfördes i Storbritannien och förutsättningarna att införa sådan massa på ytterligare marknader utreds för närvarande.

Toiletries

Försäljningen av kemisk-tekniska produkter steg med 11% till 577 (521) Mkr. Leveransvolymen ökade med ca 5%. Tillväxten hänförde sig huvudsakligen till redan etablerade varumärken och produkter.

Resultatet förbättrades och var fortsatt tillfredsställande.

Den nordiska marknaden för kemisk-tekniska produkter växer totalt sett endast långsamt. För att uppnå snabbar tillväxt eftersträvas därför förvärv av andra företag eller produkter. Under året förvärvades i enlighet med denna strategi från den danska Novokoncernen munhygienprodukter, från Pharmacia Leo hudvårdsprodukter samt i början av 1989 hudvårds- och rengöringsprodukter i Finland från ett holländskt företag. Sammanlagt innebär förvärven att försäljningen väntas öka med ca 50 Mkr.

I slutet av året uppgick antalet anställda till ca 480.

Antalet konkurrenter är stort. Flertalet är små men ett mindre antal internationella företag har jämte Mölnlycke en betydande andel av totalmarknaden. Ökade möjligheter till TV-reklam via kabel eller satellit kan sannolikt innebära en fördel för de större företagen, till vilka Mölnlycke Toiletries hör.

Melka-Tenson-Ambizz

Försäljningen minskade med 10% till 654 (723) Mkr. Av försäljningen gick närmare 60% till kunder inom EG. Resultatet försämrades men var fortsatt tillfredsställande.

Under senare år har efterfrågan på konfektion i Europa minskat med sjunkande volymer som följd, vilket lett dels till ett överutbud, dels till försiktiga inköp från detaljhandeln. Melka-Tensons produkter säljs genom egna organisationer och tillverkas till ca 75% i egna fabriker i Portugal, Finland och Holland. Trots den svaga marknaden kunde marknadsandelarna bibehållas eller öka och det under året introducerade Ambizz-sortimentet mottogs väl på de flesta marknader.

Som en anpassning till den lägre efterfrågan kommer tillverkningen i Holland och Finland av skjortor respektive byxor att begränsas.

Funktionella plagg för en aktiv fritid är ett av produktområdena inom division Melka-Tenson-Ambizz.

Mobility tillverkar produkter för hemsjukvård, bl a rullstolar.

I slutet av året uppgick antalet anställda till ca 1.600 varav drygt 75% inom EG.

Mobility

Försäljningen steg med 8% till 282 (261) Mkr.

Efterfrågan på den svenska marknaden förbättrades under 1988 och Mobility ökade sina marknadsandelar. Divisionens största marknad är Norge där dock efterfrågan liksom i Danmark minskade jämfört med föregående år.

Rörelseresultatet förbättrades men var fortsatt otillfredsställande.

Marknaden för tekniska hjälpmedel för hemvård är fortfarande fragmenterad och företagen många och små. En klar tendens till strukturförändringar i riktning mot färre och internationellt verksamma företag kan dock konstateras. Fortsatt tillväxt genom företagsförvärv ingår därför i Mölnlycke Mobilitys strategi.

I slutet av året uppgick antalet anställda till ca 265 (240).

Personal och löner

Antal anställda samt löner och ersättningar i Sverige och utlandet var:

	1988	1987
Medeltal anställda	11.883	8.644
Löner och ersättningar, Mkr	1.629	1.153
Lag- och avtalsbundna kostnader, Mkr	616	434
Sverige		
Medeltal anställda	3.139	3.027
Antal kommuner	11	11
Utlandet		
Medeltal anställda	8.744	5.617
Antal länder	21	22

SCA Packaging-gruppen expanderade inom EG

Börje Nordenö

SCA Packaging bedriver verksamhet genom hel- och delägda förpackningsföretag i åtta länder. De helägda företagen är SCA Emballage i Sverige, Papeteries Léon Clergeau (PLC) och Givray i Frankrike, Italcarta i Italien samt Bowater Containers i Belgien. Intresseföretagen är Colon Emballage i Danmark (50%), Smurfit Corrugated Ireland på Irland (49%), Zewawell i Västtyskland (25%) och UK Corrugated i Storbritannien (24,5%).

Den totala kapaciteten uppgår till ca 2.200 milj m2, vilket motsvarar 14 milj förpackningar per arbetsdag. Därmed är SCA Packagings hel- och delägda företag Europas största wellpappgrupp med 7.600 anställda och en samlad omsättning uppgående till drygt 7.000 Mkr varav 3.000 Mkr i de helägda dotterbolagen. Tillsammans förbrukar de hel- och delägda företagen ca 1,3 milj ton pappersråvaror.

	1988	1987	Gruppens andel av koncernen, procent
Omsättning Mkr	1.727	1.262	8
Rörelseresultat Mkr	143	137	5
Operativt kapital Mkr	812	615	6
Räntabilitet procent	18	22	

Efterfrågan på wellpapp i Europa steg med 6% och ökade därmed under 1988 för sjätte året i följd. I de länder där SCA Packaging var verksamt noterades en något högre tillväxttakt eller i genomsnitt 7%. De högsta tillväxttalen hade Irland och Italien med ca 10%. I övriga länder steg efterfrågan med mellan 3 och 7%.

Sedan 1980 har efterfrågan på wellpapp i Europa stigit snabbare än industriproduktionen.

Omsättningen i SCA Packagings hel- och delägda bolag ökade 1988 med 19% till 5.530 (4.656) Mkr. För de helägda bolagen ökade omsättningen med 37% till 1.727 (1.262) Mkr. Av ökningen hänförde sig 392 Mkr till wellpappdivisionen i det per 1 juli 1988 förvärvade Italcarta.

För de hel- och delägda bolagen ökade leveransvolymerna under året med ca 21%. Marknadsandelarna förbättrades i Italien, Tyskland och Irland och var i övrigt i huvudsak oförändrade.

Försäljningsmarginalerna kunde trots bl a stigande råvarukostnader hållas på samma nivå som föregående år.

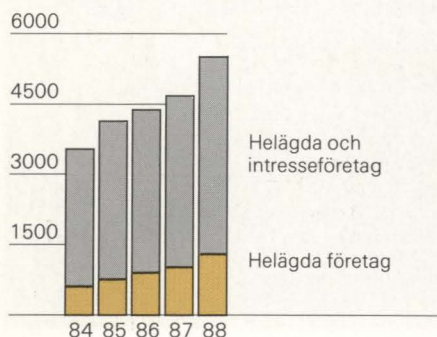
SCA Packagings rörelseresultat (inklusive resultatandelar) steg till 143 (137) Mkr och var fortsatt tillfredsställande. Rörelseresultatet för de helägda företagen uppgick till 103 (102) Mkr. Här ingår rörelseresultatet för Italcartas wellpappdivision för det andra halvåret 1988.

Av intresseföretagen förbättrade de danska och irländska företagen sina resultat, som blev fortsatt tillfredsställande. Trots fortsatta förbättringar nådde UK Corrugated inte en helt tillfredsställande lönsamhetsnivå. Resultatet i Zewawell var fortsatt otillfredsställande.

Under året genomfördes investeringar i de hel- och delägda bolagen om sammanlagt ca 300 Mkr varav 121 Mkr i de helägda företagen. Huvuddelen av investeringarna avsåg installation av utrustning för att kunna öka tillverkningen av produkter med högre förädlingsvärde, höja kvaliteten och effektivisera produktionen.

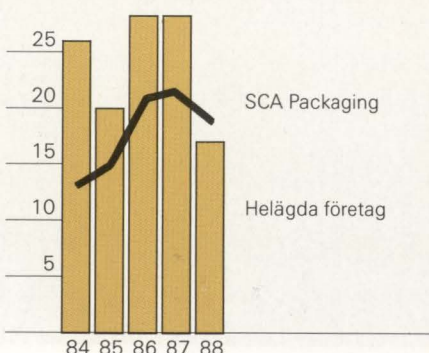
Omsättning, Mkr

Omsättningen ökade för de helägda förpackningsföretagen med 37% till 1.727 Mkr och för hela företagsgruppen med 19% till 5.530 Mkr.

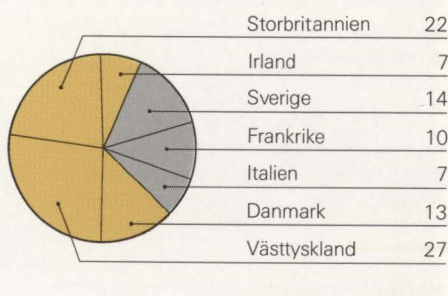
Räntabilitet, procent

Räntabiliteten på operativt kapital var 18% och för de helägda företagen 17%.

Fördelning marknader, procent

De helägda företagen i Sverige, Frankrike och Italien svarade för 31% av försäljningen medan de delägda svarade för 69%.

Övre bilden visar fabriken vid förvärvade Givray S.A. i Frankrike. Avancerat display-emballage för butiksexponering — bilden i mitten — är en av

företagets huvudprodukter. Den nedre bilden visar produktkontroll vid Bowater Containers i Belgien.

Stora företagsförvärv i EG

Ett viktigt inslag i SCA Packagings strategi är att öka tillväxttakten genom företagsförvärv och etablering på nya marknader i Europa, varvid ett dominerande ägarinflytande eftersträvas.

Som ett led i denna strategi förvärvades under året Italiens största wellpapp-företag Italcarta. Förutom wellpapp tillverkar Italcarta returfiberbaserad testliner och fluting, som jämte kraftliner utgör råvara för wellpappstillverkning. Förvärvet av Italcarta innebar därför också ett värdefullt komplement till SCA Nordliners kraftlinerproduktion som sker i Sverige.

Italcarta konsoliderades den 1 juli 1988 och omsättningen för det andra halvåret uppgick till ca 569 Mkr varav 392 Mkr hänförde sig till wellpapp. Antalet anställda i Italcarta är ca 680 personer varav ca 400 i wellpapprörelsen. Italcarta är ett helägt dotterbolag till SCA Packaging. Operativt är dock Italcartas verksamhet delad, varvid wellpappstillverkningen ingår i SCA Packagings verksamhetsområde, medan pappersproduktionen inordnats i SCA Nordliners verksamhet.

Per 1 januari 1989 förvärvade SCA Packaging det engelska företaget Bowater Industries wellpapprörelser i Belgien och Frankrike, Bowater Containers N.V. respektive Givray S.A. Från Belgien, som är en strategiskt intressant marknad, finns förutsättningar för en expansion även i Holland och norra Frankrike på grund av de korta avstånden. Mellan Givray S.A. och SCA Packagings franska bolag PLC finns även samordningsfördelar.

De från Bowater förvärvade företagen har en sammanlagd omsättning om ca 550 Mkr och 700 anställda.

I Sverige förvärvade SCA Emballage i slutet av året Frånö Industrier AB med tillverkning av stötdämpande material (cellplast) i Kramfors och Urshult. Därigenom uppnår SCA Emballage en bättre balans mellan produktionen av wellpappförpackningar och kombinationsmaterialet cellplast.

Förädlingsgraden ökar

Den under senare år tydliga trenden till en förskjutning av efterfrågan mot wellpappförpackningar med högre förädlingsgrad fortsatte under året. Här ingår bl a barriärprodukter och skraddarsyddas förpackningskonstruktioner med tryck, som i växande omfattning används inom allt fler industribranscher.

Denna utveckling förklaras bl a av förpackningarnas ökande betydelse som reklam- och informationsbärare samt nya distributionsmönster inom handel och industri. Stigande krav på s k just-in-time-leveranser inom allt fler områden som ett sätt att korta genomloppstiderna och minska kapitalbindningen i lager påverkar också distributionsmönstren. Förändringarna ställer krav på ökade insatser för utveckling av såväl systemlösningar som tillverkningsprocesser. SCA Packagings expansion gör det möjligt att öka utvecklingsresurserna inom bl a dessa områden. Vidare kan fördelar uppnås genom ett intensifierat kunskapsutbyte mellan företagen i gruppen.

I den europeiska miljödebattens spår har intresset för wellpapp som förpackningsmaterial ökat. Wellpapp är ett av de miljövänligaste förpackningsmaterialen. Större delen återanvänds och utgör därvid en värdefull råvara för pappersbruken.

Utsikter för 1989

För 1989 beräknas efterfrågan på wellpappförpackningar öka i något lägre takt än de senaste åren. Försäljningsmarginalerna väntas dock trots stigande råvarukostnader kunna hållas på oförändrad nivå.

Personal och löner

Antal anställda samt löner och ersättningar i de helägda förpackningsföretagen i Sverige och utlandet var:

	1988	1987
Medeltal anställda	2.284	1.576
Löner och ersättningar, Mkr	288	197
Lag- och avtalsbundna kostnader, Mkr	95	88
<u>Sverige</u>		
Medeltal anställda	957	924
Antal kommuner	8	8
<u>Utlandet</u>		
Medeltal anställda	1.327	652
Antal länder	3	1

Montering vid tryckverk vid Italcartas wellpappfabrik i Porcari.

Övre bilden visar produktkontroll efter automatstansning och tryckning vid Italcarta i Italien. Piaggio — ledande tillverkare av bl a vespor — en av Italcartas största kunder.

BÅKAB — välreglerad kraft mest värdefull

Bertil Möller

BÅKABs produktion baseras i huvudsak på vattenkraft i Norrland. Denna svarar för ca 75% av BÅKABs disponibla effekt om totalt 1.153 MW i hel- och delägda kraftverk.

Av BÅKABs leveranser går ca 60% till förbrukare utanför SCA-koncernen.

BÅKAB-gruppens anläggningar har ett bokfört värde efter planenliga avskrivningar på 1.945 Mkr. Kapitalandelar i intressebolag samt krafträttigheter är bokförda till 86 Mkr.

Kraftproduktion bedrivs även av Svanö AB vid tre anläggningar med en normalårsproduktion om 189 GWh och ett bokfört värde av 115 Mkr.

Det beräknade marknadsvärdet på de sammanlagda krafttillgångarna är 8.400 Mkr.

	1988	1987	Gruppens andel av koncernen, procent
Omsättning Mkr	900	855	3
Rörelseresultat Mkr	299	287	10
Operativt kapital Mkr	2.001	1.960	14
Räntabilitet procent	15	15	

BÅKAB-gruppens omsättning ökade med 5% till 900 (855) Mkr.

Rörelseresultatet förbättrades med 4% jämfört med föregående år trots en otillfredsställande prisnivå. Förbättringen berodde främst på en kostnadseffektiv vattenkraftproduktion samt att betydande inköp av tillfällig kraft möjliggjorde en kraftig ökning av leveranserna till avkopplingsbara elpannor.

BÅKABs kraftleveranser minskade något till 6.192 (6.334) GWh. Av kraftleveranserna utgjorde fasta leveranser 4.876 (4.881) GWh. Produktionen i BÅKABs hel- och delägda vattenkraftstationer minskade betydligt från föregående års rekordnivå till 3.946 (4.527) GWh, vilket dock var lika med produktionen under ett normalår.

Tillrinningarna under året var för BÅKABs del lägre än för landet i övrigt beroende på en osedvanligt torr sommarperiod. Fyllnadsgraden i BÅKABs nyttjade årsregleringsmagasin var vid årsskiftet 65 (74)% eller något över den normala (60%). BÅKABs andel av produktionen vid kärnkraftverket i Oskarshamn blev 739 (717) GWh. De långsiktiga kraftinköpen var oförändrat 258 GWh, medan de tillfälliga mer än fördubblades till 814 (374) GWh. De stora tillfälliga kraftköpen avspeglade den goda kraftsituationen i landet som helhet.

Elförbrukningen i Sverige ökar för närvarande snabbare än tillkommande produktionskapacitet. Därmed minskar marginalerna i produktionssystemet att klara perioder av sträng kyla, haverier etc. För landet som helhet är någon nämnvärd förbättring av förhållandena inte sannolik de närmaste åren.

Fyra utbyggnadsprojekt

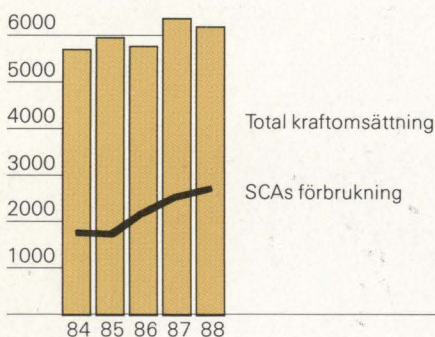
BÅKAB påbörjade under 1988 fyra olika projekt, som tillsammans kommer att ge ett krafttillskott om 64 GWh per år. Under senare delen av 1989 väntas regeringens beslut beträffande BÅKABs ansökan om Ammeråns överledning och utbyggnad med ett sjätte aggregat i Hammarforsens kraftverk. Projektet är en del i ett större samlat vattenkraftprojekt, som planeras av Krångede AB, BÅKAB och Vattenfall. Sammantaget innebär planerna en utbyggnad av fyra kraftstationer i Indalsälven för ca 1 miljard kr, vilket skulle medge en ökad kraftproduktion om ca 270 GWh. BÅKABs andel är 33% av kraftproduktionen.

Tillståndsprövning av ytterligare vattenkraftprojekt väntas kunna påbörjas under 1989.

Inom BÅKAB pågår vidare planering för att före mitten av 1990-talet ha moderniserat äldre, betydelsefulla kraftstationer så att de uppnår prestanda vad beträffar driftsäkerhet och tillgänglighet, som är likvärdiga med vad som gäller för nya anläggningar.

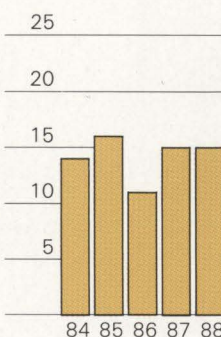
Kraftomsättning, GWh

BÅKABs kraftomsättning minskade med 2% och uppgick till 6.192 GWh. 57% levererades till förbrukare utanför SCA-koncernen.

Räntabilitet, procent

Räntabiliteten på operativt kapital var oförändrat 15%.

Utsikter för 1989

Prisnivån för BÅKABs samlade leveranser beräknas under 1989 överstiga 1988 års nivå med drygt 10%. Detta innebär ett trendbrott eftersom det reala priset under en följd av år sjunkit. Med normal vattentillrinning beräknas resultatet bli bättre än 1988 års.

Personal och löner

Medeltalet anställda var 344 (355) fördelade på 8 (8) kommuner. Löner och ersättningar uppgick till 54 (51) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader var 28 (27) Mkr.

Reglerbar kraft värdefull

Värdet av utbyggd vattenkraft kan variera mycket och beror framför allt på hur vatten kan regleras samt hur stora driftkostnaderna är och var stationen är belägen i landet. Eftersom elkraften måste förbrukas i samma ögonblick som den produceras, ställs stora krav på elproduktionens anpassning till förbrukningens variationer. Här är den reglerbara vattenkraften utomordentligt värdefull, eftersom dess produktionskapacitet helt eller delvis kan förläggas till tider med god efterfrågan och relativt sett högt pris.

Nederbörden och vattenföringen varierar under året och mellan åren oftast inte alls i överensstämmelse med kraftbehovet. Normalt är vattenföringarna i de norrländska älvarna höga under sommaren och låga under vintern. Med kraftförbrukningen är det tvärtom. Det är därför nödvändigt att lagra vatten under vårflo den och regnrika perioder samt spara vatten när kraftbehovet så medger. Detta sker i årsregleringsmagasinen.

Andelen årsvatten som kan innehållas i magasin kallas för årsregleringsgrad. Den är vid älvmynningarna i Bottenhavet 25-40% och högre upp i älvarna kan den i några fall stiga till inemot 100%. Kraftproduktionens värde ökar med stigande årsregleringsgrad.

Flexibilitet ökar värdet

För att anpassa kraftproduktionen till kraftbehovets variationer under dygnet är det ofta möjligt att ändra vattentapningen. När detta sker i större omfattning kallas det korttidsreglering. Det finns exempel på kraftstationer där man kan ta ut full effekt under dagen eller del av dagen och sedan stå stilla under natten eller under helger. Korttidsregleringsmöjligheterna är mycket värdefulla och värdet stiger i takt med kraftbehovets koncentration till dagtid. Hög årsregleringsgrad, goda korttidsregleringsmöjligheter samt stor effekt i förhållande till årsproduktionen är ett mått på produktionens värde.

En vattenkraftstations värde beror förutom av dess geografiska läge, års- och korttidsregleringar och driftkostnader även av vilka andra produktionsalternativ som står till buds. Uteslutes extremvärdena ligger värdet för kraftstationer idag i intervallet 1,5-3 kr/kWh.

BÅKABs kraft välreglerad

BÅKABs vattenkraft kommer från ett trettiotal kraftstationer och uppgår ett normalår till drygt 4.000 GWh. Driftkostnaderna är låga och stationerna är relativt väl belägna och stora. Kraften är

utomordentligt välreglerad. Årsregleringsgraden är 54% och korttidsregleringsresurserna är mycket goda i ett flertal stationer.

Kraftomsättning, GWh¹⁾

	1988	1987
Energiproduktion i BÅKAB-gruppens kraftstationer	2.918	3.307
Andelskraft, varav kärnkraft 739 (717) GWh	1.965	2.151
	4.883	5.458
Mottryckskraft vid moderbolagets industrier m m	253	264
Inköp	1.056	612
Summa produktion/inköp	6.192	6.334

BÅKABs leveranser till SCA-koncernens industrier i Norrland inkl mottrycksproduktion	2.691	2.602
Försäljning till kraft- och industriföretag samt återdistributörer	2.793	2.972
Försäljning till egna detaljbonnenter	579	598
Överföringsförluster m m	129	162
Summa förbrukning/försäljning	6.192	6.334

1) 1 GWh = 1 milj kilowattimmar

Ett av BÅKABs pågående utbyggnadsprojekt avser installation av ytterligare en turbin vid Nederede kraftstation i Ljungan. Utbyggnaden, som ger ett produktionstillskott på 23 GWh per år, är den sista etappen av BÅKABs utbyggnader i Ljungan.

Lönsamhet och kunskap grunden för en god miljövard

Många faktorer påverkar SCAs verksamhet. Hit hör bland annat råvara energi, miljö, arbetsmarknad, konjunktur- och teknikutveckling, för att nämna några. Av dessa är miljön den som uppmärksammas mest.

SCA-koncernen är på många sätt beroende av miljöfrågan — för skogsråvarans tillväxt, ekonomi i tillverkningsprocesserna, produktsäkerhet och — inte minst — i förhållandet till den omgivning där främst den skogsindustriella verksamheten bedrivs.

SCA anser att miljön bör ses som en helhet, d v s omfatta alla led — råvaran och dess utnyttjande, tillverkningsprocesserna, produkternas funktion och, slutligen, vad som sker med produkterna efter användning — återanvändning eller förstöring.

Positivt skogstillstånd

Det egna skogsinnehavet utgör grunden för SCAs skogsindustri och för den vidareförädling som sker inom koncernens olika delar. Tillståndet i SCAs skogar har utvecklats mycket positivt genom en intensiv skogsvård, som sker med samtidigt beaktande av en god naturvård. Såväl tillväxt som virkesförråd har markant ökat enligt de skogstaxeringar som regelbundet genomförs sedan slutet av 1940-talet.

På den europeiska kontinenten har det ökande nedfallet av svaveldioxid och kväveoxid orsakat allvarliga — och på sina håll katastrofala — skogsskador. Skador har också påvisats i södra Sverige. I norra Sverige, där SCAs hela skogsinnehav är beläget, har däremot ännu inte konstaterats några skador som påverkar skogens tillväxt och vitalitet. Dock har en viss ökad grad av markförurning uppmätts, som på längre sikt kan komma att påverka också dessa skogars tillstånd.

Ett aktivt engagemang i miljöfrågan är därför både naturligt och nödvändigt såväl nationellt som internationellt. Det senaste är inte minst viktigt då en dominerande del av svavelnedfallet i Sverige härrör från utländska källor. Ytterligare en miljöaspekt vad gäller skogsråvara är betydelsen av att den utnyttjas optimalt i tillverkningsprocesserna. SCAs långsiktiga utvecklingsarbete tar därför bl a sikte på att alltmer inrikta tillverkningen mot teknik och produkter med ett högt utbyte av veden, främst mekaniska massor. Resultatet härav är också påtagligt. På 10-15 år har förbrukningen av ved per ton färdig produkt minskat med mer än 20% eller från knappt 4 m³/ton till 3 m³/ton. En god vedhushållning är också god miljövard.

Offensiv miljövard kräver lönsamhet och tekniskt kunnande

För den industriella miljövarlden är en god lönsamhet och tekniskt kunnande nödvändiga förutsättningar för att industrierna skall kunna uppfylla de alltmer skärpta krav, som ställs på företagen att minska produktionens externa miljöpåverkan. SCA har dessa förutsättningar och har därför inte bara kraftigt reducerat utsläppen från industrierna — se diagram — utan också introducerat ny och förbättrad miljöteknik. Lönsamhetskraven på SCAs industrier måste ligga fast oberoende av växlingar i de krav, som av olika skäl åläggs verksamheten. Krav på minskade utsläpp kräver i många fall investeringar, som negativt påverkar lönsamheten. För att motverka denna effekt arbetar SCA efter olika alternativ:

- introduktion av ny teknik som ger lägre tillverkningskostnader,
- utveckling av nya produkter där eventuella utsläpp kan hanteras med ny teknik.

Östrand tidigt ut med ny teknik

Som exempel kan nämnas att syrgasblekning både för barr- och björkmassa i Östrand sulfatfabrik introducerades i början av 1980-talet. Genom denna installation kunde fabriken möta kraven för utsläpp av organisk substans och redan då avsevärt minska den idag så uppmärksammas klorförbrukningen. De totala utsläppen minskades också trots att anläggningen nära nog fördubblade sin kapacitet.

Dioxinfri blekning sedan 1988

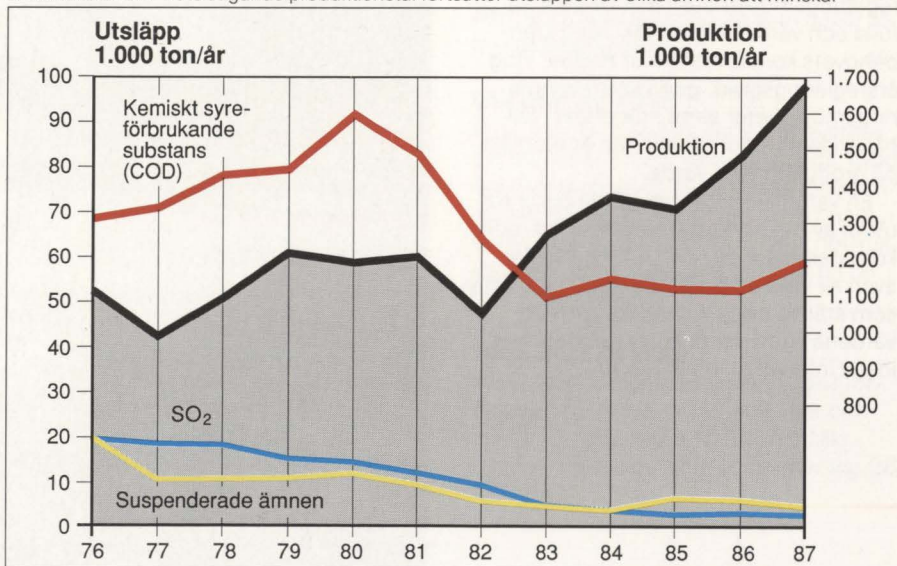
Användningen av klor vid blekning av sulfatmassan blev en av de mest diskuterade miljöfrågorna inom skogsindustrin när man för ett par år sedan genom förfinade analysmetoder kunde påvisa att dioxiner bildades vid blekning med klor och att dioxiner fanns såväl i utsläppen som i den färdiga produkten, massan. Sedan dess har en intensiv forskning bedrivits för att eliminera dioxinbildningen vid klorblekning.

Genom detta utvecklingsarbete har kunskapen om samspelet mellan processbetingelserna och kritiska miljöparametrar ökat. Med denna kunskap som grund kan kemikaliedoseringen förändras så att dioxinbildning vid klorblekning upphör. Denna metod utnyttjas vid blekning av massa vid Östrand sedan hösten 1988, mindre än två år efter det att problemet med dioxinbildning hade påvisats.

Det förtjänas dock nämnas att mängden av dioxin även före denna processändring låg på en så låg nivå, att den av dioxinforskare världen över ansågs oskadlig för människors hälsa. I naturen finns för övrigt alltid en låg förekomst av dioxiner, den s k bakgrundseffekten.

Ett exempel på hur en ny produkt och god miljöteknik kan kombineras är den av SCA utvecklade metoden för tillverknings av CTMP (kemiskt förbehandlad termomekanisk massa) och biologisk rening med hjälp av bakterier. CTMP, som ej klorbleks och tillverkas med ett högt utbyte av veden, kan betecknas som en i hög grad miljöanpassad produkt. Detta har också varit positivt från marknadsföringssynpunkt när kon-

Miljöutvecklingen är entydigt positiv för SCA-koncernen. Trots stigande produktionstal fortsätter utsläppen av olika ämnen att minska.

summenterna blivit alltmer miljömedvetna. Den senare aspekten har upplevts speciellt värdefull för Mölnlycke som i stor utsträckning baserar sin tillverkning av hygienprodukter på CTMP. I processen för CTMP renas avloppsvattnet biologiskt med en av SCA utvecklad metod. Att på detta sätt bryta ner organiskt material är en synnerligen avancerad process, där bakteriekulturen har "tämjts" till att omforma 50% av organiskt utsläpp till brännbar och energirik metangas.

Prenox, ett framtida alternativ?

SCAs strategi är att påverka utsläppen genom att förändra processerna där utsläppen har sitt ursprung och därmed minska behovet av reningsanläggningar efter tillverkningsprocesserna. Prenox-processen för blekning är i sammanhanget ett intressant framtida alternativ. Processen innebär att sulfatmassan förbehandlas med kväveoxid, vilket innebär att användningen av klorbaserade kemikalier på sikt kanske helt kan elimineras. Prenox-processen har med gott resultat provats i pilotskala vid Östrand och nu studeras förutsättningarna för en storskalig installation.

Miljöteknisk strukturanpassning

Senare tids samhällsdebatt, främst initierad av dioxinförekomsten, har medfört ett ökat politiskt engagemang i miljöfrågorna och det finns klara signaler om en hårdare attityd, inte minst mot skogsindustrin. De olika branschföretagen har dock väsentligt olika struktur i sin tillverkning och därmed också en varierande miljöbelastning. Genom en koncentration mot oblekta kemiska massor för kraftliner och mekaniska massor — TMP och CTMP för tryckpappers- respektive hygienprodukter — har SCA en klart begränsad exponering mot de miljö- och opinionsproblem som klorblekning utvecklats till.

SCAs långsiktiga strategi syftar till att aktivt arbeta med en helhetssyn på miljöfrågorna i all produktutveckling för att göra verksamheten mindre känslig för miljöpolitiska direktiv eller oförutsedda händelser. Häri ingår bl a att produktutbudet alltmer koncentreras till produkter med högt utbyte av veden. Vidare breddas råvarubasen till att i ökad utsträckning innehålla returfiber och fyllnadsmedel såsom leror och kritor. Ett exempel är LWC, som skall introduceras i Örtviken, där råvaran till ca 30% kommer att utgöras av lera.

Teknisk utveckling och miljödeklaration

Viktiga inslag i SCAs långsiktiga miljöstrategi är vidare satsningar på teknisk utveckling och produktkunskap. En stark utvecklingsverksamhet har gett en värdefull grundkunskap inom miljöområdet vad avser såväl process- som produktfrågor. SCA har vidare förstärkt resurserna för miljöanalys med avseende på såväl utrustning som personal med hög kompetens.

Denna ökade satsning på miljöteknik innebär, att koncernen har en bred kunskap att hantera alternativa lösningar på framtida miljökrav. Fakta och kunskap rörande miljöeffekter är i detta sammanhang nödvändiga och ovärderliga för den dialog som kontinuerligt måste föras med allmänhet och myndigheter för att åstadkomma bästa möjliga miljöresultat.

Som ett led här i bearbetas inom SCA för närvarande ett förslag på en produktdeklaration med avseende på väsentliga miljöfakta. Denna skall göras tillgänglig för konsumenten och omfatta:

- råvara
- produktionsutsläpp
- produktsäkerhet
- återanvändbarhet/destruerbarhet

Avsikten är att genom dessa insatser klargöra det ansvar SCA tar med avseende på samverkan mellan människa, miljö och industriella processer. En öppen inställning i dessa frågor och ständig strävan efter förbättringar kommer alltid att känneteckna SCAs attityd till miljöfrågor.

Miljöskyddsarbetet vilar på aktivt och medvetet arbete på alla nivåer. Kontinuerliga mätningar är nödvändiga för att kunna vidtaga åtgärder om utsläppsnivån plötsligt stiger.

Miljön bör ses ur ett totalt perspektiv, Mölnlycke, som marknadsför direkt mot konsument, bygger sin miljöpolicy på sex förutsättningar:

- 1) resurssnåla, miljövänliga råvaror
- 2) miljövänlig produktion
- 3) råvaru- och energieffektiv produktion
- 4) produkten miljövänlig efter användning. Dessutom
- 5) hög kunskap och medvetenhet, och
- 6) positiv inställning hos alla i Mölnlycke att kunna och vilja ta stora miljöhänsyn i sitt arbete.

Ökat antal anställda genom företagsförvärv

Medeltalet anställda i SCA-koncernen steg med 4.295 personer till 21.315. Ökningen var i all huvudsak en följd av den snabba expansionen utomlands. Då flera företagsförvärv skedde under loppet av året, kommer den sammanlagda personalökningen att få genomslag först i 1989 års siffror.

Personalutveckling

Såväl intern som extern utbildning inom koncernen ökade mått i timmar med 12%. Till denna ökning bidrog bl a omfattande utbildningsinsatser inom teknik- och dataområdet samt för språk-utbildning som en naturlig följd av koncernens fortgående internationalisering. Ledarutveckling och fullföljande av chefsutvecklingsprogrammet var ett annat prioriterat område.

Företagsförvärv

De företagsförvärv utomlands som skedde under året samt i början av 1989 ledde till att antalet anställda i SCA ökade med ca 6.600 personer. Koncernens nya medarbetare återfinns huvudsakligen i Frankrike, Belgien, Österrike och Italien. Angelägna uppgifter är således att både integrera dessa nya företag i SCA och skapa ömsesidigt goda relationer med företagets anställda.

Sådana aktiviteter riktas delvis direkt till samtliga anställda, bl a i form av specialproducerade tidningar. Framför allt riktas åtgärderna dock till chefer och nyckelpersoner, vilka sedan förmedlar erfarenheter och kunskaper vidare i sina respektive organisationer.

Sålunda påbörjas ett program, där ledande personer vid de nya utlandsföretagen ges en grundläggande SCA-introduktion, företrädesvis i Sverige.

Informationen och kunskapsutbytet rör t ex strategisk planering, forskning och utveckling samt personalpolitik. Ett omfattande besöksutbyte påbörjades även under året.

Ledarutvecklingen skall i de nya företagen, liksom i SCA, drivas regelbundet och långsiktigt. Under 1989 genomförs en chefskurs för medarbetare i Italcarta. På schemat står bl a företagskultur och kulturskillnader, marknadsfrågor samt mål och målformulering. Liknande kurser planeras vid övriga företag.

Sociala Fonden och Personalstiftelsen

De båda stiftelsernas mål är att erbjuda SCAs anställda aktiviteter inom bl a fritids- och kulturområdena. Under Sociala Fondens mer än 30-åriga verksamhet har uthyrning av fritidsstugor och -lägenheter utgjort tyngdpunkten.

Stora förändringar har skett och sker i SCAs struktur. Fondens ambition är att så långt möjligt anpassa sitt utbud till de nya förutsättningar som successivt ska-

pas. Fritidsstugorna bör t ex omfördelas geografiskt för att förbli en tillgång för anställda i hela landet. Även ökade krav på såväl standard som drifts- och underhållsservice nödvändiggör en anpassning inför 1990-talet. Ett program för en sådan anpassning har upprättats. SCA har under året ställt ytterligare 10 Mkr till Personalstiftelsens förfogande och därmed ökat de ekonomiska förutsättningarna såväl för detta projekt som den löpande verksamheten.

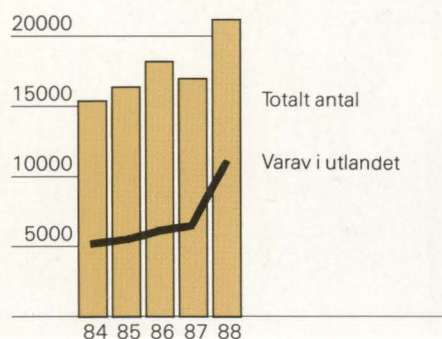
Stiftelsen Kotten

Baserat på 1987 års resultat inbetalades 4,9 Mkr till Stiftelsen Kotten, som förvaltar de anställdas vinstandelar. Den 31 december 1988 uppgick fondvärdet till 137,6 Mkr, en ökning under året med 53,6 Mkr. Andelskursen steg med 55 % till 222:41 kr före latent skatt per den 31 december 1988. Andelsvärdet för en heltidsanställd som varit med sedan starten uppgick vid årets slut till 13.640 kr efter beräknad latent skatteskuld.

SCAs vinstandelssystem för de anställda i Sverige omfattar tiden t o m 1990. Vinstandel utgår om räntabiliteten på sysselsatt kapital överstiger 14%. Det belopp som överstiger ca 5 Mkr skall minskas med den vinstdelningsskatt SCA måste erlagga för respektive år. Som en följd härav erhåller Stiftelsen Kotten även för 1988 minimibeloppet 5 (5) Mkr. Detta motsvarar 500 kr per heltidsanställd i Sverige före sociala kostnader.

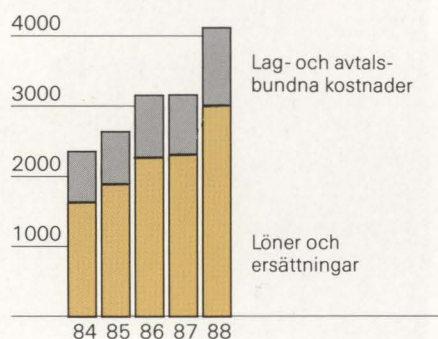
Antal anställda

Medeltalet anställda ökade med 4.295 till 21.315. Andelen anställda utomlands var 50%.

Utbetalda löner, Mkr

Löner och ersättningar ökade 31% till 2.955 Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader uppgick till 1.188 Mkr, motsvarande 40% av lönesumman.

Aktiesparfonden och Allemansfonden

Vid utgången av 1988 var 1.527 personer eller ca 14% av de anställda i Sverige delägare i SCAs Aktiesparfond. Fondvärdet steg under året med 6,4 Mkr till 50,2 Mkr trots att andelar för 13,4 Mkr inlöstes. Andelskursen ökade under året med 53% till 421:82 kr.

Antalet delägare i SCAs Allemansfond var vid årets utgång 906.

Den 31 december 1988 uppgick fondvärdet till 27,5 Mkr, vilket innebar en ökning under året med 12,8 Mkr. Utgivna andelar svarade för 5,0 Mkr och årets värdeökning på värdepapper för 9,2 Mkr. Återlösta andelar om 1,7 Mkr reducerade fondvärdet. Andelskursen steg under året med 58% till 234:61 kr.

Personal och löner

Antal anställda samt löner och ersättningar var följande:

SCA-koncernen totalt	1988	1987
Medeltal anställda	21.315	17.020
Löner och ersättningar, Mkr	2.955	2.245
varav anställda	2.948	2.240
styrelse och verkställande ledning	7	5
varav moderbolaget	5	3
Lag- och avtalsbundna kostnader, Mkr	1.188	940

Fördelning mellan Sverige och utlandet	1988	1987
--	------	------

Sverige		
Medeltal anställda	10.741	10.606
Antal arbetsställen	58	52
Löner och ersättningar, Mkr	1.562	1.408

varav moderbolaget		
Medeltal anställda	5.260	5.441
Antal arbetsställen	19	22
Löner och ersättningar, Mkr	729	687

varav dotterbolag i Sverige		
Medeltal anställda	5.481	5.165
Antal arbetsställen	39	30
Löner och ersättningar Mkr	832	721

Utlandet		
Medeltal anställda	10.574	6.414
Antal länder	21	20
Löner och ersättningar Mkr	1.393	837

Komplett lagstadgad specifikation beträffande personal och löner för moderbolag och koncern biläggs den årsredovisning som insänds till Patent- och Registreringsverket.

Denna specifikation kan erhållas från SCA, Informationsavdelningen, 851 88 Sundsvall.

Organisation

Styrelse och revisor

Valda av bolagsstämman

Bo Rydin, f 1932, ordförande och koncernchef i SCA, invald 1972 (suppleant från 1970). Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Euroc, Handelsbanken, Industrivärden, Nobel Industrier, Skandia, Volvo. Aktier i SCA: 18.763 st. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 223 aktier i SCA.

Kjell Brändström, f 1931, VD i AB Industrivärden, invald 1988. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: AGA, Beijer Industries, Dacke, Ericsson, Handelsbanken, Industrivärden, Nisses, PLM, Skanska.

Gunnar Dahlsten, f 1927, invald 1975. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Catena, Custos, Hemglass, Hillesjö, Hufvudstaden, Perstorp, Skaraborgsbanken, Aktier i SCA: 61.956 st. Teckningsoptioner motsvarande 4.473 aktier i SCA.

Tore Daun, f 1929, VD i Mölnlycke AB, invald 1977. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Esselte, Gambro, Nordiska Kompaniet, SE-Banken, Stena Line. Aktier i SCA: 23.455 st. Konvertibla förlagsbevis, tecknings- och köpoptioner motsvarande 6.547 aktier i SCA.

Robert Francke, f 1923, äger Stäringegård och Stäring AB, invald 1970 (suppleant från 1961). Aktier i SCA: 52.413 st. Teckningsoptioner motsvarande 3.570 aktier i SCA.

Tom Hedelius, f 1939, VD i Handelsbanken, invald 1985. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: AGA, Bergman & Beving, Handelsbanken, Skandia. Aktier i SCA: 504 st.

Sverker Martin-Löf, f 1943, VD i SCA, invald 1986. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Hallström & Nisses. Aktier i SCA: 1.191. Konvertibla förlagsbevis och köpoptioner motsvarande 3.223 aktier i SCA.

Erik Penser, f 1942, invald 1985. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Nobel Industrier, Trelleborg.

Lars Öberg, f 1936, VD i AB Custos, invald 1988. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Hufvudstaden, FFNS-Gruppen.

Från vänster: Gunnar Dahlsten, Tom Hedelius, Lars Öberg, Robert Francke, Sverker Martin-Löf, Erik Penser, Tore Daun, Bo Rydin, Tjell-Åke Hägglund, Gösta Jönsson, Kjell Brändström, Hans Karlsson och Alf Söderlund.

Valda av de anställda

Tjell-Åke Hägglund, f 1944, processteknisk chef vid SCA Pulp AB, Östrands CTMP-fabrik, representerar PTK-anställda, invald 1985. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 223 aktier i SCA.

Alf Söderlund, f 1943, instrumentmakare vid SCA Paper AB, Örtvikens pappersbruk, representerar LO-anställda, invald 1985. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 20 aktier i SCA.

Suppleanter:

Gösta Jönsson, f 1925, skogsfaktor vid SCA Skog AB, Sollefteå skogsförvaltning, representerar PTK-anställda, suppleant sedan 1981. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 223 aktier i SCA.

Hans Karlsson, f 1942, maskinoperatör vid Mölnlycke Health Care, Mölnlycke, representerar LO-anställda, suppleant sedan 1985. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 120 aktier i SCA.

Styrelsens sekreterare:

Bo Rhodiner, f 1942, direktör i SCA, chef för stabsheten Sekretariat och Information.

Revisor

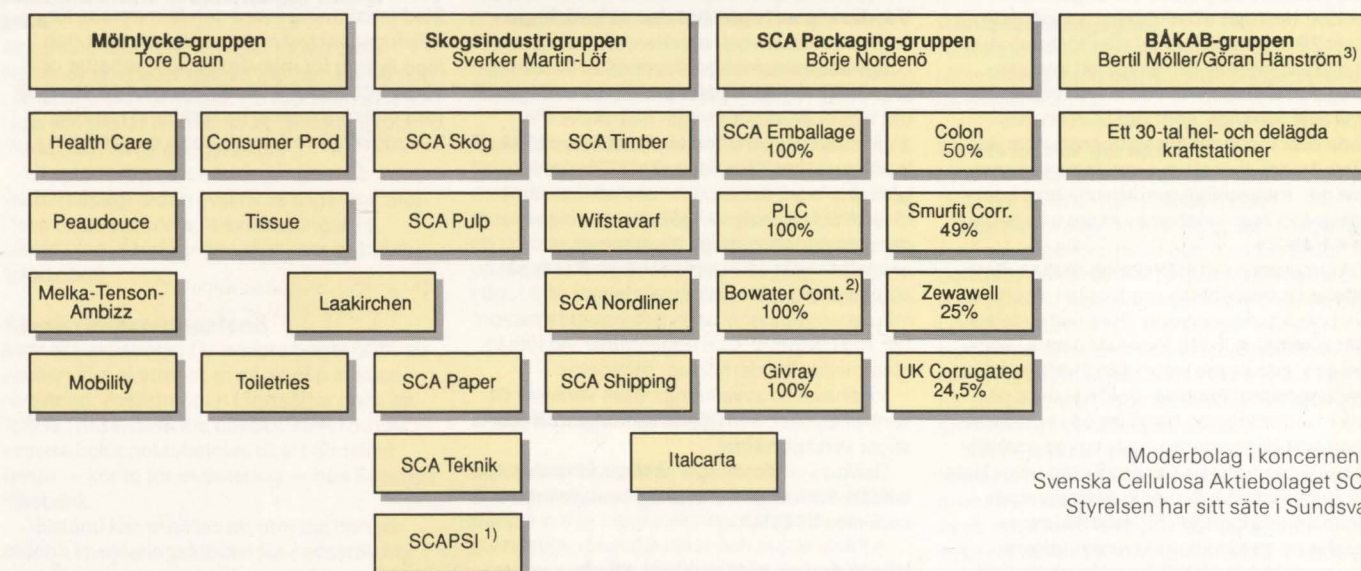
Öhrlings Revisionsbyrå AB
Huvudansvarig: Aukt revisor Bertil Edlund

Ovanstående uppgifter avser situationen per 15 februari 1989.

Koncernstruktur

Koncernledning

Bo Rydin, Styrelseordförande, koncernchef
Sverker Martin-Löf, VD i SCA
Tore Daun, VD i Mölnlycke AB

Moderbolag i koncernen är Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA. Styrelsen har sitt säte i Sundsvall.

Koncernstab:
Teknik: Jan-Sture Enander, vVD i SCA, VD SCA Teknik
Ekonomi: Åke Rietz, vVD i SCA
Sekretariat och information: Bo Rhodiner
Finansiering: Bert Moss, VD, SCA Finans

- 1) SCA Pulp Sales International
2) Namnet ändras fr o m 1 maj 1989 till SCA Packaging, Belgium
3) Fr o m 1 juni 1989

Organisation

Styrelse och revisor

Valda av bolagsstämman

Bo Rydin, f 1932, ordförande och koncernchef i SCA, invald 1972 (suppleant från 1970). Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Euroc, Handelsbanken, Industrivärden, Nobel Industrier, Skandia, Volvo. Aktier i SCA: 18.763 st. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 223 aktier i SCA.

Kjell Brändström, f 1931, VD i AB Industrivärden, invald 1988. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: AGA, Beijer Industries, Dacke, Ericsson, Handelsbanken, Industrivärden, Nisses, PLM, Skanska.

Gunnar Dahlsten, f 1927, invald 1975. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Catena, Custos, Hemglass, Hillesjö, Hufvudstaden, Perstorp, Skaraborgsbanken, Aktier i SCA: 61.956 st. Teckningsoptioner motsvarande 4.473 aktier i SCA.

Tore Daun, f 1929, VD i Mölnlycke AB, invald 1977. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Esselte, Gambro, Nordiska Kompaniet, SE-Banken, Stena Line. Aktier i SCA: 23.455 st. Konvertibla förlagsbevis, tecknings- och köpoptioner motsvarande 6.547 aktier i SCA.

Robert Francke, f 1923, äger Stäring egendom och Stäring AB, invald 1970 (suppleant från 1961). Aktier i SCA: 52.413 st. Teckningsoptioner motsvarande 3.570 aktier i SCA.

Tom Hedelius, f 1939, VD i Handelsbanken, invald 1985. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: AGA, Bergman & Beving, Handelsbanken, Skandia. Aktier i SCA: 504 st.

Sverker Martin-Löf, f 1943, VD i SCA, invald 1986. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Hallström & Nisses. Aktier i SCA: 1.191. Konvertibla förlagsbevis och köpoptioner motsvarande 3.223 aktier i SCA.

Erik Penser, f 1942, invald 1985. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Nobel Industrier, Trelleborg.

Lars Öberg, f 1936, VD i AB Custos, invald 1988. Styrelseuppdrag i andra svenska börsföretag: Hufvudstaden, FFNS-Gruppen.

Från vänster: Gunnar Dahlsten, Tom Hedelius, Lars Öberg, Robert Francke, Sverker Martin-Löf, Erik Penser, Tore Daun, Bo Rydin, Tjell-Åke Häggglund, Gösta Jönsson, Kjell Brändström, Hans Karlsson och Alf Söderlund.

Valda av de anställda

Tjell-Åke Häggglund, f 1944, processteknisk chef vid SCA Pulp AB, Östrands CTMP-fabrik, representerar PTK-anställda, invald 1985. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 223 aktier i SCA.

Alf Söderlund, f 1943, instrumentmakare vid SCA Paper AB, Ortvikens pappersbruk, representerar LO-anställda, invald 1985. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 20 aktier i SCA.

Suppleanter:

Gösta Jönsson, f 1925, skogsfaktor vid SCA Skog AB, Sollefteå skogsförvaltning, representerar PTK-anställda, suppleant sedan 1981. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 223 aktier i SCA.

Hans Karlsson, f 1942, maskinoperatör vid Mölnlycke Health Care, Mölnlycke, representerar LO-anställda, suppleant sedan 1985. Konvertibla förlagsbevis motsvarande 120 aktier i SCA.

Styrelsens sekreterare:

Bo Rhodiner, f 1942, direktör i SCA, chef för stabsheten Sekretariat och Information.

Revisor

Öhrlings Revisionsbyrå AB

Huvudansvarig: Aukt revisor Bertil Edlund

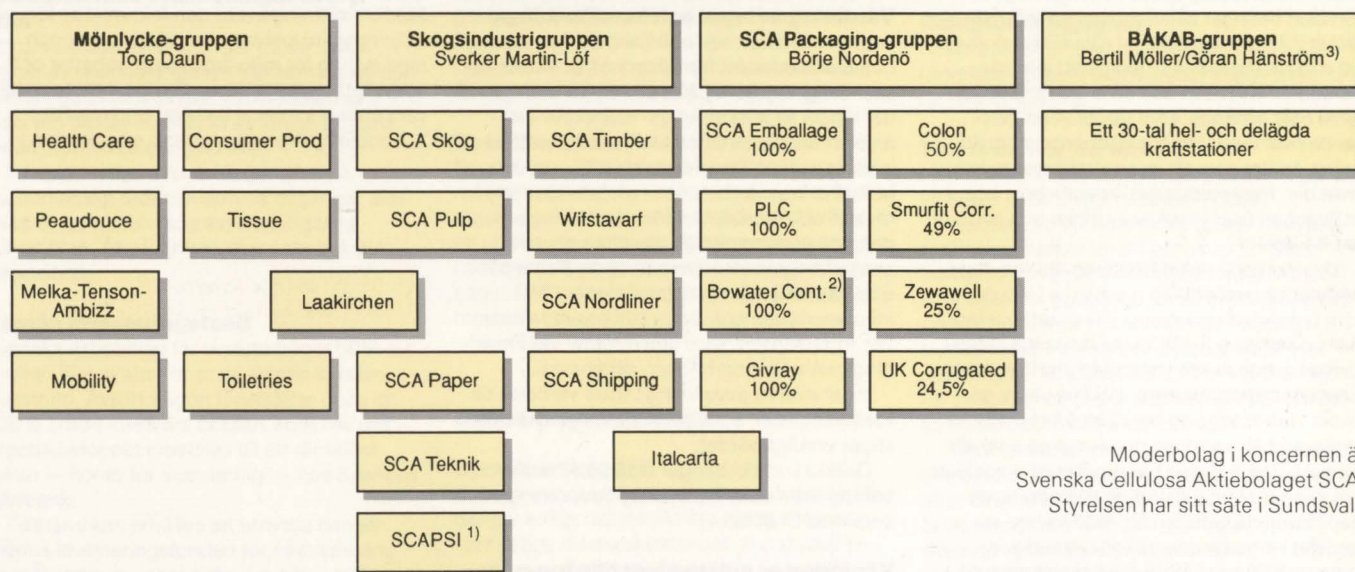
Ovanstående uppgifter avser situationen per 15 februari 1989.

Koncernstruktur

Koncernledning

Bo Rydin, Styrelseordförande, koncernchef
Sverker Martin-Löf, VD i SCA
Tore Daun, VD i Mölnlycke AB

Moderbolag i koncernen är
 Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA.
 Styrelsen har sitt säte i Sundsvall.

Koncernstab:
 Teknik: Jan-Sture Enander, vVD i SCA, VD SCA Teknik
 Ekonomi: Åke Rietz, vVD i SCA
 Sekretariat och information: Bo Rhodiner
 Finansiering: Bert Moss, VD, SCA Finans

- 1) SCA Pulp Sales International
- 2) Namnet ändras fr o m 1 maj 1989
till SCA Packaging, Belgium
- 3) Fr o m 1 juni 1989

Bokslutskommentarer, tabeller och noter

Redovisningsprinciper

Koncernredovisning

Koncernens bokslut omfattar boksluten för moderbolaget och samtliga dotterbolag, varmed avses de bolag i vilka SCA äger mer än 50% av aktiernas röstvärde.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Denna innebär att det egna kapital — inklusive beräknad andel eget kapital i obeskattade reserver — som vid förvärvstillfället fanns i dotterbolagen elimineras i sin helhet. Följaktligen ingår endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten i koncernens eget kapital. Skillnaden mellan anskaffningskostnaden för aktier i ett dotterbolag och samma dotterbolags eget kapital vid förvärvstillfället — inklusive andel eget kapital i obeskattade reserver — fördelas, om anskaffningskostnaden utgör det högre beloppet (s k övervärde), på olika tillgångsposter i förhållande till deras bedömda värden. Restande övervärde avses vara goodwill. Undervärden har i regel inkluderats i eget kapital bland bundna reserver.

Omräkning av utländska dotterbolags balansräkningar och resultaträkningar sker med en dagskursmetod, som ansluter sig till internationell praxis enligt USA-rekommendationen FAS 52. De utländska dotterbolagens tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Poster ingående i det egna kapitalet omräknas till de kurser som rådde vid investeringstidpunkterna. Samtliga poster i resultaträkningarna d v s även avskrivningar omräknas till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferensen redovisas ej över resultaträkningen utan förs direkt till koncernens egna kapital.

Införande av kapitalandelsmetoden för intressebolag

Med intressebolag avses ett långsiktigt av rörelsen betingat aktieinnehav uppgående till minst 20% av aktiekapital eller röstetal. Även ett mindre innehav kan skapa ett intressebolagsförhållande, men då krävs konsortialavtal eller liknande, som ger SCA ett inflytande över resultatdispositionerna, som är större än det som ett minoritetsintresse normalt ger. Intressebolagen specificeras i uppställningen över innehav av aktier och andelar sid 44-45.

I koncernens resultaträkning har resultatandelar i intressebolag medtagits i resultatet före bokslutsdispositioner. Resultatandelarna har t o m bokslut 1987 icke inräknats i koncernens redovisade vinst utan återförts bland bokslutsdispositionerna. Bokfört värde på aktier i intressebolag har därmed i huvudsak motsvarat koncernens ursprungliga anskaffningskostnad. Praxis har emellertid utvecklats i riktning mot en fullständig tillämpning av kapitalandelsmetoden för redovisning av andelar i intressebolag i koncernredovisningen. SCA har i 1988 års bokslut anslutit sig till denna praxis såsom den i första hand formulerats av Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR).

I koncernbalansräkningen upptas aktier i intressebolag i särskild post "Kapitalandelar i intressebolag". I koncernresultaträkningen

redovisas andel i intressebolagsresultat före bokslutsdispositioner och skatt som separat post i koncernens rörelseresultat. Andel i större extraordinära kostnader/intäkter blir emellertid redovisade som extraordinär post. Andelar i skatt för intressebolag redovisas i koncernens skattekostnad. Se för övrigt not 3.

Kommissionärsbolagsförhållanden

Den skogsindustriella verksamheten bedrivs huvudsakligen genom kommissionärsbolagen SCA Skog AB, SCA Timber AB, SCA Pulp AB, SCA Nordliner AB och SCA Paper AB. Kommissionärsbolaget AB SCA Finans ansvarar för förvaltning av likvida medel och andra finansieringsfrågor. Moderbolaget svarar för alla förpliktelser som dessa kommissionärsbolag ikläder sig. Samtliga intäkter, kostnader, tillgångar och skulder, som uppkommer i de av kommissionärsbolagen bedrivna verksamheterna redovisas i moderbolagets bokslut.

Värdering av fordringar och skulder i utländsk valuta

I koncernens bokslut värderas fordringar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurser. Orealiserade vinster och förluster på kortfristiga fordringar och skulder netto redovisas och tillförs rörelseresultatet. Motsvarande netto på långfristiga fordringar och skulder redovisas som övrig finansiell post.

Koncernen har lån i utländsk valuta för finansiering av utländska investeringar (s k hedging). I koncernredovisningen förs realiserade och orealiserade kursvinster eller -förluster avseende dessa lån direkt till eget kapital (koncernreserven) och redovisas tillsammans med den kursdifferens, som uppstår vid omräkning av de utländska dotterbolagens redovisningar.

Värdering av lager och kundfordringar

Lagren består av hel- och halvfabrikat, råvaror och bränslen samt förrådsmaterial. Värdering sker enligt lägsta värdets princip till antingen det lägsta av anskaffnings- respektive återanskaffningskostnaden efter principen först in/först ut eller till verkligt värde. För moderbolagets lager av hel- och halvfabrikat samt råvaror och bränslen utgör anskaffningsvärdena de genomsnittliga tillverknings- eller anskaffningskostnaderna för året. Ränta på eget kapital ingår ej i lagervärdena. För inkuransrisker har avsatts betryggande reserver. Internvinster, som uppkommer vid försäljning mellan koncernbolag, elimineras.

Innehavet av avverkningsrätter värderas till kontraktspriser, som genomsnittligt icke överstiger verkliga värdet.

Osäkra kundfordringar tas upp till det belopp, som efter en försiktig bedömning beräknas bli betalt.

Värdering av anläggningstillgångar

Aktier värderas till anskaffningsvärden, i vissa fall efter nedskrivning med hänsyn till respektive bolags ställning och framtidsutsikter. Upp- och nedskrivningar har vidare skett inom balansposten aktier. Fastigheter och anläggningar redovisas till anskaffningskost-

nad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Skillnaden mellan ackumulerade bokförda avskrivningar och ackumulerade avskrivningar enligt plan redovisas som ackumulerade avskrivningar utöver plan under rubriken obeskattade reserver.

Uppskrivningar, som ökat det egna kapitalet, har skett av skogs- och vattenkraftfastigheter ingående i tillgångsslaget Mark och övrig fast egendom med 119,3 Mkr år 1975 i samband med fondemission, och med 400 Mkr år 1982 som tillförts uppskrivningsfonden. Aktier i delägda kraftbolag skrevs upp år 1978 med 100 Mkr som tillfördes uppskrivningsfonden. Uppskrivningsfonden togs i anspråk för fondemission i 1983 års bokslut. Mindre uppskrivningar av skogsfastigheter skedde under den första delen av innehavstiden som i allmänhet inleddes omkring år 1930. Uppskrivning redovisas 1984 med 8 Mkr för Byggnader och 5 Mkr för Mark och övrig fast egendom.

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängder. Vattenkraftens markanläggningar, byggnader och maskiner skrivs av med 2,5% per år. Skogsindustrins byggnader och maskiner skrivs i allmänhet av med 5% per år. Övriga maskiner inom koncernen skrivs av med 10-20% per år. Immateriella anläggningstillgångar exklusive goodwill skrivs av med 5-10% per år.

Principen för värdering av goodwill har ändrats i bokslutet för 1988. Under året förvärvat goodwill har tillsammans med från tidigare år balanserad goodwill skrivits ned direkt mot fritt eget kapital. Se not 15.

Resultatet vid nedläggning eller försäljning av hela anläggningar redovisas som extraordinär post. Resultatet vid ordinär utrangering eller försäljning hänförs till rörelseresultatet.

Rörelsens intäkter

Med omsättning avses den fakturerade försäljningen inklusive leveranskostnader och med avdrag för mervärdesskatt, rabatter och andra intäktsreduktioner. Övriga intäkter skall vara ordinära men ej ha samband med den huvudsakliga verksamheten t ex arrenden.

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

Skattelagstiftningen i Sverige och vissa andra länder ger företag möjlighet till konsolidering genom avsättning till obeskattade reserver. Härmed uppnås att vinstmedel kan disponeras i rörelsen i avvaktan på en senarelagd beskattning. I resultaträkningen redovisas sådana avsättningar av årets vinst, som gjorts i konsolideringssyfte, under rubriken bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av dessa avsättningar under rubriken obeskattade reserver. En specifikation av de obeskattade reserverna samt avsättningar till dessa ges i not 23.

Av de obeskattade reserverna kan en del sägas utgöra latent skatteskuld och en del eget kapital. Den latent skatteskulden är räntefri och har en ej fastställd återbetalningstid. Om obeskattade reserver upplöses blir det återförda beloppet föremål för inkomstbeskattning.

Vid en soliditetsbedömning kan det totala värdet av de obeskattade reserverna anses vara riskkapital, eftersom eventuella förluster i stor utsträckning kan täckas genom upplösning av obeskattade reserver utan att skatt utgår.

Lagerreserv

I Sverige och vissa andra länder har företagen rätt att göra avsättning till en lagerreserv. I Sverige får enligt huvudregeln lagerreserven uppgå till högst 50% av varulagrets värde efter avdrag för inkurans, d v s varulagrets värde enligt balansräkning vid årets slut.

En kompletteringsregel kan i vissa fall medge högre lagerreserv än 50%. Så är fallet för moderbolagets del.

Ackumulerade avskrivningar utöver plan

Ackumulerade avskrivningar utöver plan består av skillnader mellan skattemässiga och planenliga avskrivningar. Huvuddelen av reserven består emellertid av ianspråktaga medel från investeringsfonder.

När planenliga avskrivningar görs på skattemässigt redan avskrivna tillgångar återföres de ackumulerade avskrivningarna utöver plan. Återföringen sker som bokslutsdisposition.

Allmän investeringsfond

Svenska aktiebolag får avsätta högst 50% av vinsten före skatter m m till allmän investeringsfond. Avsättningen förutsätter dock att 100% (1984-1986 års bokslut 75%) av det avsatta beloppet inbetalas till ett räntelöst konto — konto för investering — hos Sveriges Riksbank.

Tillstånd kan erhållas att utnyttja den allmänna investeringsfonden för nedskrivning av anläggningar, som tillkommit för att förbättra den yttre miljön. Mot tillståndet svarande medel på kontot för investering får samtidigt lyftas. För det s k stödområdet inom vilket delar av SCAs industrier, kraft-

tillgångar och skogsmark är belägna gäller, att investeringsfonden får användas för alla slag av investeringar.

Regeringen eller Statens Industriverk beslutar om tillstånd att ta den allmänna investeringsfonden i anspråk. Beslutet kan även gälla tillstånd att utnyttja framtida avsättningar till allmän investeringsfond. SCA har tillstånd, även innefattande utnyttjande av framtida avsättningar, att använda 2.100 Mkr från allmän investeringsfond för investeringar i Sundsvallsregionen. Tillståndet utnyttjades i 1988 års bokslut och ca 1.500 Mkr kvarstår att tas i anspråk för avsättningar i kommande bokslut.

När investeringsfond utnyttjas överföres det ianspråktaga beloppet till Ackumulerade avskrivningar utöver plan.

Förnyelsefond

Svenska företag hade för inkomståret 1985 skyldighet att inbetala 10% av vinsten före skatter m m på ett räntelöst konto — förnyelsekonto — hos Sveriges Riksbank. Mot inbetalningen svarande avsättning till förnyelsefond var avdragsgill vid inkomsttaxeringen.

Förnyelsefond får, efter tillstånd, utnyttjas för utbildning av arbetstagare samt för forsknings- och utvecklingsarbete m m. I samband med utnyttjandet får motsvarande medel från förnyelsekonto lyftas.

När förnyelsefonden tas i anspråk för investeringar i anläggningstillgångar gäller samma principer som ovan nämnts för allmän investeringsfond. Utnyttjas förnyelsefonden för rörelsekostnader redovisas ianspråktaget belopp som intäkt under bokslutsdispositioner.

Återanskaffningsfond

Realisationsvinst på avyttrad rörelsefastighet kan avsättas till återanskaffningsfond varvid uppskov med beskattningen i upp till sex år under vissa villkor kan erhållas. Fondmedlen får användas för avskrivning av nyanskaffad byggnad. Överföring till annat koncernbolag får ske efter tillstånd av Regeringen.

Reserver i utlandet

Koncernens utländska dotterbolag har vissa möjligheter att göra avsättningar till obeskattade reserver. I normalfallet gäller avsättningen en investeringsfond. Reglerna för dessa utländska obeskattade reserver skiljer sig något från de bestämmelser som gäller för motsvarande avsättningar i Sverige.

Definitioner av nyckeltal

Sysselsatt kapital

Koncernens sysselsatta kapital är lika med tillgångar enligt balansräkning minskat med kortfristiga rörelseskulder och skatteskulder samt pensionsskulder. Kapitalet fastställs som genomsnittet av sysselsatt kapital vid respektive års in- och utgång.

SCAs sysselsatta kapital indelas i kategorierna reelltillgångar i skogsmark och vattenkraft, övriga operativa tillgångar samt finansiella tillgångar. Se beskrivning på sid 9.

Operativt kapital

Operativt kapital, som utgör summan av reelltillgångar och övriga operativa tillgångar redovisas separat för varje rörelsegren.

Justerat eget kapital

SCAs justerade egna kapital är lika med det synliga egna kapitalet ökat med 50% av obeskattade reserver räknat som genomsnittet av värdena vid årets in- och utgång.

Räntabilitet

För koncernen beräknas:

- Räntabilitet på sysselsatt kapital
Rörelseresultat inklusive finansiella intäkter i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.
- Räntabilitet på eget kapital
Resultat efter finansiella poster minskat med full skatt (= nettoresultat) i procent av genomsnittligt justerat eget kapital

För rörelsegrenarna beräknas:

- Räntabilitet på operativt kapital
Rörelseresultat i förhållande till respektive rörelsegrens genomsnittliga operativa kapital

Andel eget kapital (soliditet)

Redovisat eget kapital ökat med 50% av obeskattade reserver i relation till summa tillgångar vid årets slut.

Andel eget riskbärande kapital

Summan av eget kapital och obeskattade reserver uttryckt i procent av summa tillgångar vid årets slut.

Räntetäckningsgrad

Resultatet efter finansiella poster ökat med räntekostnaderna och därefter dividerat med räntekostnaderna.

Vinst i kronor per aktie

I 1988 års bokslut övergår SCA till att beräkna vinst per aktie enligt följande modell.

Resultatet efter finansiella poster minskas med minoritetens andel och med full skatt och ökas genom återföring av räntekostnad efter skatt för optionslån och konverteringslån (= nettoresultat). Full skatt är den betalda skatten ökad med till bokslutsdispositioner hänförlig latent skatt (50%). Som underlag för en kompletterande beräkning framräknas ett nettoresultat efter betald skatt.

Nettoresultatet baserat på full skatt respektive betald skatt divideras med antalet aktier efter full konvertering av konvertibla förlagsbevis respektive fullt utnyttjande av utestående optionsbevis. Antalet aktier i 1.000 st var vid 1988 års utgång 60.550 (57.892).

Koncernens resultaträkning

Mkr	1988		1987	
Rörelsens intäkter				
Fakturerad försäljning	20.850		15.679	
Övriga intäkter	61	20.911	60	15.739
Rörelsens kostnader (not 1)				
Kostnader för sålda varor mm	-13.325		- 9.819	
Försäljnings- och administrationskostnader	- 3.912	-17.237	- 3.067	-12.886
Avskrivningar enligt plan (not 2)		- 948		- 707
Resultatandelar i intressebolag (not 3)		91		66
Rörelseresultat		2.817		2.212
Finansiella intäkter och kostnader				
Aktieutdelningar	28		25	
Ränteintäkter	327		258	
Räntekostnader	- 593		- 437	
Andra finansiella poster (not 4)	24	- 214	8	- 162
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		2.603		2.050
Extraordinära intäkter och kostnader (not 5)		18		250
Anställdas vinstandel (not 6)		- 5		- 5
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		2.616		2.295
Bokslutsdispositioner (not 23)				
Avskrivningar utöver plan (not 7)	- 680		- 424	
lanspråktaga fonder	327		289	
Avsättning till allmän investeringsfond	- 860		- 610	
Förändring av lagerreserv	- 101		- 19	
Förändring av reserver i utlandet	- 44	- 1.358	- 13	- 777
Återföring av resultatandelar		-		- 103
Resultat före skatt		1.258		1.415
Skatt (not 8)		- 541		- 578
Minoritetens andel av resultatet (not 9)		- 23		- 8
Årets vinst för koncernen		694		829
Resultat i kronor per aktie efter full utspädning				
med full skatt	22:90		18:00	
med betald skatt	33:90		24:50	

Anmärkning

1987 års resultaträkning har omgrupperats för att överensstämja med redovisning i 1988 års resultaträkning av intressebolag enligt kapitalandelsmetoden.

Noter till resultaträkningen återfinns på sidorna 48-50.

Koncernens balansräkning

Mkr	1988-12-31		1987-12-31	
Tillgångar				
Omsättningstillgångar				
Likvida medel (not 10)	4.057		3.717	
Kundfordringar	3.692		2.202	
Andra kortfristiga fordringar (not 11)	862		803	
Varulager (not 12)	2.794		1.867	
Avverkningsrätter	350	11.755	327	8.916
Spärrkonton i Riksbanken (not 13)		81		146
Anläggningstillgångar				
Aktier och andelar (not 14)	1.190		1.482	
Immateriella tillgångar (not 15)	1.041		211	
Fordringar (not 16)	338		109	
Fastigheter och anläggningar (not 17)	13.162	15.731	9.639	11.441
Summa tillgångar		27.567		20.503
Skulder och eget kapital				
Skulder				
Kortfristiga skulder				
Rörelseskulder (not 18)	4.259		3.078	
Skatteskulder	324		489	
Låneskulder (not 19)	2.748	7.331	1.634	5.201
Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning (not 20)	4.979		2.042	
Andra långfristiga skulder (not 21)	2.228		1.197	
Konvertibla lån och optionslån (not 22)	664	7.871	682	3.921
Obeskattade reserver (not 23)		8.472		6.601
Minoritetsintressen		328		94
Eget kapital (not 24)				
Bundet eget kapital				
Aktiekapital	1.413		1.396	
Bundna reserver	1.433		1.451	
	2.846		2.847	
Fritt eget kapital				
Balanserad vinst	25		1.010	
Årets vinst	694		829	
	719		1.839	
Summa eget kapital		3.565		4.686
Summa skulder och eget kapital		27.567		20.503
Ansvarsförbindelser (not 25)		416		455
Ställda panter (not 26)		3.531		2.232

Noter till balansräkningen återfinns på sidorna 50-55.

Finansieringsanalys

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Rörelsen				
Intäkter	20.911	15.739	6.912	6.041
Kostnader exklusive avskrivningar	-17.237	-12.873	- 5.279	- 4.727
Extraordinära kostnader	- 37	- 37	- 13	- 35
Övrigt	167	- 63	2	27
Bruttofinansiering från rörelsen	3.804	2.766	1.622	1.306
Förändring av medel bundna i rörelsen (+ frigjort kapital, — bundet kapital)				
Kortfristiga fordringar	- 135	- 169	- 536	+ 327
Varulager och avverkningsrätter	- 237	- 104	- 78	- 50
Spärrkonton	+ 65	- 58	+ 78	- 60
Rörelseskulder	- 293	+ 627	+ 171	+ 770
Förändringar genom köp/försäljning av dotterbolag ¹	- 653	+ 238	-	-
	- 1.253	+ 534	- 365	+ 987
Årets skattebetalning	- 686	- 254	- 251	- 34
Nettofinansiering från rörelsen	1.865	3.046	1.006	2.259
Investeringar				
Värdepapper och rättigheter	- 172	- 330	- 2.234	- 452
Anläggningar	- 1.571	- 1.149	- 429	- 298
Förändringar genom köp/försäljning av dotterbolag ¹	- 5.259	- 469	-	-
Avyttringar	+ 394	+ 446	+ 408	+ 196
Årets nettoinvesteringar	- 6.608	- 1.502	- 2.255	- 554
Finansiering				
Lång- och kortfristig upplåning	+ 1.490	+ 153	+ 1.884	+ 397
Förändringar i lång- och kortfristiga lån genom köp/försäljning av dotterbolag ¹	+ 4.231	+ 281	-	-
Utlåning	- 200	+ 131	- 324	- 85
Koncernbidrag och överförda fondmedel	-	-	- 367	+ 61
Finansiella intäkter och kostnader netto	- 214	- 153	+ 362	+ 11
Till aktieägarna lämnad utdelning	- 320	- 264	- 320	- 264
Nyemission genom konverteringar	+ 96	+ 34	+ 96	+ 34
Aktieemissioner	-	+ 532	-	+ 532
Årets netto av finansiell verksamhet	+ 5.083	+ 714	+ 1.331	+ 686
Årets förändring av likvida medel	340	2.258	82	2.391

1) Företagsförvärv 1988 avser Peaudouce S.A., Mill Holding A.G. (Laakirchen) och Italcarta S.p.A.
1987 års poster gäller Wifstavarfs AB och Sunds Defibrator AB.

10-årsöversikt

Mkr	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
Resultatposter										
Försäljning	5.965	6.708	7.448	8.359	9.768	11.516	12.611	15.217	15.679	20.850
Rörelseresultat	559	655	708	751	1.131	1.591	1.411	1.582	2.212	2.817
Skogsindustrigruppen	307	380	399	368	747	1.056	753	803	1.365	1.754
Mölnlycke-gruppen	79	97	105	131	163	214	286	417	502	701
SCA Packaging-gruppen	27	41	16	31	16	58	81	121	137	143
BÄKAB-gruppen	178	167	189	222	230	271	262	212	287	299
Sunds Defibrator-gruppen	-10	-7	19	31	3	28	67	71	—	—
Gemensamt	-22	-23	-20	-32	-28	-36	-38	-42	-79	-80
Finansiella intäkter	175	270	256	236	245	296	325	259	283	355
Finansiella kostnader	-197	-237	-304	-391	-367	-368	-413	-442	-445	-569
Resultat efter finansiella poster	537	688	660	596	1.009	1.519	1.323	1.399	2.050	2.603
Extraordinära poster inkl anställdas vinstandel 1984—1988										
	3	30	-64	-119	-4	-54	435	228	245	13
Resultat före dispositioner och skatt	540	718	596	477	1.005	1.465	1.758	1.627	2.295	2.616
Balansposter										
Likvida medel	1.446	1.379	1.103	1.242	1.469	1.806	1.722	1.459	3.717	4.057
Fordringar och varulager	2.574	2.972	3.394	3.699	4.077	4.272	4.926	5.933	5.345	7.779
Anläggningstillgångar	3.822	4.180	5.005	6.018	6.543	7.107	9.225	10.684	11.441	15.731
Rörelseskulder	1.201	1.331	1.430	1.637	1.940	2.223	2.984	3.132	3.078	4.259
Övriga kortfristiga skulder	416	446	381	832	655	726	955	1.627	2.123	3.072
Långfristiga skulder	2.233	2.270	2.769	2.979	3.159	2.946	3.777	3.868	4.015	8.199
Obeskattade reserver	2.555	2.876	3.148	3.217	3.795	4.619	5.311	6.140	6.601	8.472
Eget kapital	1.437	1.608	1.774	2.294	2.540	2.671	2.846	3.309	4.686	3.565
Balansomslutning	7.842	8.531	9.502	10.959	12.089	13.185	15.873	18.076	20.503	27.567
Relationstal (%) och utdelning ¹										
Soliditet	35	36	35	36	37	37	34	35	39	28
Räntetäckningsgrad	3,9	4,1	3,4	2,8	3,9	5,4	4,2	4,0	5,7	5,4
Andel eget riskbärande kapital	51	53	52	50	52	55	52	53	56	44
Räntabilitet på sysselsatt kapital	13	15	14	12	15	19	15	14	16	17
Räntabilitet på eget kapital	10	13	11	9	12	17	13	12	14	18
Vinst, kr/aktie ²	5:60	7:80	7:40	6:10	8:90	14:60	12:00	12:30	18:00	22:90
Utdelning, kr/aktie	1:61	1:86	2:22	2:47	2:96	3:46	4:35	4:94	6:00	7:25 ³
Investeringar										
Anläggningar	400	726	1.037	961	695	1.027	1.686	1.104	1.149	1.571
Värdepapper och rättigheter	61	10	101	135	113	110	269	461	330	172
Summa investeringar	461	736	1.138	1.096	808	1.137	1.955	1.565	1.479	1.743
Personal										
Medeltal anställda	15.646	15.935	16.015	15.583	15.250	15.417	16.388	18.114	17.020	21.315
Löner, Mkr	1.000	1.114	1.243	1.340	1.453	1.621	1.865	2.239	2.245	2.955

1) Definition se sid 48

2) Omräkning har gjorts för emissioner samt split

3) Enligt styrelsens förslag

Innehav av aktier och andelar

Moderbolagets innehav av aktier i dotterbolag

		Nom värde i miljoner	Andel %	Bokf värde MSEK 1988-12-31
Svenska dotterbolag				
Mölnlycke AB	SEK	121,2	100	1.499,3
Bålforsens Kraft AB	SEK	100,0	100	750,0
SCA Packaging AB	SEK	50,0	100	479,5
Svanö AB	SEK	30,0	75	305,6
Obbola Linerboard AB	SEK	112,5	75	239,5
Förvaltnings AB Aeolus	SEK	1,0	100	177,4
Wifstavarfs AB	SEK	136,5	91	74,4
AB SCA Finans	SEK	42,1	100	50,1
SCA Shipping AB	SEK	1,0	100	1,0
SCA Aktiesparfondförvaltning AB	SEK	0,3	100	0,3
SCA Skog AB	SEK	0,1	100	0,1
SCA Timber AB	SEK	0,1	100	0,1
SCA Pulp AB	SEK	0,1	100	0,1
SCA Nordliner AB	SEK	0,1	100	0,1
SCA Paper AB	SEK	0,1	100	0,1
SCA Teknik AB	SEK	0,1	100	0,1
SCA Bostads AB	SEK	0,1	100	—
7 st namnskyddsbolag	SEK	0,4	100	—
Utländska dotterbolag				
SCA Capital Corp B.V.	NLG	10,0	100	1.298,2
SCA Packaging Beteiligungen GmbH	DEM	—	—	25,5
NEHIM B.V.	NLG	2,7	100	4,2
Swedish Cellulose Co (New York) Inc	USD	0,2	100	2,5
Svenska Beteiligungen GmbH	DEM	0,4	100	1,4
SCA Reinsurance Ltd	USD	0,2	100	1,2
SCA Capital Corp Inc.	USD	—	100	—
SCA Holdings Ltd	GBP	0,1	100	—
Svenska Cellulosa (Suisse) S.A.	CHF	—	100	—
Moderbolagets innehav av aktier i dotterbolag				4.910,7

Koncernens innehav av aktier och andelar i andra företag än dotterbolag

Intressebolag

Moderbolaget				
Sunds Defibrator Industries AB	SEK	26,7	33	48,9
Les Bois de la Baltique S.A.	FRF	4,0	25	10,1
Domsjö Klor AB	SEK	0,5	50	0,5
Pronova Data AB	SEK	0,4	40	0,4
Mölnlycke AB				
Sancela S.A. de C.V.	MXP	653,5	49	41,5
Sancela S.A.	COP	160,0	49	40,9
Thai Sancela Co Ltd	THB	49,0	49	12,9
Sancela Hungary Ltd	HUF	49,0	49	8,1
Sancela Ltd	GBP	0,5	50	5,0
Sancela Pty Ltd	AUD	0,5	50	3,5
WPM Products Inc	USD	—	50	2,1
Sancela Inc	CAD	0,4	50	1,6
Prasit International	THB	2,0	49	0,3

		Nom värde i miljoner	Andel %	Bokf värde MSEK 1988-12-31
Bålforsens Kraft AB				
Gulsele AB	SEK	3,6	15	139,7
Bergeforsens Kraft AB	SEK	2,2	40	34,4
Stensjöns Kraft AB	SEK	11,0	50	16,9
Edsele Kraft AB	SEK	0,5	50	15,5
Hjälta AB	SEK	3,2	15	13,2
Harrsele AB	SEK	2,7	13	12,7
Blåsjöns Kraft AB	SEK	6,0	50	7,4
Oskarshamns Kraft AB	SEK	4,5	5	5,5
Brännälvens Kraft AB	SEK	1,9	19	1,9
SCA Packaging AB				
Zewawell	DEM	15,0	25	51,8
Smurfit-SCA Holding Ltd	GBP	—	49	31,7
Smurfit-SCA B.V.	NLG	—	49	34,1
Colon Emballage A/S	DKK	27,0	50	26,8
Corrugated Holdings	IEP	—	49	8,7
Br Aldéns Emballage AB	SEK	0,1	32	0,4
Övriga intressebolag		—	—	2,2
Bokfört värde på aktier i intresseföretag före omvärdering enligt kapitalandelsmetoden				578,7
Övervärde (BÅKAB) överfört till tillgångsslaget Mark och övrig fast egendom				—202,7
Ej utdelat resultat i intressebolag				166,8
Bokfört värde enligt koncernens balansräkning				542,8
Börsnoterade bolag				
Moderbolaget				
Sila (300.000 st)	SEK	3,0	2	—
Förvaltnings AB Aeolus				
AB Industrivärden (4.372.612 aktier, 22.800 KVB)	SEK	87,5	16 ¹	526,9
Mölnlycke				
Cederroth Nordic AB (317.091 st)	SEK	15,8	37	90,1
Koncernens innehav av börsnoterade aktier (Marknadsvärde 1988-12-31)				617,0 1.293,0
Övriga bolag				
Koncernens innehav av aktier och andelar i övriga bolag				30,1
Summa koncernens innehav av aktier och andelar				1.189,9

1) Efter full utspädning 13% av röstetalet

Komplett lagstadgad specifikation biläggs den årsredovisning som insändes till Patent- och Registreringsverket. Denna specifikation kan erhållas från SCA Informationsavdelningen, 851 88 Sundsvall.

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	1988		1987	
Rörelsens intäkter				
Fakturerad försäljning	6.882		6.029	
Övriga intäkter	30	6.912	12	6.041
Rörelsens kostnader (not 1)				
Kostnader för sålda varor mm	— 5.014		— 4.474	
Försäljnings- och administrationskostnader	— 265	— 5.279	— 253	— 4.727
Avskrivningar enligt plan (not 2)		— 303		— 301
Rörelseresultat		1.330		1.013
Finansiella intäkter och kostnader				
Aktieutdelning från dotterbolag	400		152	
Aktieutdelning från övriga företag	5		4	
Räntor från dotterbolag	66		36	
Räntor från övriga	259		184	
Räntor till dotterbolag	— 177		— 120	
Räntor till övriga	— 225		— 224	
Andra finansiella poster (not 4)	34	362	— 21	11
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		1.692		1.024
Extraordinära intäkter och kostnader (not 5)		141		3
Anställdas vinstandel		— 2		— 5
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1.831		1.016
Bokslutsdispositioner (not 23)				
Avskrivningar utöver plan (not 7)	— 133		— 212	
lanspråktaga fonder	184		215	
Avsättning till allmän investeringsfond	— 773		— 560	
Förändring av lagerreserv	— 37		— 3	
Förändring av internvinstkonto	— 2	— 761	— 2	— 562
Koncernbidrag		— 296		113
Resultat före skatt		774		567
Skatt		— 150		— 217
Årets vinst		624		350

Noter till resultaträkningen återfinns på sidorna 48-50.

Moderbolagets balansräkning

Mkr	1988-12-31		1987-12-31	
Tillgångar				
Omsättningstillgångar				
Likvida medel (not 10)	3.134		3.052	
Fordringar hos dotterbolag	728		365	
Kundfordringar	999		941	
Andra fordringar (not 11)	366		252	
Varulager (not 12)	789		733	
Avverkningsrätter	350	6.366	327	5.670
Spärrkonton i Riksbanken (not 13)		2		80
Anläggningstillgångar				
Aktier och andelar (not 14)	4.977		2.945	
Immateriella tillgångar (not 15)	8		16	
Fordringar hos dotterbolag	472		296	
Andra fordringar (not 16)	157		11	
Fastigheter och anläggningar (not 17)	4.581	10.195	4.473	7.741
Summa tillgångar		16.563		13.491
Skulder och eget kapital				
Skulder				
Kortfristiga skulder				
Rörelseskulder till dotterbolag	1.612		1.458	
Andra rörelseskulder (not 18)	1.416		1.399	
Skatteskulder	90		191	
Låneskulder (not 19)	374	3.492	509	3.557
Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning	934		1.013	
Skulder till dotterbolag	2.525		409	
Andra långfristiga skulder (not 21)	487		451	
Konvertibla lån och optionslån (not 22)	664	4.610	682	2.555
Obeskattade reserver (not 23)		5.063		4.380
Eget kapital (not 24)				
Bundet eget kapital				
Aktiekapital (56.526.340 aktier à 25 kr)	1.413		1.396	
Bundna reserver	880		802	
	2.293		2.198	
Fritt eget kapital				
Balanserad vinst	481		451	
Årets vinst	624		350	
	1.105		801	
Summa eget kapital		3.398		2.999
Summa skulder och eget kapital		16.563		13.491
Ansvarsförbindelser (not 25)		2.613		540
Ställda panter (not 26)		958		943
Taxeringsvärden (not 27)		4.369		4.130

Noter till balansräkningen återfinns på sidorna 50-55.

Noter

Företagsförvärv

Koncernens resultat- och balansräkning liksom finansieringsanalysen har för 1988 påverkats av de i koncernöversikten beskrivna tre företagsförvärven. Mölnlyckes förvärv av Peaudouce skedde per 1 januari, SCA Packagings köp av Italcarta per 1 juli och förvärvet av Mill Holding (Laakirchen) per 1 november. Övertagna tillgångar/skulder framgår av följande uppställning. Hänvisning har gjorts till de noter, som visar utvecklingen i koncernens balansräkning under 1988 för respektive balanspost.

Tillgångar

Mkr		
Likvida medel (not 10)	574	
Kundfordringar	1.079	
Andra kortfristiga fordringar (not 11)	335	
Varulager (not 12)	713	2.701
Aktier och andelar (not 14)	35	
Goodwill	858	
Immateriella tillgångar (not 15)	1.032	
Fordringar (not 16)	29	
Fastigheter och anläggningar (not 17)	2.436	4.390
Summa tillgångar		7.091
Rörelseskulder (not 18)	1.474	
Skatteskulder	14	
Låneskulder (not 19)	1.268	2.756
Långfristig upplåning (not 20)	984	
Andra långfristiga skulder (not 21)	340	1.324
Minoritetsintressen		131
Summa skulder		4.211
Övertagna tillgångar ./. skulder		2.880
Konsolideringsposter		
Minoritetsandel i obeskattade reserver	248	
Latent skatt i obeskattade reserver	72	
Minoritetens andel i beskattat eget kapital	105	— 425
Övervärden fördelade på tillgångar		322
Goodwill vid konsolidering		564
Anskaffningskostnad för företagsförvärv		3.341

Vid konsolideringen av de ovan beskrivna företagsförvärven uppkom en goodwill om tillsammans 1.422 Mkr. Mot bakgrund av förvärvens långsiktiga och strategiska karaktär hade det varit en fördel om amerikanska redovisningsprinciper för goodwill hade kunna tillämpas. Enligt dessa regler hade avskrivning av goodwill kunnat ske med användning av 40 års avskrivningstid. Eftersom svensk praxis icke innehåller en motsvarande rekommendation valde SCA att skriva bort goodwill direkt mot fritt eget kapital. För att få till stånd en konsekvent tillämpning har principen om direktnedskrivning tillämpats även för från tidigare år balanserad goodwill respektive för ett goodwillbelopp om 12 Mkr, som uppkom vid mindre företagsförvärv under 1988. Principen om direkt nedskrivning mot fritt eget kapital kom därmed att omfatta 1.563 Mkr.

All goodwill i koncernens balansräkning 1988-12-31 blev därmed bortskriven. Rörelseresultatet för 1988 har som följd av den ändrade redovisningsprincipen icke belastats med planenliga avskrivningar på goodwill. Av övriga förvärvade immateriella tillgångar i form av patent och varumärken har sådana med en anskaffningskostnad om 824 Mkr planenligt skrivits av över livslängden 20 år. Hade 40 års avskrivningstid

tillämpats för såväl goodwill som varumärken skulle rörelseresultatet ha belastats med en ytterligare avskrivning om ca 20 Mkr, dvs ett i sammanhanget icke materiellt belopp.

Som framgår av balansräkningen erhöll SCA vissa räntefria krediter från säljarna. Det gäller 342 Mkr redovisade som kortfristig låneskuld och 770 Mkr redovisade som Annan långfristig skuld. Arrangemanget med uppskjuten köpskilling utan ränta ingick i SCAs uppläggning av affärerna. Syftet var att skapa ett visst samband mellan betalningarna och den tid, som krävdes för att utveckla synergieffekterna.

Resultaträkning

Not 1 Rörelsens kostnader

Kostnaderna för forskning och utveckling uppgick till 199 (168) Mkr för koncernen och till 55 (43) Mkr för moderbolaget.

Moderbolagets försäljning till andra bolag inom koncernen uppgick till 1.158 (795) Mkr, vilket var 17 (13) % av moderbolagets fakturerade försäljning. Inköpen från andra bolag inom koncernen uppgick till 789 (699) Mkr.

Not 2 Avskrivningar enligt plan

Avskrivningar enligt plan har gjorts med följande belopp:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Maskiner och inventarier	735	549	243	238
Byggnader	108	85	35	35
Mark och övrig fast egendom	31	22	17	17
Delsumma	874	656	295	290
Rättigheter och patent	74	29	8	11
Goodwill	—	22	—	—
Summa	948	707	303	301

Avskrivningar är baserade på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängder återgivna i avsnittet redovisningsprinciper på sid 38.

Not 3 Resultatandelar i intressebolag

SCAs andel i intressebolagens resultat och egna kapital redovisas i bokslut 1988 enligt kapitalandelsmetoden på sätt som framgår av redovisningsprinciperna sid 38.

Resultatandelarna redovisas som del i rörelseresultatet och fördelade sig mellan rörelsegrenarna enligt följande:

Mkr	1988	1987
Skogsindustrigruppen	—	4
Mölnlycke-gruppen	43	33
SCA Packaging-gruppen	40	34
BÅKAB-gruppen	12	13
Koncerngemensamt	—4	—18
Summa resultatandelar	91	66

Resultatandelarna har 1988 efter avdrag för beräknad skatt inkluderats i koncernens nettovinst. I 1987 års bokslut återfördes icke utdelad andel 103 Mkr som bokslutsdisposition.

Som koncerngemensamt redovisas andelen i Sunds Defibrator Industries (33%) med —5 (—18) Mkr respektive andelen i Pronova Data (40%) med 1 (—) Mkr.

För Sunds Defibrator Industries redovisas ytterligare en resultatandel —6 (—) Mkr som extraordinär post.

En förteckning över SCAs intressebolag finns på sid 44-45. Utdelning från intressebolag har erhållits med 16 (9) Mkr.

Not 4 Andra finansiella poster

Den kursvinst på långfristiga lån i utländsk valuta som uppstått genom valutakursernas löpande förändring under året uppgick för moderbolaget till 19 (kursförlust —13) Mkr och för koncernen till 11 (kursförlust —8) Mkr.

Not 5 Extraordinära intäkter och kostnader

De extraordinära intäkterna och kostnaderna var följande:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Försäljning av anläggningstillgångar				
Aktier och andelar	49	281	152	26
Avsättning till Bo Rydins Stiftelse för Vetenskaplig Forskning	—	—10	—	—10
Avsättning till SCAs Personalstiftelse	—10	—	—10	—
Emissionskostnader	—14	—19	—	—19
SCAs andel i Sunds Defibrators kostnader för omstrukturering (resultatandel)	—6	—	—	—
Övrigt	—1	—2	—1	—
Summa extraordinära poster	18	250	141	—3

Resultatet vid försäljning av aktier och andelar uppkom med 39 Mkr vid försäljning av hela innehavet 833.333 aktier i AB Custos samt med 112 Mkr vid moderbolagets försäljning av 266.666 aktier i Sunds Defibrator. Den koncernmässiga realisationsvinsten på försäljningen av aktierna i Sunds Defibrator uppgick till 10 Mkr.

Not 6 Anställdas vinstandel

SCA tillämpar för anställda i svenska koncernbolag ett avtal om ett resultatberoende vinstandelssystem som löper t o m 1990. Vinstdelningen förutsätter att avkastningen på koncernens sysselsatta kapital är lägst 14%.

Koncernens avsättning till vinstandel uppgick till 5 (5) Mkr. Utbetalning till Stiftelsen Kotten sker med 4 Mkr. Resterande 1 Mkr är på vinstandelarna fallande sociala avgifter.

Not 7 Avskrivningar utöver plan

Avskrivningar utöver plan redovisas som bokslutsdisposition med följande belopp:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Maskiner och inventarier	543	395	119	206
Byggnader	120	13	—3	—10
Mark och övrig fast egendom	16	17	17	16
Delsumma	679	425	133	212
Rättigheter och patent	1	—1	—	—
Summa	680	424	133	212

Avskrivningar utöver plan (— = under plan) motsvarar i stort sett skattemässigt tillåtna belopp.

Not 8 Skatter

Resultat före bokslutsdispositioner och skatter för koncernen fördelas geografiskt enligt följande:

Mkr	1988	1987
<u>Sverige</u>		
Koncernen	1.785	1.398
Intressebolagen	51	56
<u>Utanför Sverige</u>		
Koncernen	696	784
Intressebolagen	83	58
Summa	2.615	2.296

Skattekostnaden för koncernen (1988 inkl skatt för intressebolag 34 Mkr) fördelas geografiskt enligt följande:

Mkr	1988	1987
<u>Sverige</u>		
Koncernen	298	360
Utanför Sverige	243	218
Summa	541	578

Från räkenskapsåret 1984 utgår för svenska aktiebolag vinstdelningsskatt uppgående till 20% av en inflationsjusterad vinst. Vinstdelningsskatt ingår i den svenska skattekostnaden med 61 (32) Mkr.

För svenska aktiebolag gäller fr o m 1985 en enhetlig skattesats om 52% för den statliga inkomstskatten. I Sverige finns som framgår av avsnittet Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver på sid 39 betydande möjligheter att uppskjuta skattebetalningen genom avsättningar till varulagerreserver, investeringsfonder samt genom överavskrivningar. Den faktiska skattekostnaden begränsas därför till 21 (26)% enligt följande:

Procent	1988	1987
Teoretisk svensk skattesats	52	52
Minskning av skattebetalning:		
Avsättning till obeskattade reserver	—26	—20
Utnyttjande av förlustavdrag	—4	—
Skillnad i olika verksamhetsländers skattebetalningar	—2	—5
Realisationsvinster och -förluster	—1	—1
Övrigt — netto	+2	—
Verklig koncernmässig skattesats	21	26

Koncernen hade vid 1988 års utgång förlustavdrag om ca 95 (159) Mkr som får användas utan tidsbegränsning samt förlustavdrag om 6 Mkr som gäller fram t o m 1994.

Not 9 Minoritetsintressen

Under 1988 har minoritetsintressen tillkommit i det österrikiska dotterbolaget Mill Holding (43%) och i ett grekiskt företag ingående i Mölnlycke-koncernen (28%). Sedan tidigare år kvarstående minoritetsintressen finns i Svanö AB (25%), Obbola Linerboard AB (25%), Wifstavarfs AB (9%) och Korsellbränna AB (16%). I resultaträkningen redovisas minoritetens andel i nettoresultatet med 23 (8) Mkr enligt följande specifikation:

Mkr	1988	1987
Minoritetens andel i resultat efter finansiella intäkter och kostnader	58	43
bokslutsdispositioner	-21	-27
skatt	-14	-8
Minoritetens andel i nettoresultatet	23	8

Vid beräkning av vinst per aktie har minoritetens andel dragits av.

Balansräkning**Not 10 Likvida medel**

Beloppet utgör summan av kassa, bank och lätt realiserbara medelsplaceringar.

Not 11 Andra kortfristiga fordringar

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Växelfordringar	91	163	—	—
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	369	138	205	45
Övriga fordringar	369	453	140	192
Förskott till leverantörer	33	49	21	15
Summa	862	803	366	252

Not 12 Varulager

Efter avdrag för beräknad inkurans uppgick varulagret vid årets slut till:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Hel- och halvfabrikat	1.367	1.048	278	283
Råmaterial och bränslen	1.117	633	372	322
Övriga förnödenheter	310	186	139	128
Summa	2.794	1.867	789	733

Not 13 Spärrkonton hos Sveriges Riksbank

Spärrkontomedlen för koncernen vid 1988 års utgång fördelade sig med 76 (136) Mkr på konto för allmän investeringsfond samt med 5 (10) Mkr på konto för förnyelsefond. Moderbolagets spärrkontomedel bestod av — (76) Mkr på konto för allmän investeringsfond och av 2 (4) Mkr på konto för förnyelsefond.

Not 14 Aktier och andelar

De viktigaste förändringarna under år 1988 i moderbolagets och koncernens innehav av aktier och andelar var följande:

Dotterbolag

Mölnlycke AB förvärvade med verkan den 1 januari 1988 samtliga aktier i det franska hygienproduktföretaget Peaudouce S.A. SCA Packaging AB förvärvade likaledes samtliga aktier i det italienska pappers- och wellpappföretaget Italcarta S.p.A. Detta bolag konsoliderades den 30 juni 1988. Det österrikiska förvaltningsbolaget Mill Holding AG med sitt rörelsedrivande dotterbolag Papierfabrik Laakirchen A.G. förvärvades av SCA Capital Corp B.V. och har ingått i koncernens bokslut fr o m den 1 november 1988. I den österrikiska verksamheten finns en direkt och indirekt minoritet om 42,75%. Den sammanlagda anskaffningskostnaden uppgick till 3.341 Mkr. Uppgift om övertagna tillgångar och skulder lämnas på sid 48.

Moderbolaget lämnade kapitaltillskott till Mölnlycke AB, SCA Packaging AB och SCA Capital Corp B.V. med sammanlagt 2.162 Mkr som en del i finansieringen av företagsförvärven.

Aktiekapitalet i dotterbolaget AB SCA Finans höjdes med 50 Mkr.

Intressebolag

Moderbolaget sålde ytterligare 266.666 aktier i Sunds Defibrator Industries AB. Efter denna transaktion äger SCA 266.667 aktier i Sunds Defibrator Industries AB motsvarande en tredjedel av totala antalet aktier.

Börsnoterade aktier

Moderbolaget sålde hela innehavet om 833.333 aktier i AB Custos för 163 Mkr.

Förvaltnings AB Aeolus köpte aktier och konvertibla vinstandelsbevis i AB Industrivärden för 81 Mkr.

Mölnlycke utökade innehavet i Cederroth Nordic AB med ytterligare ca 28.000 aktier för 15 Mkr.

Koncernens och moderbolagets innehav av aktier och andelar per 31 december 1988 var följande:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Dotterbolag	—	—	4.911	2.717
Intressebolag	543	829	60	98
Börsnoterade bolag	617	645	—	125
Övriga bolag	30	8	6	5
Summa	1.190	1.482	4.977	2.945

Anskaffningskostnaden för aktier i intressebolag har i 1988 års balansräkning för koncernen ersatts med SCAs andel i intressebolagens egna kapital (kapitalandelsmetoden). Som följd av denna principändring har BÅKAB minskat bokfört värde på aktier i intressebolag med 203 Mkr. Beloppet motsvarar tidigare gjorda uppskrivningar och har överförts till tillgångskategorin fallrätter ingående i tillgångsslaget Mark och övrig fast egendom.

SCA och koncernens innehav av aktier och andelar specificeras på sid 44 - 45.

Not 15 Immateriella tillgångar

Mkr	Anskaffningskostnad		Ackumulerade avskrivningar enl plan		Värde enl balansräkning	
	1988	1987	1988	1987	1988	1987
Koncernen						
Patent och liknande rättigheter	1.233	194	245	145	988	49
Kraft rättigheter	61	25	8	—	53	25
Goodwill	—	159	—	22	—	137
Summa koncernen	1.294	378	253	167	1.041	211
Moderbolaget						
Patent och liknande rättigheter	83	83	75	67	8	16

Investeringar i patent och liknande rättigheter uppgick till 45 Mkr. Förvärven av Peaudouce och Laakirchen tillförde koncernen motsvarande tillgångar om 1.032 Mkr.

Enligt SCAs redovisningsprinciper skall goodwill skrivas ned mot fritt eget kapital.

Nedskrivning av goodwill har därför skett, som framgår av tabellen till höger.

Mkr	
Goodwill anskaffad 1988	1.434
1987 och tidigare	159
Summa goodwill	1.593
Därav avskrivet via resultaträkningen 1987 och tidigare år	—22
Kursdifferens mot bundet eget kapital	—8
Nedskrivning 1988 mot fritt eget kapital	1.563

Not 16 Fordringar

De långfristiga fordringarna kan uppdelas i följande poster:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Finansiella fordringar				
Likviditetskonton i Riksbanken	155	—	145	—
Övriga finansiella fordringar	86	90	5	3
Operativa fordringar				
Fordringar på intressebolag	25	14	—	—
Förskott leverantörer	—	5	—	—
Övriga operativa fordringar	72	—	7	8
Summa	338	109	157	11

Enligt lag skall 15% av ett företags på visst sätt beräknade likvida tillgångar 1987-12-31, som överstiger 15 Mkr, betalas in på likviditetskonto i Riksbanken. Av beloppet har 90% betalats in. Kvarstående 10% blev inbetalt den 31 januari 1989. Återbetalning skall ske den 2 juli 1990. Ränta utgår med för närvarande 6%.

Not 18 Rörelseskulder

Balansräkningens summa för rörelseskulder omfattade:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Leverantörsskulder	2.464	1.559	805	625
Förskott från kunder	7	1	—	—
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1.242	1.139	468	646
Övriga rörelseskulder	546	379	143	128
Summa	4.259	3.078	1.416	1.399

Not 17 Fastigheter och anläggningar

Mkr	Anskaffningskostnad		Ackumulerade avskrivningar enl plan		Värde enl balansräkning	
	1988	1987	1988	1987	1988	1987
Koncernen						
Anläggningar under uppförande	298	206	3	—	295	206
Maskiner och inventarier inkl skepp	13.080	9.515	5.156	3.557	7.924	5.958
Byggnader	3.746	2.538	1.246	944	2.500	1.594
Mark och övrig fast egendom	2.743	2.110	300	229	2.443	1.881
Summa	19.867	14.369	6.705	4.730	13.162	9.639
Moderbolaget						
Anläggningar under uppförande	90	3	—	—	90	3
Maskiner och inventarier	4.936	4.766	1.702	1.526	3.234	3.240
Byggnader	874	865	353	331	521	534
Mark och övrig fast egendom	919	863	183	167	736	696
Summa	6.819	6.497	2.238	2.024	4.581	4.473

Not 19 Kortfristiga låneskulder

Balansräkningens belopp för kortfristiga låneskulder bestod av:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Räntefri skuld för företagsförvärv	342	—	—	—
Amorteringar inom ett år	677	201	58	59
Checkräkningskrediter	392	83	—	—
Lån med kortare löptid än ett år	1.337	1.350	316	450
Summa	2.748	1.634	374	509

Beviljade men ej utnyttjade krediter för koncernen uppgick vid 1988 års utgång till 2.689 (2.661) Mkr. Därutöver fanns löften på ytterligare krediter till betydande belopp. Kortfristiga kurssäkrade skulder i utländsk valuta om tillsammans 1.635 (375) Mkr har netto redovisats mot statspapper och säkerställda kortfristiga fordringar.

Koncernens lån i USD motsvarande 350 Mkr återbetalades under 1988.

Not 20 Långfristig upplåning

Koncernens långfristiga upplåning exklusive konvertibla lån och optionslån uppgick till 4.979 (2.042) Mkr. Säkerheter har ställts för 1.712 (1.069) Mkr av lånen. Långfristig upplåning fördelade sig enligt följande:

Mkr	1988	1987
Obligationslån	1.214	1.307
Andra långfristiga lån	3.765	735
Summa	4.979	2.042

För finansiering av tillgångar i utlandet har upptagits nya lån i utländsk valuta motsvarande 1.935 Mkr. Upplåningen har skett via det holländska finansbolaget SCA Capital Corp B.V.

Obligationslån är upptagna i Sverige.

Amorteringsplan för långfristiga lån	Mkr
1990	342
1991	425
1992	384
1993	288
1994	227
1995 och senare	3.313
Summa	4.979

1989 års amortering 677 (201) Mkr redovisas under rubriken Kortfristiga låneskulder.

Räntesatserna för obligationslånen varierade mellan 5,25 (5,25)% och 13,25 (13,25)%. Räntesatserna för andra långfristiga lån motsvarade allmänt bästa noteringar för förstklassiga låntagare.

Not 21 Andra långfristiga skulder

Balansräkningens belopp för Andra långfristiga skulder omfattade:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
PRI-pensioner	703	631	430	392
Övriga pensioner	379	123	57	59
Avsatt till pensioner	1.082	754	487	451
Avsättning till latent skatt i koncernredovisningen	177	105	—	—
Räntefri skuld för företagsförvärv	770	—	—	—
Övriga ej räntebärande långfristiga skulder	199	338	—	—
Summa	2.228	1.197	487	451

Som en följd av övergången till kapitalandelsmetoden har 291 Mkr av mellanhavande med BÅKABs intressebolag flyttats från andra långfristiga skulder till ackumulerade avskrivningar utöver plan.

Den inkalkylerade räntan på Avsatt till pensioner 10,5 (11,0) % har redovisats som rörelsekostnad.

Not 22 Konvertibla lån och optionslån

Lånen har utgivits av moderbolaget och specificeras nedan:

Mkr	1988	1987
1983 års, 7% lån à 101 Mkr	63	68
Förlagslån, som får konverteras till B-aktier i SCA fr o m 1984-06-01 t o m 1993-06-01. Konverteringskursen 1988-12-31 var 101:50		
1983 års, 7% lån à 266 Mkr	251	264
Förlagslån med avskiljbara optionsbevis (serie 1) som omfattar optionsrätt att under perioden 1984-06-01 till 1993-06-17 teckna aktier i SCA varvid en optionsrätt berättigar till teckning av 4.03 aktier till en kurs av 101:50 per aktie (optionslånet). Lånet förfaller till betalning 1993-06-17.		
1987 års, 9,5% lån à 350 Mkr	350	350
Förlagslån, som tecknats av anställda inom SCA-koncernen och som får konverteras till bundna aktier serie B i SCA. Konvertering kan ske fr o m 1989-03-16 t o m 1995-04-15. SCA har rätt att säga upp lånet till förtida betalning 1992-05-15, varvid konverteringstiden utlöper 1992-04-15. Konverteringskursen 1988-12-31 var 312:50 kr.		
Summa	664	682

Antal utgivna optionsbevis serie 1 var 648.732. Antal utestående optioner 1988-12-31 var 567.100. Ett fullständigt utnyttjande av dessa optionsbevis skulle öka antalet aktier med 2.285.545 serie B.

Båda 1983 års lån hade optionsbevis serie 2. Den med dessa optionsbevis förbundna rätten till nyteckning till kurs 173:50 per aktie utlöpte 1988-06-17.

Konvertering av 1983 och 1987 års lån skulle öka antalet aktier med 1.738.290 serie B.

1988 års räntekostnad för ovanstående lån var 55 (50) Mkr.

Not 23 Obeskattade reserver

En beskrivning av de obeskattade reserverna finns på sid 39. Sammansättning och förändring av koncernens obeskattade reserver framgår av följande tabell.

Mkr	Värde enligt balans-räkning 1987	Bok-sluts-disposi-tioner 1988	Övriga föränd-ringar	Värde enligt balans-räkning 1988
Lagerreserv	651	101	-1	751
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	4.806	680	435	5.921
Allmän investeringsfond	848	584	-1	1.431
Förnyelsefond	20	-11	—	9
Återanskaffningsfond	100	-40	—	60
Reserver i utlandet	176	44	80	300
Summa	6.601	1.358	513	8.472

Bokslutsdispositionerna för investeringsfonder redovisas netto d v s avsättningar minus ianspråktaga belopp. Ianspråktaget för allmän investeringsfond uppgår till 275 (247) Mkr, för särskild investeringsfond till — (12) Mkr, för förnyelsefond 11 (30) Mkr och för återanskaffningsfond 40 (—) Mkr.

Som "Övrig förändring" rapporterades följande ökningsar av koncernens obeskattade reserver. Efter övergången till kapitalandelsmetoden redovisade BÅKAB en tidigare som skuld upptagen reserv i överavskrivningar i intressebolag med 291 Mkr. Vid förvärvet av Laakirchen övertog koncernen minoritetens andelar av reserver i överavskrivningar 157 Mkr och av reserver i utlandet 83 Mkr.

Ackumulerade avskrivningar utöver plan kan uppdelas enligt följande:

Mkr	1988-12-31	1987-12-31
Maskiner och inventarier	5.012	4.160
Byggnader	659	508
Mark och övrig fast egendom	158	135
Delsumma	5.829	4.803
Rättigheter och patent	92	3
Summa	5.921	4.806

Minoritetens andel i koncernens obeskattade reserver uppgick till 375 (114) Mkr.

Obeskattade reserver för moderbolaget kan uppdelas enligt följande:

Mkr	Värde enligt balans-räkning 1987	Bok-sluts-disposi-tioner 1988	Övriga föränd-ringar	Värde enligt balans-räkning 1988
Lagerreserv	423	37	—	460
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	3.271	133	-6	3.398
Allmän investeringsfond	675	593	-72	1.196
Förnyelsefond	8	-4	—	4
Internvinstkonto	3	2	—	5
Summa	4.380	761	-78	5.063

Ackumulerade avskrivningar utöver plan i moderbolaget avser väsentligen maskiner och inventarier.

Not 24 Eget kapital

Mkr	Aktie-kapital	Reserv-fond	Koncern-reserv	Fritt eget kapital
Koncernen				
Ingående balans	1.396	895	556	1.839
Nyemission	17	79	—	—
Omräkningsdifferens	—	—	-104	—
Kapitalandelar i intressebolag	—	—	184	8
Nedskrivning goodwill	—	—	—	-1.563
Avsättningar m m	—	19	-196	61
Utdelning	—	—	—	-320
Årets vinst	—	—	—	694
Utgående balans	1.413	993	440	719

Mkr	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fritt eget kapital
Moderbolaget			
Ingående balans	1.396	802	801
Nyemission	17	78	—
Utdelning	—	—	-320
Årets vinst	—	—	624
Utgående balans	1.413	880	1.105

Som aktiekapital redovisas 67 Mkr som vid 1988 års ingång upptogs som ej inregistrerat enligt villkoren för 1987 års nyemission.

Not 25 Ansvarsförbindelser

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Diskonterade växlar	71	86	7	5
Borgensförbindelser för anställda	4	5	2	3
intressebolag	18	68	18	68
kunder och övriga	251	189	175	110
SCA Capital Corp B.V.	—	—	2.263	—
övriga dotterbolag	—	—	109	282
Övriga ansvarsförbindelser	72	107	39	72
Summa	416	455	2.613	540

Not 26 Ställda panter

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Fastighetsinteckningar	3.152	1.912	770	755
Fastighetsinteckningar till förmån för dotterbolag	—	—	68	68
Företagsinteckningar	259	304	110	110
Övrigt	120	16	10	10
Summa	3.531	2.232	958	943

Skulder för vilka ovanstående panter ställts som säkerhet uppgick vid 1988 års utgång till 2.048 (2.042) Mkr.

Not 27 Taxeringsvärden

Taxeringsvärden avser tillgångar i Sverige.

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Byggnader	4.798	3.813	2.219 ¹	2.012
Mark och övrig fast egendom	5.114	3.053	2.150	2.118
Ersättningskraft	170	249	—	—
Summa	10.082	7.115	4.369	4.130

¹⁾ varav maskinvärde 1.470 (1.333) Mkr.

Not 28 Leasing

Finansiella hyresavtal (= capital leases) förekommer i begränsad omfattning.

Övriga hyresavtal (= operating leases) avseende kontorsutrymmen, bilar, kontors- och datautrustning m m innebär kostnader 1988 för koncernen om 224 (97) Mkr och för moderbolaget om 13 (18) Mkr.

Framtida hyreskostnader avseende ej annullerbara hyreskontrakt (operating leases) uppgår till följande:

Mkr	Koncernen	Moderbolaget
1989	198	13
1990	175	12
1991	142	12
1992	112	12
1993	92	12
Senare	159	4

Not 29 Tillgångar per rörelsegrän och per geografiskt område

Koncernens tillgångar fördelade sig per rörelsegrän enligt följande:

Mkr	1988	1987	1986
Skogsindustrigruppen	14.796	11.776	9.054
Mölnlycke-gruppen	7.152	4.558	3.961
SCA Packaging-gruppen	2.352	796	750
BÄKAB-gruppen	2.524	2.457	2.404
Sunds Defibrator-gruppen	—	—	1.444
Koncerngemensamma tillgångar	743	916	463
Tillgångar enligt balansräkning	27.567	20.503	18.076

Koncernens tillgångar fördelade sig per geografiskt område enligt följande:

Mkr	1988	1987	1986
Sverige	17.297	16.620	14.443
Övriga Norden	906	902	821
Övriga Västeuropa	9.272	2.908	2.575
Övriga världen	92	73	237
Tillgångar enligt balansräkning	27.567	20.503	18.076

Not 30 Koncernens försäljning och rörelseresultat per geografiskt område

Koncernens försäljning till kunder inom nedanstående geografiska områden var följande:

Mkr	1988	1987	1986
Sverige	5.282	5.187	4.928
Övriga Norden	2.504	2.360	2.339
Övriga Västeuropa	11.922	7.312	6.451
Övriga världen	1.142	820	1.499
Koncernens försäljning	20.850	15.679	15.217

Koncernens rörelseresultat fördelade sig per geografiskt område enligt följande:

Mkr	1988	1987	1986
Sverige	1.955	1.651	1.124
Övriga Norden	189	217	188
Övriga Västeuropa	627	325	256
Övriga världen	46	19	14
Koncernens rörelseresultat	2.817	2.212	1.582

Rörelseresultatet per rörelsegrän framgår av 10-årsöversikten på sidan 43:

Not 31 Amerikanska redovisningsprinciper (US GAAP)

SCAs koncernbokslut har upprättats i enlighet med svensk redovisningspraxis. Denna skiljer sig i vissa avseenden från amerikanska redovisningsprinciper, US GAAP. Nedan följer en beskrivning av för SCA väsentliga skillnader mellan svenska och amerikanska redovisningsprinciper.

Uppskrivning av tillgångar

Uppskrivning utöver anskaffningskostnaden har i vissa fall gjorts av marktillgångar, byggnader och aktier. Sådan uppskrivning är enligt svenska redovisningsprinciper möjlig att göra i vissa fall men accepteras normalt inte enligt US GAAP.

Obeskattade reserver

Enligt skattelagstiftningen i Sverige och vissa andra länder är det möjligt att göra avsättningar till obeskattade reserver vilket reducerar skattekostnaden under avsättningsåret och innebär en förskjutning av skattebetalningen till senare räkenskapsår. Sådana avsättningar minskar vinsten före skatt. Enligt US GAAP får redovisat resultat icke påverkas av avsättningar till obeskattade reserver.

Latent skatt

Avsättning för latent skatter avseende obeskattade reserver och bokslutsdispositioner görs ej enligt svenska redovisningsprinciper, med undantag för latent skatt i förvärvade obeskattade reserver. US GAAP kräver att respektive år belastas med därtill hänförlig skatt även om betalning sker senare år.

Aktivering av räntekostnader

Ränteutgifter för finansiering av anläggningstillgångar under uppförande kostnadsförs vanligen enligt svenska redovisningsprinciper. Enligt US GAAP skall sådana utgifter normalt aktiveras.

Justeringar vid företagsförvärv

Jämfört med svenska redovisningsregler innefattar amerikanska redovisningsprinciper mer detaljerade anvisningar om hur tillgångar och skulder i ett förvärvat företag skall värderas. Effekten av detta blir att förvärvade övervärden hänförs till andra tillgångar/skulder med andra avskrivningstider än enligt svensk redovisningspraxis. Förvärv under tidigare år har justerats till US GAAP.

Under år 1988 förvärvades bolag där en räntefri säljarkredit lämnades vilken i svensk redovisningspraxis bokförs utan diskontering. US GAAP kräver en diskontering till nuvärde av den räntefria delen av köpeskillingen.

I den svenska redovisningen har i 1988 års bokslut goodwill avskrivits direkt mot fritt eget kapital. US GAAP kräver att goodwill avskrivs enligt plan.

Redovisning av aktier i intressebolag

Enligt US GAAP skall aktieinnehav, som motsvarar 20-50% av rösttalet normalt redovisas enligt kapitalandelsmetoden. SCA har i 1988 års bokslut redovisat intressebolagen enligt denna metod. 1988 års bokslut överensstämmer därmed med US GAAP.

Vinst per aktie

Vinst per aktie enligt svenska redovisningsprinciper bygger normalt på resultatet före extraordinära poster och bokslutsdispositioner och ej på det redovisade årsresultatet. Enligt US GAAP skall årets nettoresultat inklusive extraordinära poster användas för beräkning av vinst per aktie.

Tillämpning av US GAAP skulle ha inneburit följande förändringar av SCA-koncernens nettovinst, eget kapital och finansiella ställning.

Mkr (utom uppgifter per aktie)	1988	1987
Årets vinst enligt koncernens resultaträkning	694	829
Belopp som ökar årets vinst:		
Avsättningar till obeskattade reserver	1.358	777
Övriga förändringar av obeskattade reserver	273	-16
Aktivering av räntekostnader	52	16
Andelar av resultat i intressebolag	—	78
Summa	1.683	855
Belopp som minskar årets vinst:		
Justeringar vid företagsförvärv	-78	-2
Latent skatt	-842	-405
Summa	-920	-407
Nettoökning av årets vinst	763	448
Beräknad vinst enligt US GAAP	1.457	1.277
Beräknad vinst enligt US GAAP efter antagen full konvertering och med eliminerade räntekostnader för optioner och konverteringslån	1.485	1.302
Vinst per aktie enligt US GAAP efter antagen full konvertering	24:53	22:49
Vinst per aktie enligt svenska redovisningsprinciper	22:90	18:00
Antal inregistrerade aktier (1.000 st)	56.178	53.010
Antal aktier efter full utspädning (1.000 st)	60.550	57.892

Mkr	1988-12-31	1987-12-31
Eget kapital enligt koncernens balansräkning	3.565	4.686
Belopp som ökar eget kapital:		
Obeskattade reserver	8.472	6.601
Aktivering av räntekostnader	376	324
Andelar av resultat i intressebolag	—	242
Justeringar vid företagsförvärv	1.525	39
Summa	10.373	7.206
Belopp som minskar eget kapital:		
Uppskrivning av tillgångar	-632	-632
Minoritetsandel i obeskattade reserver	-240	—
Latent skatteskuld	-4.727	-3.885
Summa	-5.599	-4.517
Nettoökning av eget kapital	4.774	2.689
Beräknat eget kapital enligt US GAAP	8.339	7.375

Nedanstående tabell visar poster i koncernens balansräkning redovisade både enligt svenska redovisningsprinciper och enligt US GAAP.

	Enl koncernens balansräkning		Enl US GAAP	
	1988	1987	1988	1987
Andra kortfristiga fordringar	862	803	976	803
Aktier och andelar	1.190	1.482	1.090	1.624
Patent och liknande rättigheter	988	49	1.008	49
Goodwill	—	137	1.355	137
Fastigheter och anläggningar	13.162	9.639	13.042	9.470
Latent skatt	—	—	4.727	3.885
Minoritetsandel	328	94	568	94
Obeskattade reserver	8.472	6.601	—	—

Förslag till vinstdisposition

Koncernens fria egna kapital enligt koncernredovisningen uppgår till 719 Mkr, varav årets vinst är 694 Mkr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående medel, utgörande

balanserade vinstmedel	480.929.186:19
årets vinst	624.000.000:00
Kronor	<u>1.104.929.186:19</u>

disponeras så

att till aktieägarna utdelas 7:25 kr per aktie	410.046.906:50
samt att återstående belopp balanseras	694.882.279:69
Kronor	<u>1.104.929.186:19</u>

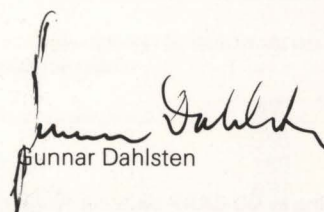
Sundsvall i mars 1989

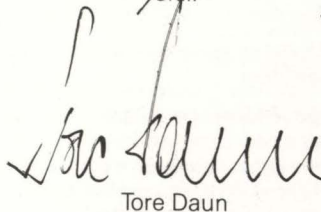
Bo Rydin
Ordf.

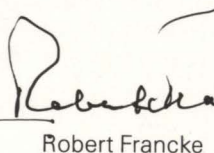
Kjell Brändström

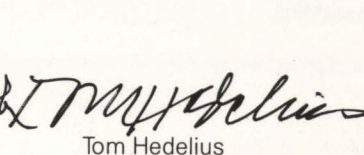
Gunnar Dahlsten

Tore Daun

Robert Francke

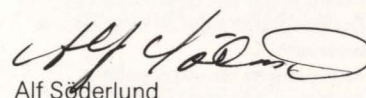
Tom Hedelius

Tjell-Åke Hägglund

Erik Penser

Alf Söderlund

Lars Öberg

Sverker Mattin-Löf
Verkst. direktör

Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1988. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

- att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,
- att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt
- att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för år 1988.

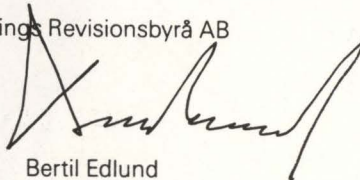
Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Sundsvall den 4 april 1989

Öhrlings Revisionsbyrå AB

Bertil Edlund
Aukt. revisor

Koncernens anläggningar och intressen

Sverige

1. Piteå
SCA Nordliner, pappersbruk
SCA Timber, Munksunds sågverk
2. Umeå
SCA Shipping, terminal
SCA Timber, Holmsunds sågverk
SCA Nordliner, Obbola Linerboard
3. Kramfors
SCA Timber, Lugnviks sågverk,
Frånö Industri (SCA Emballage)
4. Sundsvall
BÄKABs huvudkontor
SCAs huvudkontor
SCA Packaging, huvudkontor
SCA Paper, huvudkontor, pappersbruk
Ortviken och Matfors
SCA Pulp, huvudkontor, sulfat- och CTMP-fabriker, Östrand
SCA Shipping, huvudkontor, terminal
SCA Skog, huvudkontor
SCA Teknik, huvudkontor, forskningslaboratorium
SCA Timber, huvudkontor, Tunadals sågverk
Wifstavarfs AB, huvudkontor, pappersbruk
5. Mölnlycke Mobility, Sandviken
6. Mölnlycke Toiletries, Falun
7. SCA Emballage, Järfälla,
8. Stockholm
Mölnlycke Toiletries
Mölnlycke Mobility
SCA Emballage
9. SCA Emballage, Norrköping
10. SCA Emballage, Mariestad
11. SCA Emballage, Värnamo
12. Frånö Industri, Urshult (SCA Emballage)
13. Mölnlycke Mobility, Diö
14. Mölnlycke Tissue, Lilla Edet
15. Göteborg
SCA Emballage
Mölnlyckes huvudkontor
Mölnlycke Health Care
Mölnlycke Tissue
Mölnlycke Consumer Products
Mölnlycke Toiletries
Mölnlycke Melka/Tenson/Ambizz
Mölnlycke Mobility
16. Mölnlycke Consumer Products, Falkenberg
17. Mölnlycke Tissue, Nätraby
18. Mölnlycke Mobility, Landskrona
19. SCA Emballage, Malmö

Belgien

20. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Tissue, Tenson, Ambizz)
21. Bowater Containers (SCA Packaging)

Danmark

22. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Tissue, Toiletries, Melka, Tenson, Ambizz, Mobility)

Finland

23. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Toiletries, Melka, Tenson)

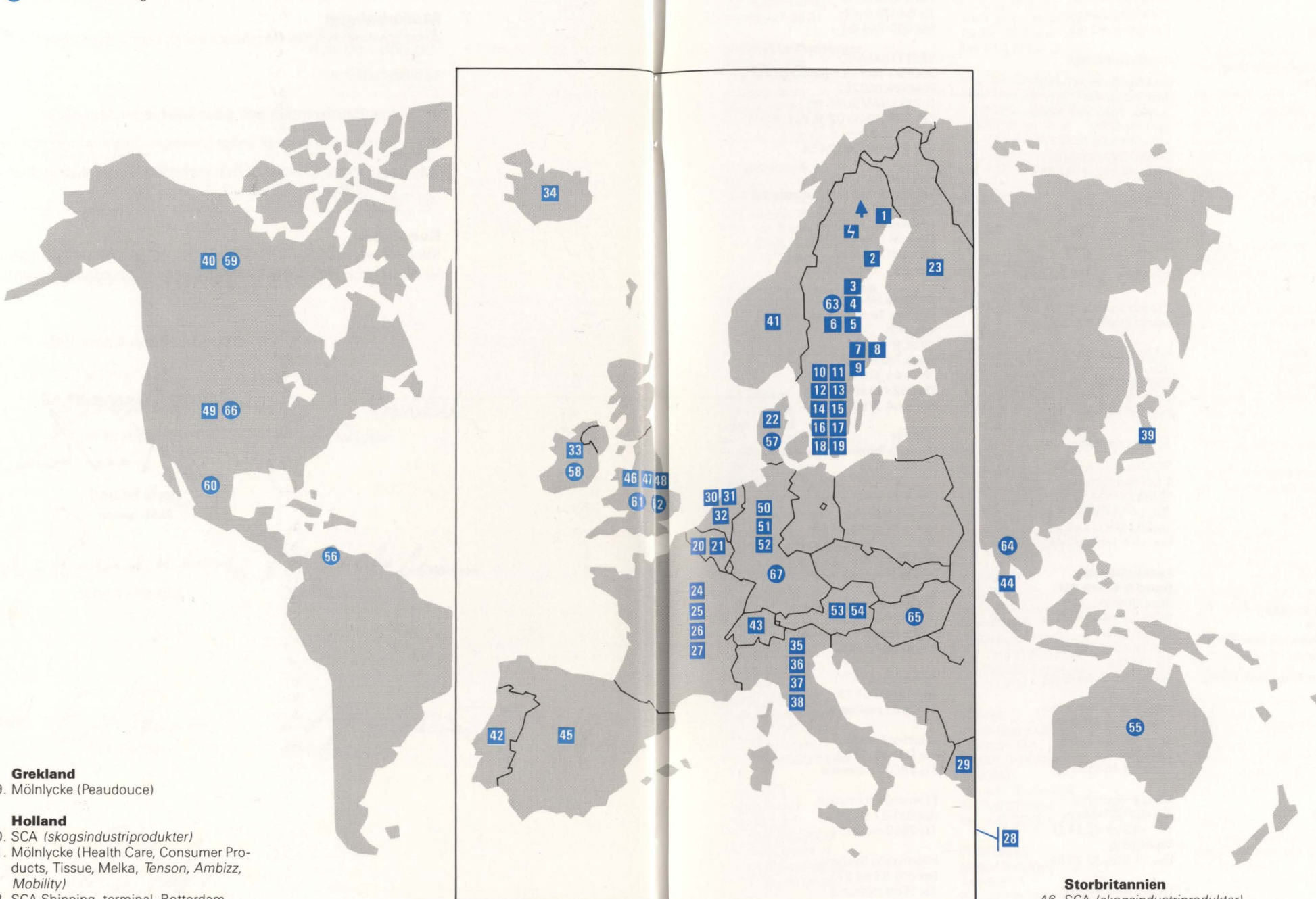
Frankrike

24. SCA (skogsindustriprodukter)
25. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Peaudouce)
26. Papeteries Léon Clergeau (SCA Packaging)
27. Givray (SCA Packaging)

Förenade Arabemiraten

28. Mölnlycke (Tissue)

- ▲ 1.8 milj hektar produktiv skogsmark
⚡ 1.153 MW effekt i egna och delägda kraftverk
1 osv Industri anläggningar och försäljningskontor
55 osv Intresseföretag

Grekland

29. Mölnlycke (Peaudouce)

Holland

30. SCA (skogsindustriprodukter)
31. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Tissue, Melka, Tenson, Ambizz, Mobility)
32. SCA Shipping, terminal, Rotterdam

Irland

33. Mölnlycke (Health Care)

Island

34. Mölnlycke (Melka)

Italien

35. SCA (skogsindustriprodukter)
36. Mölnlycke (Health Care, Tissue)
37. Italcarta (SCA Packaging/SCA Nordliner)
38. SCA Shipping, terminal, Genua

Japan

39. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Melka, Tenson)

Kanada

40. Mölnlycke (Tissue)

Norge

41. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Tissue, Toiletries, Melka, Tenson)

Portugal

42. Mölnlycke (Health Care, Melka)

Schweiz

43. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Melka, Tenson)

Singapore

44. Mölnlycke (Health Care)

Spanien

45. Mölnlycke (Health Care, Tissue)

Storbritannien

46. SCA (skogsindustriprodukter)
47. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Peaudouce, Melka, Tenson)
48. SCA Shipping, terminal, London

USA

49. Mölnlycke (Tissue)

Västtyskland

50. SCA (skogsindustriprodukter)
51. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Peaudouce, Melka, Tenson)
52. SCA Shipping, terminal, Hamburg

Österrike

53. Mölnlycke (Health Care, Tissue)
54. Laakirchen (tryckpapper, hygienprod.)

Intresseföretag

- Australien
55. Sancela Pty. Ltd. — 50% Mölnlycke Health Care, Consumer Products
- Colombia
56. Productos Sanitarios Sancela S.A. — 49% Mölnlycke Consumer Products
- Danmark
57. Colon Emballage A/S — 50% SCA Packaging
- Irland
58. Corrugated Ireland — 49% SCA Packaging
- Kanada
59. Sancela Inc. — 50% Mölnlycke Health Care
- Mexiko
60. Sancela S.A de C.V. — 49% Mölnlycke Consumer Products
- Storbritannien
61. Sancela Ltd — 50% Mölnlycke Consumer Products
62. UK Corrugated Ltd — 24,5% SCA Packaging
- Sverige
63. Sunds Defibrator AB — 33%
- Thailand
64. Thai Sancela Co Ltd., — 49% Mölnlycke Consumer Products
- Ungern
65. Sancela Hungary Ltd — 49% Mölnlycke Consumer Products
- USA
66. WPM Products Inc. — 50% Mölnlycke Consumer Products
- Västtyskland
67. Zewawell AG & Co KG — 25% SCA Packaging

Kursiv stil = Endast försäljningskontor

Uppgifterna gäller per mars 1989.

Koncernens anläggningar och intressen

Sverige

1. Piteå
SCA Nordliner, pappersbruk
SCA Timber, Munksunds sågverk
2. Umeå
SCA Shipping, terminal
SCA Timber, Holmsunds sågverk
SCA Nordliner, Obbola Linerboard
3. Kramfors
SCA Timber, Lugnviks sågverk,
Frånö Industri (SCA Emballage)
4. Sundsvall
BÄKABs huvudkontor
SCAs huvudkontor
SCA Packaging, huvudkontor
SCA Paper, huvudkontor, pappersbruk
Ortviken och Matfors
SCA Pulp, huvudkontor, sulfat- och CTMP-fabriker, Östrand
SCA Shipping, huvudkontor, terminal
SCA Skog, huvudkontor
SCA Teknik, huvudkontor, forskningslaboratorium
SCA Timber, huvudkontor, Tunadals sågverk
Wifstavarfs AB, huvudkontor, pappersbruk
5. Mölnlycke Mobility, Sandviken
6. Mölnlycke Toiletries, Falun
7. SCA Emballage, Järfälla,
8. Stockholm
Mölnlycke Toiletries
Mölnlycke Mobility
SCA Emballage
9. SCA Emballage, Norrköping
10. SCA Emballage, Mariestad
11. SCA Emballage, Värnamo
12. Frånö Industri, Urshult (SCA Emballage)
13. Mölnlycke Mobility, Diö
14. Mölnlycke Tissue, Lilla Edet
15. Göteborg
SCA Emballage
Mölnlyckes huvudkontor
Mölnlycke Health Care
Mölnlycke Tissue
Mölnlycke Consumer Products
Mölnlycke Toiletries
Mölnlycke Melka/Tenson/Ambizz
Mölnlycke Mobility
16. Mölnlycke Consumer Products, Falkenberg
17. Mölnlycke Tissue, Nättraby
18. Mölnlycke Mobility, Landskrona
19. SCA Emballage, Malmö

Belgien

20. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Tissue, Tenson, Ambizz)
21. Bowater Containers (SCA Packaging)

Danmark

22. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Tissue, Toiletries, Melka, Tenson, Ambizz, Mobility)

Finland

23. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Toiletries, Melka, Tenson)

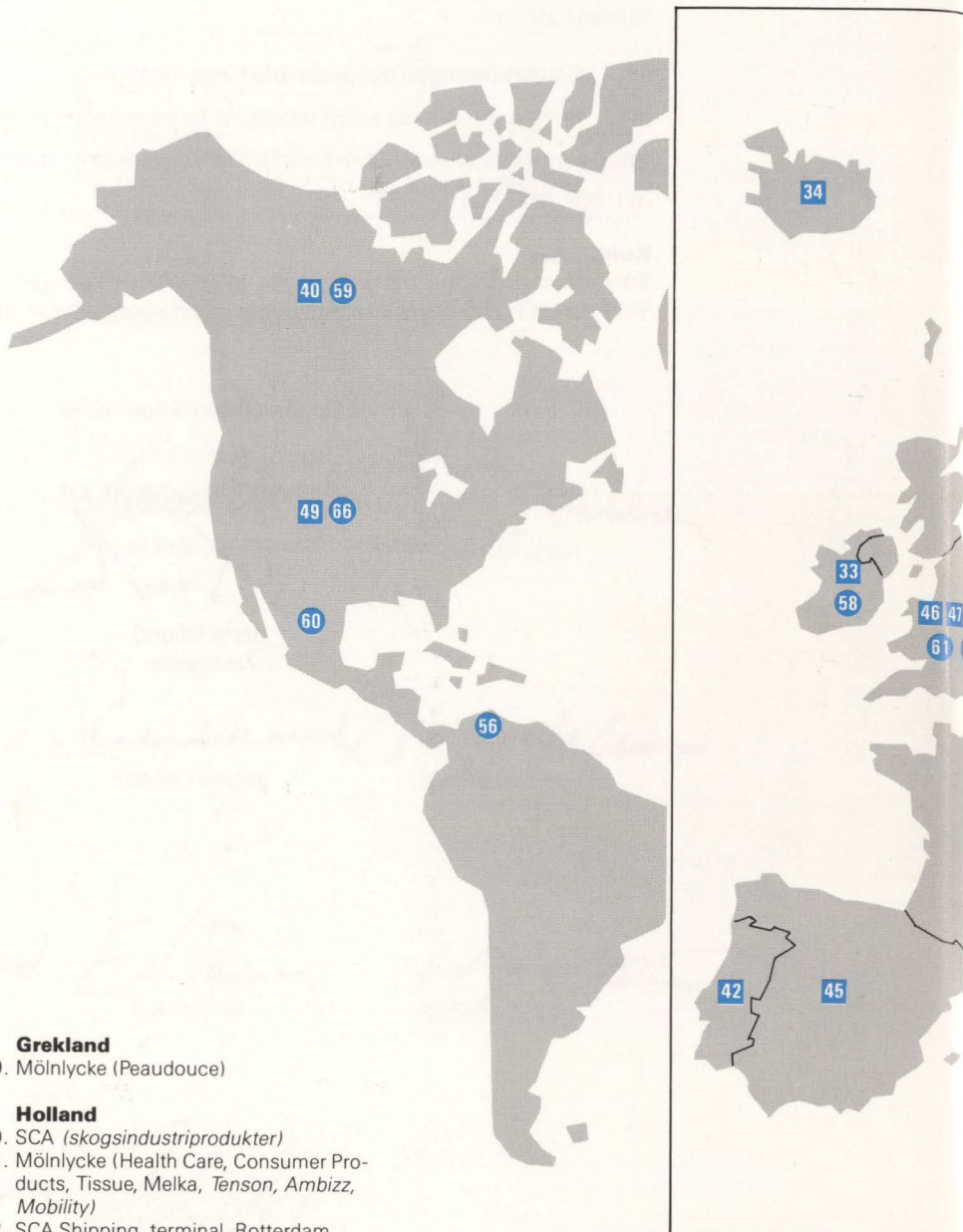
Frankrike

24. SCA (skogsindustriprodukter)
25. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Peaudouce)
26. Papeteries Léon Clergeau (SCA Packaging)
27. Givray (SCA Packaging)

Förenade Arabemiraten

28. Mölnlycke (Tissue)

- ▲ 1.8 milj hektar produktiv skogsmark
- ⚡ 1.153 MW effekt i egna och delägda kraftverk
- 1 osv Industri- och försäljningskontor
- 55 osv Intresseföretag

Grekland

29. Mölnlycke (Peaudouce)

Holland

30. SCA (skogsindustriprodukter)
31. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Tissue, Melka, Tenson, Ambizz, Mobility)
32. SCA Shipping, terminal, Rotterdam

Irland

33. Mölnlycke (Health Care)

Island

34. Mölnlycke (Melka)

Italien

35. SCA (skogsindustriprodukter)
36. Mölnlycke (Health Care, Tissue)
37. Italcarta (SCA Packaging/SCA Nordliner)
38. SCA Shipping, terminal, Genua

Japan

39. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Melka, Tenson)

Kanada

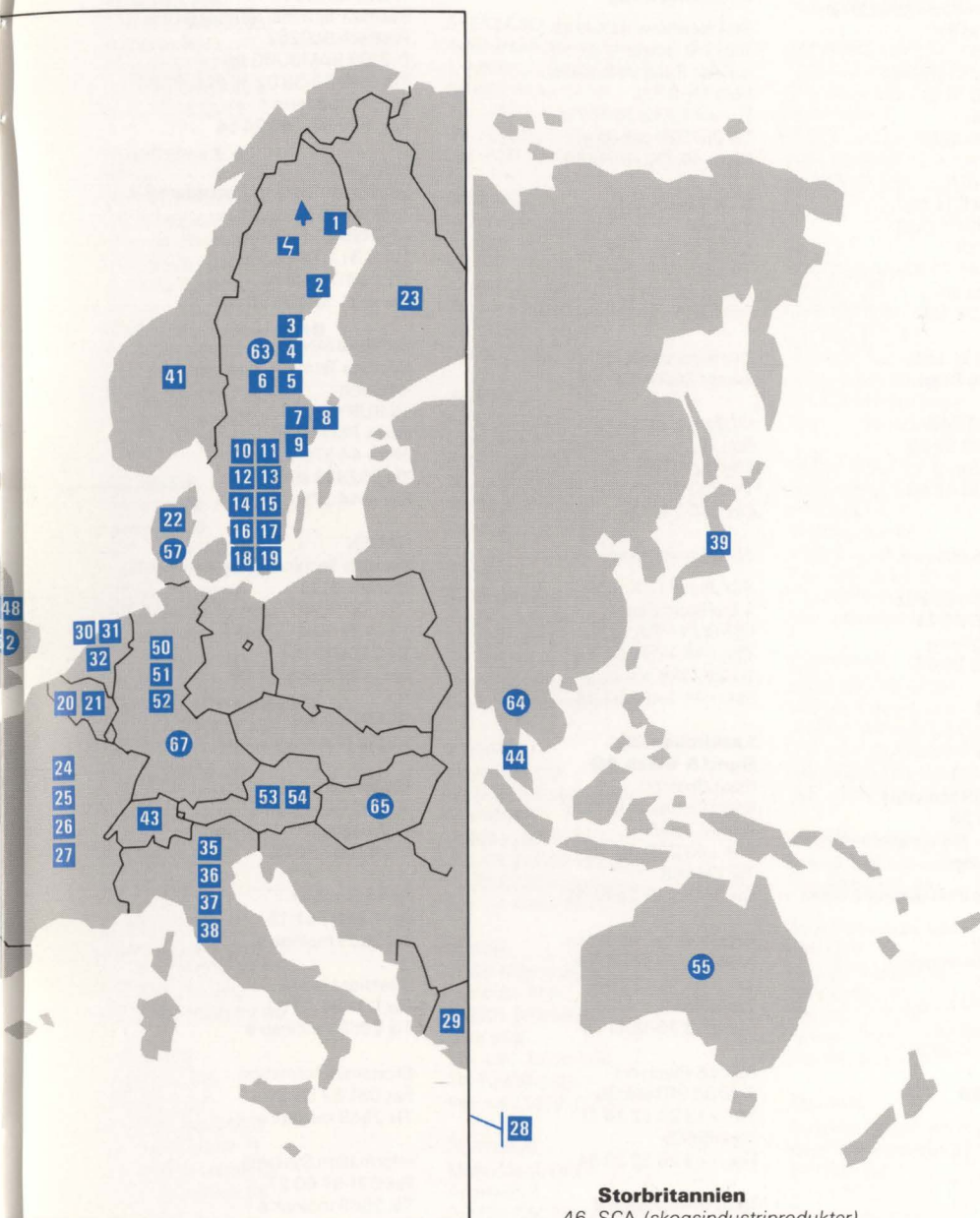
40. Mölnlycke (Tissue)

Norge

41. Mölnlycke (Health Care, Consumer Products, Tissue, Toiletries, Melka, Tenson)

Portugal

42. Mölnlycke (Health Care, Melka)

Intresseföretag

- Australien**
55. Sancela Pty. Ltd — 50% Mölnlycke Health Care, Consumer Products
- Colombia**
56. Productos Sanitarios Sancela S.A. — 49% Mölnlycke Consumer Products
- Danmark**
57. Colon Emballage A/S — 50% SCA Packaging
- Irland**
58. Corrugated Ireland — 49% SCA Packaging
- Kanada**
59. Sancela Inc. — 50% Mölnlycke Health Care
- Mexiko**
60. Sancela S.A de C.V. — 49% Mölnlycke Consumer Products
- Storbritannien**
61. Sancela Ltd — 50% Mölnlycke Consumer Products
62. UK Corrugated Ltd — 24,5% SCA Packaging
- Sverige**
63. Sunds Defibrator AB — 33%
- Thailand**
64. Thai Sancela Co Ltd., — 49% Mölnlycke Consumer Products
- Ungern**
65. Sancela Hungary Ltd — 49% Mölnlycke Consumer Products
- USA**
66. WPM Products Inc. — 50% Mölnlycke Consumer Products
- Västtyskland**
67. Zewawell AG & Co KG — 25% SCA Packaging

Storbritannien

46. SCA (skogsindustriprodukter)
47. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Peaudouce, Melka, Tenson)
48. SCA Shipping, terminal, London

USA

49. Mölnlycke (Tissue)

Västtyskland

50. SCA (skogsindustriprodukter)
51. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Peaudouce, Melka, Tenson)
52. SCA Shipping, terminal, Hamburg

Österrike

53. Mölnlycke (Health Care, Tissue)
54. Laakirchen (tryckpapper, hygienprod.)

Schweiz

43. Mölnlycke (Health Care, Tissue, Melka, Tenson)

Singapore

44. Mölnlycke (Health Care)

Spanien

45. Mölnlycke (Health Care, Tissue)

Kursiv stil = Endast försäljningskontor

Uppgifterna gäller per mars 1989.

Adresser i Sverige och utomlands

HUVUDKONTOR

Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA
851 88 SUNDSVALL
Skepparplatsen 1
Tfn 060-19 30 00
Tlx 71000 sca s
Fax 060-19 33 21

KONCERNSTABER
 Teknik
 Ekonomi
 Fax 060-12 72 19
 Sekretariat och Information
 Fax 060-19 31 34
 adress SCAs huvudkontor

MODERBOLAGSSTABER
 Administration
 Ekonomisk planering och kontroll
 Fastigheter
 Juridik
 Fax 060-19 31 34
 Personal
 Redovisning och skatter
 adress SCAs huvudkontor

DOTTERBOLAG

AB SCA Finans
 Fax 060-17 21 12
 adress SCAs huvudkontor

Finansbolag:

SCA Capital Corporation B.V.
 Lucerne Branch
 Falkengasse 3
 CH-6004 LUCERNE, Schweiz
 Tfn +41 41-51 44 85
 Tlx 865559 sca ch
 Fax +41 41-51 21 23

SCA Skog AB
 Fax 060-19 33 29
 adress SCAs huvudkontor

SCA Timber AB
 Tlx 71952 scatimb s
 Fax 060-19 38 95
 adress SCAs huvudkontor

Sågverk:
 Tunadals sågverk
 Box 815
 851 23 SUNDSVALL
 Tfn 060-19 39 00
 Fax 060-19 39 18

Lugnviks sågverk
 870 26 BJÄRTRÄ
 Tfn 0612-512 00
 Fax 0612-512 32

Munksunds sågverk
 Box 2044
 941 02 PITEÅ
 Tfn 0911-980 00
 Fax 0911-377 41

Holmsunds sågverk
 Box 44
 913 00 HOLMSUND
 Tfn 090-280 00
 Fax 090-244 90

Försäljningsbolag:

HOLLAND
 Nederlandsche Houtimport Maatschappij NEHIM B.V.
 Postbox 12958
 NL-1100 AZ AMSTERDAM
 Tfn +31 20-90 31 51
 Tlx 11571 nehim
 Fax +31 20-90 32 07

STORBRITANNIEN
 SCA Timber (U.K.) Ltd.,
 44 Berth, TILBURY DOCK
 Essex RM18 7HR
 Tfn +44 375-85 72 22
 Tlx 995870 sca tim g
 Fax +44 375-24 396

SCA Timber (U.K.) Ltd.,
 90/92 Wallasey Road
 Wallasey
 Merseyside L44 2AW
 Tfn +44 516-30 39 25
 Tlx 629247 scalpi g
 Fax +44 516-38 86 88

FRANKRIKE
 Les Bois de la Baltique S.A.
 B.P. 4153
 F-76723 ROUEN CEDEX
 Tfn +33 35-98 27 70
 Tlx 180053 iggfleu g
 Fax +33 35-70 95 06

SCA Pulp AB
 Box 123
 861 00 TIMRÅ
 Tfn 060-57 51 00
 Teletex 8455138 scapulp s
 Fax 060-57 43 28

Försäljningsbolag:

SCA Pulp Sales International Limited (SCAPSI)
 Tubs Hill House
 London Road Sevenoaks
 Kent TN13 1BX
 Tfn +44 732-74 07 50
 Tlx 957315 scapsi g
 Fax +44 732-74 08 00

Wifstavarfs AB
 Box 144
 861 00 TIMRÅ
 Tfn 060-57 51 80
 Tlx 71091 wifsta s
 Fax 060-57 31 52

SCA Nordliner AB
 941 87 PITEÅ
 Tfn 0911-980 00
 Tlx 68308 scanord s
 Fax 0911-684 12

Obbola Linerboard AB
 Box 100
 910 24 OBBOLA
 Linjevägen 33
 Tfn 090-15 41 00
 Tlx 54128 scanord s
 Fax 090-15 42 00

Försäljningsbolag:

SCA Nordliner (U.K.) Ltd
 Tubs Hill House
 London Road Sevenoaks
 Kent TN13 1BL
 Tfn +44 732-74 11 77
 Tlx 957020 celpap g
 Fax +44 732-74 11 88

SCA Paper AB
 Box 846
 851 23 SUNDSVALL
 Tfn 060-19 40 00
 Tlx 71003 scapap s
 Fax 060-12 97 08

Ortvikens pappersbruk
 adress SCA Paper AB

Matfors pappersbruk
 Box 22
 864 00 MATFORS
 Tfn 060-205 50
 Fax 060-219 26

Försäljningsbolag:

SCA Paper (U.K.) Ltd
 6 Old Bond Street
 LONDON W1X 3TA
 Tfn +44 1-493 03 85
 Tlx 262486 scalon g
 Fax +44 1-493 54 48

**Laakirchen AG/
 Bunzl & Biach AG**
 (huvudkontor)
 Engerthstrasse 161-163
 A-1020 WIEN
 Tfn +43 222-211 02
 Tlx 134668
 Fax +43 222-24 41 31

Papierfabrik Laakirchen
 A-4663 LAAKIRCHEN
 Tfn +43 76-13 25 81
 Tlx 024542
 Fax +43 76-13 41 79

Bunzl & Biach AG
 A-2763 ORTMANN
 Tfn +43 26 32 24 21
 Tlx 016665
 Fax +43 26 32 23 94

SCA Shipping AB
 Box 805
 851 23 SUNDSVALL
 Tfn 060-19 30 00
 Tlx 71250 scaship s
 Fax 060-19 35 74

Terminal Sundsvall
 adress SCA Shipping AB

SCA Shipping AB
 Terminal Umeå
 Box 25
 913 00 UMEÅ
 Tfn 090-409 70
 Tlx 54079 term s
 Fax 090-244 60

VÄSTTYSKLAND
 Svenska Terminal Hamburg GmbH
 Postfach 950252
 D-2103 HAMBURG 95
 Tfn +49 40-38 02 16 60/1/2/3/4
 Tlx 217653 term d
 Fax +49 50-740 24 54

HOLLAND
 Interforest Terminal Rotterdam B.V.
 Postbox 607
 NL-3195 ZG PERNIS
 Tfn +31 10-472 58 00
 Tlx 28817 term nl
 Fax +31 10-438 56 35

STORBRITANNIEN
 Svenska Terminal in London Ltd.,
 44 Berth
 TILBURY DOCK
 Essex RM18 7HR
 Tfn +44 375-234 34
 Tlx 262928 still g
 Fax +44 375-85 59 46

ITALIEN
 Svenska Terminal in Genova S.p.A.
 Postbox 4192
 I-161 00 GENOVA-SAMPIERDARENA
 Tfn +39 10-41 53 41
 Tlx 270549 stg
 Fax +39 10-45 47 28

SCA Teknik AB
 adress SCAs huvudkontor

Mölnlycke AB
 405 03 GÖTEBORG
 Wallingsgatan 6, Mölndal
 Tfn 031-67 80 00

Administration
 Fax 031-87 51 13
 Tlx 2569 molnab s

Direktion/Juridik
 Fax 031-86 49 63
 Tlx 28680 molnab s

Ekonomi/Information
 Fax 031-87 53 59
 Tlx 2569 molnab s

Information Systems
 Fax 031-87 60 27
 Tlx 2569 molnab s

Divisionsledning:

Mölnlycke Health Care AB
 435 81 MÖLNLYCKE
 Fabriksvägen 1
 Tfn 031-98 50 00
 Tlx 27109/20830 molnab s
 Fax 031-88 26 78

Mölnlycke Tissue AB

405 03 GÖTEBORG
Möbelgatan 4, Mölndal
Tfn 031-67 95 00
Tlx 28336 molnab s
Fax 031-87 70 21

Mölnlycke Consumer Products AB

435 81 MÖLNLYCKE
Kvarnbacken 2
Tfn 031-37 83 00
Tlx 21427 molnab s
Fax 031-88 58 12

Pseudouche S.A.

B.P. 5
F-59126 LINSELLES
59, rue de la Vignette
Tfn +33 20-69 33 33
Tlx 110558 pdcedir f
Fax +33 20-69 33 03

Mölnlycke Toiletries AB

405 03 GÖTEBORG
Möbelgatan 4, Mölndal
Tfn 031-67 95 00
Tlx 27453 molnab s
Fax 031-87 62 20

AB Melka**Tenson AB****Ambizz AB**

405 03 GÖTEBORG
Datavägen 17, Askim
Tfn 031-28 90 20
Tlx 21885 tenson s
Teletex 8206031 melka s
Fax 031-28 53 69

Mölnlycke Mobility AB

435 81 MÖLNLYCKE
Solstens Industriområde
Tfn 031-98 50 00
Tlx 20830 molnab s
Fax 031-88 41 51

BELGIEN

Mölnlycke S.A.
Boites 4-5
B-1160 BRYSEL
Avenue de Beaulieu 25
Tfn +32 2-674 48 11
Tlx 23981 molnly b
Fax +32 2-660 92 84

DANMARK

Mölnlycke A/S
Gydevang 33
DK-3450 ALLERÖD
Tfn +45 2-14 01 11
Tlx 35268 molnab dk
Fax +45 2-14 05 08

FINLAND

Oy Mölnlycke AB
Kornettvägen 10
SF-00380 HELSINGFORS 38
Tfn +358 0-50 60 81
Tlx 122222 molnl sf
Fax +358 0-50 60 84 11

FRANKRIKE

Mölnlycke France Sarl
Boulevard Charles de Gaulle
Sance
F-71000 MACON
Tfn +33 85 38 54 51
Tlx 351 929 labmoln f
Fax +33 85 38 69 06

GREKLAND

Avlon International S.A.
1, Adrianou Street, Panagouli
GR-142 34 N. IONIA
Tfn +30 1-275 26 03/35 15
Tlx 222055/219730 avlo gr
Fax +30 1-277 59 34

HOLLAND

Mölnlycke (Nederland) B.V.
Postbus 312
NL-1180 AH AMSTELVEEN
Kostverlorenhof 2
Tfn +31 20-545 16 11
Tlx 12492 moln nl
Fax +31 20-41 85 55

IRLAND

Mölnlycke Ltd
Underhill Industrial Estate
DUNMANWAY, Cork
Tfn +353 23-453 20
Tlx 75005 moln ei
Fax +353 23-458 04

ITALIEN

Mölnlycke S.p.A.
Superstrada Malpensa 57
I-21052 BUSTO ARSIZIO
Tfn +39 331-38 11 00
Tlx 323429 molnly i
Fax +39 331-38 09 55

KANADA

Mölnlycke Ltd
90 Gough Road, Unit 3
MARKHAM
Ontario L3R 5V5
Tfn +1 416-479 28 00
Tlx 6986303 molnlyk c
Fax +1 416-479 26 16

NORGE

SABA Mölnlycke A/S
Postboks 410
N-3101 TÖNSBERG
Övre Råel
Tfn +47 33-243 54
Tlx 70220 saba n
Fax +47 33-273 02

PORTUGAL

Melka Conf. Lda
Apartado 3
P-2736 CACEM CODEX
Tfn +351 1-924 31 75
Tlx 12636 melka p
Fax +351 1-924 79 94

SCHWEIZ

Mölnlycke AG
Postfach
CH-8105 REGENSDORF
Althardstrasse 195
Tfn +41 1-840 36 60
Tlx 825843 moln ch
Fax +41 1-840 38 27

SPANIEN

Mölnlycke S.A.
Apartado 279
E-28880 ALCALA DE HENARES
(Madrid)
Carretera N II, km 27,5
Tfn +34 1-889 39 98
Tlx 23776 medh e
Fax +34 1-889 24 15

STORBRITANNIEN

Mölnlycke Limited
Southfields Road
DUNSTABLE
Bedfordshire LU6 3EJ
Tfn +44 582-60 02 11
Tlx 825885 sanlib g
Fax +44 582-60 08 99

USA

Mölnlycke Inc.
P.O. Box 125
SAN RAMON
Ca 94583-0125
2694 Bishop Drive, Suite 105
Tfn +1 415-830 29 70
Tlx 172759 moln usa
Fax +1 415-830 06 28

VÄSTTYSKLAND

Mölnlycke GmbH
Postfach 140
D-4010 HILDEN
Westring 17
Tfn +49 2103-49 50
Tlx 8581544 moln d
Fax +49 2103-49 51 96

ÖSTERRIKE

Mölnlycke Ges.mbh
IZ-Noe-Sued Str. 2A
A-2351 WR NEUDORF
Tfn +43 2236-636 50
Tlx 79393 molnly a
Fax +43 2236-611 96

SCA Packaging AB

adress SCAs huvudkontor
Fax 060-19 31 34

SCA Emballage AB

Box 504
331 25 VÄRNAMO
Myntgatan 10
Tfn 0370-118 00
Teletex 8355023 scaemb s
Fax 0370-193 29

BELGIEN

Bowater Containers N.V.
New Orleansstraat 100
B-9000 GENT
Tfn +32 91-51 13 13
Tlx 113 38 bowcon b
Fax +32 91-51 27 07

FRANKRIKE

Papeteries Léon Clergeau S.A. PLC
B.P. 2
F-44 340 BOUGUENAI
Tfn +33 40-84 55 55
Tlx 711 134 plc f
Fax +33 40-32 02 19

Givray S.A.

Rue de Prony 18
F-92 600 ASNIERES
Tfn +33 1 47 90 65 67
Tlx 620010 cartogi f
Fax +33 1 47 93 35 90

ITALIEN

Italcarta S.p.A.
Via Romana Ovest, 245
I-55016 PORCARI (Lucca)
Tfn +39 583-2904
Tlx 500194 giomi i
Fax +39 583-29 05 00

**Bålforsens Kraft-
aktiebolag BÅKAB**

Box 850
851 24 SUNDSVALL
Landsvägsallén 4
Tfn 060-15 00 00
Tlx 71018 baakab s
Fax 060-12 71 07

SCAs övriga försäljningsbolag**FRANKRIKE**

Svenska Cellulosa (France)
Ile de la Jatte
8, Boulevard du Parc
F-92523 NEUILLY-SUR-SEINE CEDEX
Tfn +33 1-47 47 09 09
Tlx 612067 svencel
Fax +33 1-47 47 58 20

HOLLAND

Svenska Cellulosa Nederland B.V.
P.O. Box 22827
NL-1100 DH AMSTERDAM Z.O.
Nienoord 16
1112 XG Diemen-z
Tfn +31 20-90 58 81
Tlx 15234 amsca nl
Fax +31 20-90 63 91

ITALIEN

Svenska Cellulosa Italiana s.r.l.
Piazzetta Jacopo da Varagine 1/49
I-16124 GENUA
Tfn +39 10-29 77 34, 29 77 35, 29
81 30, 20 54 61
Tlx 281296 scicel i
Fax +39 10-28 24 28

VÄSTTYSKLAND

Svenska Cellulosa GmbH
Postfach 501466
D-2000 HAMBURG 50
Max-Brauer-Alle 50
Tfn +49 40-38 02 16-0
Tlx 214719 sca d
Fax +49 40-38 02 16-31

Dagens SCA, ett diversifierat internationellt industriföretag

SCA är ett relativt ungt företag, bildat 1929, men med rötter i företag som redan under 1600-talet började utnyttja den norrländska skogen och vattenkraften i industriell skala.

Dagens SCA är ett diversifierat internationellt industriföretag med stort skogsinnehav, omfattande skogsindustriell tillverkning och långt utvecklad vidareförädling samt betydande produktion av elkraft.

Det moderna SCA har utformats efter ett par huvudlinjer. En av dessa är koncentration av den

skogsindustriella tillverkningen till stora och effektiva enheter. En annan är att öka vidareförädlingen och därigenom uppnå en konjunkturutjämnande effekt samt ökad konkurrenskraft. Huvuddelen av SCAs verksamhet baseras i betydande utsträckning på det egna skogsinnehavets fiberråvara och ett brett fiberteknologiskt kunnande.

Utvecklingen mot ökad vidareförädling har flera inslag. Ett är en omfattande tillverkning av högkvalitativa tryckpapper samt av kraftliner och testliner. Andra inslag är en omfattande tillverkning av hygienprodukter — baserade på massa och papper — och wellpappförpackningar, med bl a kraftliner som råvara.

Hygienprodukterna tillverkas av dotterbolaget Mölnlycke AB, vilket efter en mycket snabb tillväxt idag

är det största enskilda verksamhetsområdet inom koncernen.

Tillverkningen av förpackningsprodukter är samordnad i SCA Packaging med hel- och delägda företag i åtta länder.

Produktion av elkraft sker genom Bålforsens Kraft AB — BÅKAB — med ett 30-tal hel- och delägda vattenkraftverk.

För 1989 beräknas SCA-koncernens försäljning uppgå till ca 26 miljarder kronor. Antalet anställda är ca 24 000 i 20-talet länder.

Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA
S-851 88 SUNDSVALL